

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక

OFFICIAL REPORT

మంగళవారము, మార్చి 7, 2006

12 వ శా.స. VI స. వాల్యూ -- III నంబరు -- 3

శక సంవత్సరము - 1927, ఫాల్గుణం - 16

TUESDAY, THE 7th MARCH, 2006

12 L.A. VI S. VOL-- III No. - 3

16 - Phalgun , 1927 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ కె. ఆర్. సురేష్ రెడ్డి
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ యు. పురుషోత్తము రెడ్డి శ్రీ బి. వేదవ్యాస్ డా. (శ్రీమతి) కుతూహలమ్మ శ్రీ నాదెండ్ర మనోహర శ్రీ డి. నరేంద్ర కుమార్ శ్రీ ఎ. గోవింద నాయక్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తుళ్ళసంద్ సింగ్
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. వెంకటేష్ శ్రీ ఎస్. రాజ సదారాము శ్రీ యు. జగదీశ్వర్ శ్రీ ఎస్. అంజయ్
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి.శివరావు శ్రీ ఎం. పాండురంగాచార్య శ్రీ ఎం.వి.వి.సత్యసందం శ్రీ పి. సీతారాములు శ్రీ కె.ఎ.సర్పింహరాజు శ్రీ డి. సర్పింహులు శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. తులసీరాం శ్రీ డి. సత్యనారాయణ శ్రీ ఎ. రామిరెడ్డి
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీమతి వి. గిరిజా సుందరి

అంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(వన్నెండవ శాసనసభ)

(ఆరవ సమావేశము : పదిహానవరోజు)

మంగళవారము, మార్చి 7, 2006

సభ ట. గం. 8.30 లకు ప్రారంభమైనది

(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో పున్మారు)

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము
 వాయిదా తీర్మానముల గురించి
2. సభకు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రామ సమాధానములు
3. స్వేచ్ఛలు
4. జీరో అవర్
5. సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు
6. **2006-2007 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు) పై**
 గ్రాంటు కౌరకు అభ్యర్థన - నాల్గపరోజు
 అభ్యర్థన నెం. **XXIV (24)** - అల్ప సంఖ్యాక వర్గాలు
 అభ్యర్థన నెం. **XXV (25)** - మహిళా, శిశు సంక్లేషమం, వికలాంగుల సంక్లేషమం
 అభ్యర్థన నెం. **XVIII (18)** - గృహ నిర్మాణం
 అభ్యర్థన నెం. **XXI (21)** - సాంఘిక సంక్లేషమం
 అభ్యర్థన నెం. **XXII (22)** - గిరిజన సంక్లేషమం
 అభ్యర్థన నెం. **XXIII (23)** - వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమం
 (ప్రతిపాదించబడినవి)
7. సభా కార్యక్రమము
8. **2006-2007 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు) పై చర్చ**
 గ్రాంటు కౌరకు అభ్యర్థన - నాల్గపరోజు
 అభ్యర్థన నెం. **XXXIII (33)** - పెద్దతరపో, మధ్య తరపో నీటిపారుదల
 అభ్యర్థన నెం. **XXXIV (34)** - అడవులు, పర్యావరణాం శాస్త్ర సాంకేతిక విజ్ఞానం,
 చిన్న తరపో నీటిపారుదల
 అభ్యర్థన నెం. **XXXV (35)** - సమాచారం, పొర సంబంధాలు, ఇంధనం, బోగ్గు గమలు
 అభ్యర్థన నెం. **XI (11)** - రోడ్లు, భవనాలు, ఓడర్లు (కొసాగింపు)

**సభా కార్యక్రమము
వాయిదా తీర్మానముల గురించి**

MR. SPEAKER : Adjournment Motions have been received today.

1. Adjournment Motion given notice of by Sri G. Kishan Reddy Garu regarding measures to be taken to arrest rampant corruption in the implementation of various developmental programmes is disallowed.
2. The other Adjournment Motion given notice of by Sri Komireddi Ramlu Garu regarding immediate allotment of house sites to MLAs and EX-MLAs. is also disallowed.

Question No.5393, Minister for Major Irrigation.

(INTERRUPTIONS FROM SRI G. KISHAN REDDY)

MR. SPEAKER : We will finalize it. I will examine that request and finalize it. Now, on question 5393, Minister for Major Irrigation.

శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డి (హిమాయత్‌నగర్): సార్, నేను వాయిదా తీర్మానం ఇచ్చాను. ఈ రోజు రాష్ట్రంలోని అన్ని విభాగాల్లో అవినీతి పెరిగిపోయింది. భూముల కుంభకోణాలు గాని, సాగునీటి ప్రాజెక్టుల్లో అవినీతి గాని ఈ విధంగా అనేక విషయాల్లో అవినీతి విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. కాబట్టి ఈ విషయాల గురించి చర్చించవలసిన అవసరం ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : దీనిపైన, we will finalise.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి: పార్టీలతో సంబంధం లేకుండా వ్యవస్థలోనే అవినీతి పెరిగిపోయింది. ప్రభుత్వంలో ఉన్న వారే చెపుతున్నారు. మీరు కూడా చెప్పారు. కాబట్టి అవినీతి అంశం మీద చర్చ జరగాలి.

Mr.Speaker : We will examine it. Yes, question No. 5393

**సమ్మానించు గుర్తుగల ప్రశ్నలు – వాగ్దాచ సమాధానములు
చిన్నతరహ నీటి పారుదల శాఖలో భాషీగా ఉన్న పదవుల భర్తి**

ప్రశ్న నెం. 131(5393)

సర్వతీ ఎ.గోవింద నాయక్ (భానాపూర్), బి. హరీప్రాపు (సిద్ధిపేట), శ్రీమతి ఎం.పద్మ దేవేందర్ రెడ్డి (రామాయంపేట), ఎన్.బాసురాపు (బోధి), ఇ.రాజేందర్ (కమలాపూర్), కె.లింగయ్ (నేరెళ్ల) - భారీ, మధ్య తరహా నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరాః

(అ)చిన్న తరహా నీటి పారుదల శాఖలోని ఇంజనీరింగు విభాగంలో వివిధ స్థాయిలలో మంజూరైన ఉద్యోగుల సంఖ్య ఎంత?

(ఆ) ప్రస్తుతం పని చేస్తున్న ఉద్యోగుల సంఖ్య ఎంత? భారీగా ఉన్న పదవుల సంఖ్య ఎంత?

(ఇ)ఆ పదవులను భర్తీ చేసేందుకు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేవి?

(ఈ)అయితే భారీలను భర్తీ చేయడానికి ఎంత కాలం పడుతుంది?

భారీ మధ్య తరహా నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి (శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్):

(అ)సాగునీటి శాఖలోని ఇంజనీరింగు సిబ్బంది విషయానికి సంబంధించి మంజూరైన మొత్తం సిబ్బంది సంఖ్య 7791. ఇందులో చిన్నతరహా/మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖ మొత్తం సిబ్బంది సంఖ్య 940.

(ఆ) 702 మంది ఉద్యోగులు పనిచేస్తున్నారు. 238 పదవులు భారీగా ఉన్నాయి.

(ఇ)మొత్తం సాగునీటి శాఖ కోసం ఎపిపిఎస్సి ద్వారా ప్రభుత్వం 545 అసిప్పింట్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ల పదవులను భర్తీ చేసింది. చిన్న తరహా సాగునీటి విభాగంలో పనిచేయడానికి పదవీ విరమణ చేసిన 200 మంది ఎ.ఇ.లు/ఎఇలు/డిఇలను హైర్ కు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వం ఉద్యోగిస్తున్నది.

(ఈ) హైర్ కు తీసుకునే ప్రక్రియను చేపట్టి, త్వరలోనే పూర్తి చేయడమనుతుంది.

శ్రీ ఇ. రాజేందర్ : అధ్యక్షా, ఈవేళ ప్రభుత్వం సాగునీటి రంగానికి అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తోందని చెప్పుకుంటున్నది. అయితే తెలంగాణ ప్రాంతంలో గాని, ఉత్తరాంధ్ర, రాయలసీమలో గాని భారీ ప్రాజెక్టులు లేనప్పుడు, స్వాతంత్యంకు ముందు నుండి కూడా దాదాపు లక్ష చెరువులు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఉండి, 36 లక్షల ఎకరాలను సస్యశ్యామలం చేసిన ఘనత ఉంది. 1950లో తెలంగాణ ప్రాంతంలో 11 లక్షల హాక్టార్లను సాగులోనికి తీసుకుని పచ్చిన ఘనత కూడా మైనర్ ఇరిగేసన్ రంగానికి ఉంది. కానీ ఈనాడు 5,42,620 హాక్టార్లకు ఆయకట్ట తగ్గిపోయిన చరిత్రను మనం చూస్తున్నాం. సాగునీటి రంగంలో అత్యధిక కీలక పొత్త వహిస్తున్న ఈ మైనర్ ఇరిగేసన్ రంగాన్ని చాలా తక్కువ చూపు చేస్తున్నాం కాబట్టి రోజు రోజుకి తాగు, సాగునీటి వనరులు మరీ ముఖ్యంగా తెలంగాణ ప్రాంతంలో తగ్గిపోతున్నాయి. అయితే భారీ మొత్తంలో సాగునీటి రంగానికి నిధులు కేటాయిస్తున్నప్పటికీ మనకు తగినంత స్టోర్ లేకపోవడం వల్ల కేటాయించిన నిధుల్ని కూడా సద్వినియోగం చేసుకోలేకపోతున్నాము. 2004-05లో గాని, 2005-06లో గాని కేటాయించిన డబ్బులు, భర్మ పెట్టిన డబ్బుల శాతాన్ని చూస్తే ఈరోజున ఆ డిపార్ట్మెంట్ ఎంత దరిద్రంగా ఉండో తెలుస్తుంది. అంతకు ముందు డిపార్ట్మెంట్లో పనులు లేక వేరే డిపార్ట్మెంట్లకు వారిని డైపర్సు చేసిన చరిత్ర ఉంది. మా పార్టీ ఒక్కటే డిమాండ్ చేస్తోంది--ఇరిగేసన్ డిపార్ట్మెంట్లో అనేక పోస్టులు భారీగా ఉన్నాయి. అదే విధంగా ప్రమోపస్థే, రిక్రూట్మెంట్లో ఎస్టి, ఎస్టి ఉద్యోగస్థులకు అన్నాయం జరుగుతోంది. 86 మంది ఎన్.ఇ.ల్లో 13 మంది ఎస్టిలు, ఆరుగురు ఎస్టిలు ఉండాలి. అయితే రోఫ్సర్ ప్రకారం నియమించడం కానీ, ప్రమోపస్థు ఇప్పడం కానీ జరగడం లేదు. అదే విధంగా 481 మంది ఇ.ఇ.లకు గాను, 73 మంది ఎస్టిలు, 45 ఎస్టిలు ఉండాలి.

అర్థాత గల 36 మంది ఎస్సీలు ఉన్నపుటికీ ఇంతవరకు వారిని అపాయింట్ చేయలేదు. అదే విధంగా ఎస్సీలు నల్గురు మాత్రమే ఉన్నారు. 1560 మంది డిఇళులు ఉండగా, అందులో 234 ఎస్సీలు, 94 ఎస్సీలు ఉండాలి. కాని 110 మంది ఎస్సీలు, 30 మంది ఎస్సీలు మాత్రమే ఉన్నారు. ఎస్సీ, ఎస్సీలకు అన్యాయం జరగకుండా చూడాలి. అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు తెలంగాణ ప్రాంతంలో చెరువుల గురించి. ఈ చెరువులు కేవలం ఇరిగేషన్కే కాకుండా గొర్ల కాపర్ట్ కు గాని, కుల వృత్తులు చేసుకునే వారికి గాని ఉపయోగపడేవి. అయితే ఈనాడు చెరువులన్నీ పూడికతో నిండి ఉపయోగపడకుండా ఉన్నాయి. అంతేకాకుండా, ఒక్కొక్క చెరువు తెగిపోయే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కాబట్టి బండ్సును ప్రైంథన్ చేయాలి. పూడిక తీయాలి. పూడిక తీసి చానల్సు ఉపయోగించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మొత్తం బడ్జెట్లో మైనర్ ఇరిగేషన్కు 36 శాతం కేటాయించిన నిధులు సద్యానియోగం కావాలంటే, స్టోఫ్సు కూడా తప్పకుండా పెంచాలి. ఆ విధంగా చేస్తే తప్ప ప్రాజెక్టులు అవల్లోకి రాపు. మరి ముఖ్యంగా తెలంగాణ, ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతాలకు అన్యాయం జరిగింది. కాబట్టి యుధ ప్రాతిపదిక మీద ఈ భాళీ పోస్టులన్నింటిని భర్త చేసి ఈ రంగాన్ని ఆదుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థన రెడ్డి (శ్రీరత్నాబాద్) : అధ్యక్షా, ఏ డిపార్ట్మెంట్లో అయినా ఉద్యోగస్థులు ఒక మెపినరీలాగా పనిచేస్తారు. షైల్స్ మూవ్ కావాలన్నా, పనులు జరగాలన్నా, ఏ విధంగా అయితే రా మెటీరియల్ వచ్చిన తరవాత ఇండస్ట్రీలో కార్బికులు ఉంటే ప్రోడక్షన్ బయటకు వస్తుందో, అదే విధంగా ప్రభుత్వ సిబ్బంది కూడా. ఇరిగేషన్ రంగానికి ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్లో 51 శాతం అంటే సుమారు 11 వేల కోట్ల రూ.లను పెట్టడం జరిగింది. ఇంత డబ్బు ఖర్చు పెదుతున్నప్పుడు, వాటిని అమలు చేయడానికి సిబ్బంది కూడా అంతే అవసరం. మంత్రిగారే సమాధానంలో చెప్పారు--7791 పోస్టులు మంజూరు అయ్యాయని, అందులో మైనర్ ఇరిగేషన్ కింద 940 పోస్టులని. అయితే ఇందులో 702 మంది ఉద్యోగులు పని చేస్తుండగా, 238 పోస్టులు భాళీగా ఉన్నాయని కూడా చెప్పారు. మరి ఇంత తక్కువ సిబ్బంది సరిపోతుందా అని మీ ద్వారా మని చేస్తున్నాను. గతంలో బడ్జెట్ కేటాయింపులు తక్కుపుగా ఉండి, సిబ్బంది ఎక్కువుగా ఉండేవారు. అయితే గత

పది సంవత్సరాలుగా అంటే ఎట్టి రామారావు, చంద్రబాబునాయిడు ముఖ్యమంత్రులుగా ఉన్నప్పటి నుండి రిటైర్ అయిన వాళ్ళ స్థానంలో కొత్తగా రిక్రూట్‌మెంట్ జరగడం లేదు. దాని వల్ల చదువుకున్న ఎస్టీ, ఎస్టీ, బిసి వర్గాలకు చెందిన నిద్యావంతులకు ఉద్యోగాలు దొరకడం లేదు. అయితే ఇప్పుడు మంత్రిగారు సమాధానం చెపుతూ, హౌర్ పద్ధతిలో రిక్రూట్ చేసుకొంటామన్నారు. పిండి కొద్ది రోటై అన్నారు. మీరు ఎంత మంచిగా ఎంప్లాయిస్‌ను సంతోషపెడితే అంత బాగా పని చేస్తారు వారు. అంత క్వాలిటీ ఆఫ్ వర్క్ బయటకు పస్తుంది. కాబట్టి నేను మీ ద్వారా మనవి చేసేది --సిక్రెటీయేట్‌తో సహ అనేక డిపార్ట్మెంటుల్లో అనేక భాళీలు ఉన్నాయి. బ్యాంక్‌లాగీ పోస్టలు భర్తి కాకుండా ఉన్నాయి. ఇరిగేస్‌ డిపార్ట్మెంట్‌లో ఇంజనీర్ల పోస్టలను హౌర్ పద్ధతిలో రిక్రూట్ చేసుకుంటామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఎప్పటిలోగా వాటిని భర్తి చేస్తారు? అదే విధంగా రిక్రూట్‌మెంట్‌పై ఉన్న బ్యాంక్‌ను ఎత్తేసి, నిరుద్యోగుల్ని ఆదుకుంటారా?

శ్రీ కె. వెంకట రెడ్డి (సల్సొండ) : సార్, మీ ద్వారా ముఖ్యంగా సంబంధిత శాఖ మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి ముందుగా నా కృతజ్ఞతలు తెలియచేసుకుంటున్నాను, బడ్జెట్‌లో 51 శాతం నిధుల్ని సాగునీటి రంగానికి కేటాయించినందుకు. ప్రస్తుతం ప్రాజెక్టుల్ని ప్రోగ్రెస్‌లో ఉన్నాయి. అయితే ఎ.ఇ.ఇ., డి.ఇ.ఇ. పంటి క్రింది స్థాయి క్యాటగిర్లో దాదాపు 30 శాతం వరకు భాళీలు ఉన్నాయి. ఒకమైపు ఇంత పెద్ద ఎత్తున మనం సాగునీటి ప్రాజెక్టులు చేపడుతున్నాము. నిధులు ఉన్నా, సిబ్బంది లేకపోతే ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయడం కష్టమవుతుంది. కాబట్టి మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమిటంటే, ఇప్పుడు ఉన్న భాళీలన్నింటిని ఎపిపిఎస్‌సి ద్వారా కాని, కంట్రాక్టు పద్ధతిలో కాని రిక్రూట్ చేసుకోవాలి. నిరుద్యోగులైన సివిల్ ఇంజనీర్లు మనకు ఎంతో మంది ఉన్నారు. అలాగే రిటైర్ అయిన వాళ్ళను కూడా తీసుకోవచ్చు. ఉదాహరణకు సల్సొండ జిల్లాను తీసుకుంటే, జిల్లా మొత్తానికి ఒకే డివిజన్ ఉంది. దానిని రెండు డివిజన్లు చేయాలని ఎప్పటి నుండి కోరుతున్నాము. ఇటీవలనే పంచాయితీరాజ్యశాఖ కింద ఉన్న ట్యాంక్ అన్నింటిని ఇరిగేస్‌ డిపార్ట్మెంట్‌కు బ్రాస్ట్‌ఫర్ చేయడం జరిగింది. దాంతో మైనర్ ఇరిగేస్‌కు మనం కేటాయించిన నిధులు సరిపోవడం లేదు. మండలం మొత్తానికి అక్కడ ఒక్క ఎ.ఇ. మాత్రమే ఉన్నాడు. ఒక్క ఎ.ఇ. మాత్రమే ఉండటం వల్ల వర్క్‌ని సూపర్‌వైజ్ చేయడానికి ఇఖ్వంది అవుతోంది. కాబట్టి మండలానికి కానీ మనగ్గరు, నల్గురు ఎ.ఇ.లు ఉండే విధంగా పెంటనే భాళీలన్నింటిని భర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. కిప్పు రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈనాడు చాలా పెద్దఎత్తున మనం సాగునీటి ప్రాజెక్టుల కార్బ్రూక్షమాన్ని చేపడుతున్నప్పుడు, ఉద్యోగుల సంఖ్య మీద కూడా దృష్టి కేంద్రీకరించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు సి.ఇ.(డిజైన్స్) ఒక్కరే ఉన్నారు. ఇప్పి.సి. విధానం కింద క్వాలిటీ కంట్రోలు మొత్తం మనమే చూస్తున్నప్పుడు, ప్లానింగ్ కాని, డిజైనింగ్ కాని చూడవలసిన అవసరం ఉంది. క్వాలిటీ కంట్రోలుకు నంబంధించి Third Party క్వాలిటీ కంట్రోల్ చూడాలి. అయితే ఒక ప్రాజెక్టు దగ్గర పనులు చేస్తున్న కంట్రాక్టరు వేరే పనుల దగ్గర క్వాలిటీ కంట్రోల్ చూస్తున్నాడు. అక్కడ పనులు చేస్తున్న కంట్రాక్టరు ఇంకొక ప్రాజెక్టు యొక్క క్వాలిటీని పరిశీలించే పరిస్థితి ఉంది. ఆ విధంగా నద్దెన పద్ధతిలో క్వాలిటీ కంట్రోలు జరవకపోవడం వల్ల భవిష్యత్తులో ప్రమాదం జరిగే అవకాశం ఉంది. ఇరిగేస్ రంగానికి ఈనాడు మీరు పది పేల కోట్ల రూ.ల బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేశారు. అనేక సాగునీటి ప్రాజెక్టులు చేపడుతున్నారు. ఈ విధంగా ఇంత పెద్ద స్థాయిలో పనులు చేపడుతున్నప్పుడు అంతే స్థాయిలో ఉద్యోగాలను భర్తి చేయవలసిన అవసరం కూడా ఉంది. ఈనాడు ప్రభుత్వ సిబ్బంది లేక క్వాలిటీ కంట్రోలు విషయమై ప్రయుచేటు వాళ్ళ మీద ఆధారపడే పరిస్థితి వచ్చింది. అంతేకాకుండా, ఏ ప్రాజెక్టు ఎక్కడ కడుతున్నారు, ఎంత వరకు పూర్తయింది అని తెలుసుకోవడానికి ఈనాడు కంట్రాక్టర్లు ఇచ్చే ఇన్ఫర్మేషన్

మీద ఆధారపడే పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి ఎప్పటికప్పుడు సమాచారాన్ని తెలుసుకోవడానికి, క్షాలిటీ కంటోలు చూడటానికి పెంటనే ప్రభుత్వం ఈ డిపార్ట్మెంటుకు సంబంధించి ఏ రకమైన కాంప్యూట్ కాకుండా ఖాళీలను భర్త చేయాలి.

శ్రీ ఎస్. మోహన్ రెడ్డి (సంద్యాల) : అధ్యక్షుడు, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత పై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డిగారి నాయకత్వంలో జలయజ్ఞం పేరు మీద చిన్నతరహ నీటిపారుదల రంగాన్ని అన్ని విధాల ఆదుకుంటూ, మనం అత్యధిక నిధులిచ్చిన విషయం సభకు విధితమే. అయితే ఇక్కడ ఒక పరిస్థితిని గమనించాలి. ఈరోజు కర్మాలు జిల్లాలో చాలా చెరువుల కట్టలు తెగిపోయాయి. అదే విధంగా అలుగులు తెగిపోయాయి. కాల్సులు, చెరువులు పూడిపోయి చాలా అధ్వాన పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. చిన్నతరహ నీటిపారుదల శాఖ మంత్రిగారిని ఒక్కటే రిక్వస్టు చేస్తున్నాను నీటిపారుదల రంగానికి సంబంధించి ఉద్యోగాల సంఖ్యను పెంచడమే కాకుండా, నాణ్యత విషయంలో గాని, ముఖ్యంగా పూడికలీత పనులు చేయించడంలో గాని ప్రత్యేక త్రధ తీసుకోవాలి. అంతకు నుండు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు సనికి ఆహార పథకం అని చెప్పి కోట్లాది రూపాయలు వెచ్చించినా ఏ మాత్రం పనులు జరగలేదు. విపరీతంగా తిన్నారు, భోజనం చేశారు తప్ప పనులు జరగలేదు. నిధుల దుర్మినియోగం జరిగింది. అందువల్ల చాలా చెరువులు పూడికతో నిండిపోయి, చెరువులు, అలుగులు తెగిపోయి, పూర్తిగా పనికి రాకుండా పోయాయి. ఎప్పుడో శ్రీకృష్ణదేవరాయలు నిర్మించి, ఆ తర్వాత బాగా ఉపయోగపడిన చెరువులు నిర్మిర్చుమైపోయాయి. కాబట్టి ఒక్కొక్క చెరువుకు కనీసం అయిదు, పది లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెడితే వేలాది ఎకరాలు తిరిగి సాగులోకి వస్తాయి. అందుకు కావలసిన ఉద్యోగాలను తప్పకుండా భర్త చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్ : అధ్యక్షుడు, ఈరోజున సమాధానాల్ని వివరంగా చెప్పి అవకాశం నాకు లభించిందనుకుంటున్నాను. సమాధానాల్ని వినడానికి కూడా అవకాశం లేక, వినే ఓపిక లేకపోయిన విషయాన్ని మనం చూస్తున్నాము. ఎందుకంటే ఈమధ్య తరచుగా ఆ విధంగా జరుగుతున్నది కాబట్టి ఆ అంశాన్ని ప్రస్తావిస్తున్నాను. గోసభ్యాలు చక్కటి ప్రశ్నలు వేశారు. వాటన్నింటికి ప్రభుత్వం సమాధానం చెప్పుతుంది. చెప్పిన తరువాత ఇంకా సమాధానాలు కావాలంటే చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తాను.

మీత్రులు రాజేందర్గారు మాట్లాడుతూ మైసర్ ఇరిగేస్వర్ రంగం పట్ల చిన్న చూపు చూస్తున్నారని, ఇంకా పెద్ద ఎత్తున నిధులు కేటాయించి, పనులు చేపట్టాలన్నారు. ఈ సంవత్సరం ఈ రాష్ట్ర చరిత్రలో ఎన్నడు కూడా ఇంత పెద్ద ఎత్తున మైసర్ ఇరిగేస్వర్ రంగానికి నిధులు కేటాయించిన దాఖలాలు లేపు. ఈ సంవత్సరం 450 కోట్ల రూ.లు కేటాయించాము. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మొదటి సంవత్సరం కేటాయించిన దాని కన్నా వంద శాతం అధికంగా ఈ మూడవ సంవత్సరపు బడ్డెట్లో నిధులు కేటాయించాము. చిన్న నీటి వనరులు బాగా తగ్గిపోతున్నాయి, ఆయకట్టు బాగా తగ్గిపోతుందని, దానిని పునరుద్ధరించాలని కూడా ఒక సూచన చేశారు. ఈ రంగంపై ప్రభుత్వం ప్రత్యేక త్రధ తీసుకుంటున్నది. 13 జిల్లాల్లో ఉపాధి పోమి పథకం ద్వారా పనులు చేసే దాంట్లో, ప్రతి జిల్లాలో చిన్న నీటి వనరుల రంగానికి ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని, తద్వారా ప్రతి గ్రామంలో ఒక చెరువు అయినా, ఒక కుంట అయినా త్రవ్వాలని సూచనలు ఇచ్చాము. ఆ విధంగా దానిని ప్రతి జిల్లాలో అమలు చేసే పరిస్థితి ఉంది. **Already reports are there with us.** అంతేకాకుండా దేశ వ్యాప్తంగా చిన్న నీటి వనరుల్ని అభిపుద్ధరించే దిశగా ఈ మధ్యసే కేంద్ర ఆరిఫ్ శాఖ మంత్రి, అంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, తమిళనాడు, మధ్యప్రదేశ్, ఛత్రీంఘన్ రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులతోను, మంత్రులతోను,

అధికారులతోను ఒక సమావేశం నిర్మించారు. ఎందుకంటే దేశంలో అన్నటి కంటే ఈ ఏడు రాష్ట్రాల్లోనే చిన్న నీటి వసరులు అత్యధికంగా 70 మండి 80 శాతం ఉన్నాయనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ ఏడు రాష్ట్రాల వారిని పిలిచి, అభిప్రాయాల్ని, సలహాల్ని తీసుకున్నారు. దేశ వ్యాప్తంగా 40 లక్షల ఎకరాల్ని స్థిరీకరించడానికి ఈ చిన్న నీటి వసరుల్ని అభివృద్ధి పరిచే ప్రయత్నంలో భాగంగా Restoration, Renovation and Repairs కార్బ్యూక్మాల్ని దశల వారిగా చేసట్లాలని, అందుకు గాను సుమారు 6 వేల కోట్ల రూ.ల అంచనాలతో ప్రపంచ బ్యాంక్కు ప్రతిపాదనలు పంచించారు. అందులో మన రాష్ట్రంలో 10 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టును స్థిరీకరించేందుకు గాను ఈ restoration, repairs కార్బ్యూక్మాన్ని తీసుకునే విధంగా సుమారు రూ.1500 కోట్ల పథకాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంచించడం జరిగింది. దీని ద్వారా వచ్చే సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలో చిన్న నీటి వసరుల్ని పెద్దవెత్తున తీసుకునే అవకాశం ఉంది.

తరువాత ఉద్యోగాల రిక్రూట్‌మెంట్ గురించి, ప్రమోపస్థ గురించి కూడా రాజీందర్గారు చెప్పారు. గత రెండు సంవత్సరాల కాలంలో పది మంది సి.ఇ.లకు ప్రమోపస్థ ఇష్టుడం జరిగింది. ఇందులో రిటైర్ అయిన వారు కూడా ఉన్నారు. 68 మంది ఎస్.ఇ.లకు, 225 మంది ఇ.ఇ. లకు ప్రమోపస్థ ఇష్టుడం జరిగింది. 2004 సం. మండి ఫీబ్రవరి మాసం వరకు 674 మంది డిఇఇలకు ప్రమోపస్థ ఇష్టే, అందులో 465 మంది ఆంధ్ర ప్రాంతానికి, 209 మంది తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందిన వారు ఉన్నారు. అట్లాగే 504 మంది ఎ.ఇ.ఇ.లకు ప్రమోపస్థ ఇష్టే, అందులో 297 మంది ఆంధ్ర, 217 మంది తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందిన వారు ఉన్నారు. అదే విధంగా ఎ.ఇ.లుగా 67 మందికి ప్రమోపస్థ ఇష్టే, అందులో 44 మంది ఆంధ్ర ప్రాంతానికి చెందిన వారు, 23 మంది ఇక్కడి వారికి ఇష్టుడమయింది. గత పది సంవత్సరాల్లో తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందిన 50 మంది మాత్రమే ప్రమోపస్థ తీసుకున్నారు.

జనార్థనరెడ్డిగారు బ్యాక్లర్ పోస్టుల గురించి అడిగారు. రిక్రూట్‌మెంట్లో గాని, బ్యాక్లర్ పోస్టుల భర్తీ విషయంలో కాని ఎస్టీ, ఎస్టీ రూల్ ఆఫ్ రిజర్వ్స్‌ఎస్టీ చాలా ప్రిమ్ గా పాటించడమే కాకుండా ప్రమోపస్థ్ కూడా పూర్తిగా పాటిస్తున్నాము. అదే విధంగా గౌ.సభ్యులు వెంకటరెడ్డిగారు సల్టొండ జిల్లా విషయం గురించి చెప్పారు.

ఉ. 8.50

ఇక్కడ రెండు డివిజన్స్ శాంక్ష్ చేయడం జరిగింది. త్వరలో ఆదేశాలు యిష్టుడంతోబాటు పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తాము. కిషన్‌రెడ్డి గారు భర్త పార్టీ క్వాలిపీ కంట్రోల్ గురించి, వారు కాంబ్రోన్ చేస్తున్నారని చెప్పారు. ఇందులో వాస్తవం లేదు. If there are any specific examples, let him send. మోహన్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ కర్మాల్ విషయంలో మీడియం యురిగేపస్ట్ ట్యాంక్ గురించి అడిగారు. ఇందాక నేను చెప్పిన దానిలోనే సమాధానం వుంది.

డాక్టర్ కె. సగేష్ (ఆలేరు): అధ్యక్షా, మంత్రిగారిని ఒకటే కోరుతున్నాము. ఈనెల 31 లోపల యస్సి, యస్సటి బ్యాక్లర్ పేకెన్సీస్ కంప్సీట్ చేయాలని గత సంవత్సరం జీవో తెచ్చారు. ఇష్టుటివరకు ఎపి పుట్టులో తప్ప మరెక్కడా ఈ ప్రోసెస్ కంప్సీట్ చేయలేదు. మిగిలిన 20 రోజుల్లో 30 వేల మందిని రిక్రూట్ అయినా చేయాలి, లేదా టైమ్ ఎస్ట్టుటెండ్ చేయాలి. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ నరేష్ కుమార్ అగ్రాల్ (ఇచ్చాపురం): అధ్యక్షా, క్వశ్నెకు రిలీటెడ్ కాకపోయినా ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకుంటున్నాను. ఇచ్చాపురం నియోజకవర్గం ఒరిస్సా బార్డర్లో పుంది. బహుదా నది మీద ఒరిస్సా ప్రభుత్వం చాలా ఎత్తుగా గోడ కడుతోంది. 1978 డిసెంబర్ 78 నాడు నాగావళి, జంబాపలి, బహుదా, సెరాడి సదుల క్రింద యిరిగేషన్కి సంబంధించి ఒక ఎగ్రిమెంట్ జరిగింది. కానీ ఆ ఎగ్రిమెంట్సు డీవియెట్ చేస్తూ ఆ నదులపై కన్స్ట్రక్షన్ చేస్తున్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రివ ర్యాలు ఎంతో సాసుభూతితో మా ఇచ్చాపురం నియోజకవర్గానికి మైనర్ యిరిగేషన్ కొరకు రు. 6 కోట్లు యిచ్చారు. బహుదా నదికి సంబంధించి యిచ్చిన రు. 3 కోట్లు 54 లక్షలు మనం కట్టబోయే గ్రోయర్ ఛాసల్స్కు సంబంధించి యిచ్చారు. వరద వస్తే నీటిని అడ్డుకునే ప్రయత్నం ఒరిస్సా ప్రభుత్వం చేస్తోంది. దీనికి సంబంధించి ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు ఆ ప్రభుత్వంతో జరపనలసిందిగా కోరుతున్నాను. నా నియోజకవర్గానికి 2006-07 సంపత్సరానికి మైనర్ యిరిగేషన్కు సంబంధించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు రు. 7 కోట్లు కేటాయించాలని కోరుతూ, ఈ అవకాశం యిచ్చిన తమకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ మందాడి సత్యశారాయణ రెడ్డి (హన్కొండ): అధ్యక్షా, ఇప్పుడే గౌరవ భారీ నీటి పారుదల శాఖ మంత్రిగారు చెప్పారు. రాయలసీమలో, ఉత్తరాంధ్రలో, తెలంగాణలో చెరువులు ఎక్కువగా పున్నాయి. ముఖ్యంగా తెలంగాణలో చెరువులు మరీ ఎక్కువగా పున్నాయి. ఇవి పల్లెవదాలకు జీవనాడులుగా పుండి వ్యవసాయానికి సంబంధించి సత్వర ఫలితాలను యిస్తున్నాయి. మంత్రిగారు మునుపటి కంటే వంద శాతం ఎక్కువ యిస్తున్నట్లుగా చెప్పారు. నీటికి సంబంధించి అవసరం ఎంత, మీరు పెట్టిన బడ్జెట్ ఎంత అనేది ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. భారీ యిరిగేషన్ శాఖా మంత్రిగారికి ఎన్న వేల కోట్ల రూపాయల్నా సరిపోవడం లేదు. చిన్న నీటి పనరులపై చిన్న చూపు పనికిరాదు. అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారిని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. మీరు దైతాంగానికి రు. 1200 కోట్లో, రు. 1400 కోట్లో ఏద్దుల్ని బకాయిలను ఔదార్యంతో రద్దు చేసినందుకు సంతోషం . అయితే సత్వరమే సత్వలితాలను యిచ్చేటటువంటి చిన్న నీటి పనరులకు మీరు రు. 450 కోట్లో, రు. 500 కోట్లో పెట్టడంం ఏమి బాగుంటుంది? చిన్న నీటి పనరుల శాఖ మంత్రిగారు వ్యాపంగా పున్నారు. దీనికి సంబంధించి కూడా భారీ నీటి పారుదల శాఖ మంత్రిగారే సమాధానం చెబుతున్నారు. మరి చెట్టు క్రింద చిన్న చెట్టు పెరగదు. దయచేసి మాకు నిధులు ఎక్కువ చేయండి.

ఈ శాఖలో సిబ్బంది కొరత కూడా ఎక్కువగా పుంది. మైనర్ యిరిగేషన్ మినిస్టర్ గారికి మా నియోజకవర్గంలోని చెరువులను సర్వే చేయవలసిందిగా పిటిషన్ యిస్తే , వెంటనే సర్వే చేయవలసిందిగా వారు ద్వారా కానీ అక్కడి ఇంజనీరింగ్ సిబ్బందిని కలెక్టర్ గారు తీసుకువెళ్లి ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్యారంటీ స్క్రీమ్కు తోలారు. స్టోఫ్ లేదు, దిక్కులేదు అంటున్నారు. అందువల్ల పున్న సిబ్బందికి ఇఅదనపు బాధ్యతలు పెట్టుకుండా , ఈ పనులను వారికి పునమాయించాలని, మైనర్ యిరిగేషన్కు కనీసం రు. 1000 కోట్లు, రు. 1200 కోట్లు పెడితేనే వెంటనే ఫలితాలు వస్తాయని తెలియజేస్తున్నాను. బడ్జెట్ ఎన్పోస్ట్ చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి (నిర్మలీ): అధ్యక్షా, అదిలాబాద్ జిల్లాలో పర్వపాతం ఎక్కువగా పుండి నీరు వృధాగా గోదావరిలోకి వెళ్లి, అక్కడి నుండి సముద్రంలో కలుస్తున్న విషయం అధికారులకు, ప్రభుత్వం యంత్రాంగానికి అందరికి తెలుసు. అదిలాబాద్ జిల్లాలో అటవీ ప్రాంతం ఎక్కువగా పుండి వర్షాలు ఎక్కువగా పడడం వల్ల చిన్న చెరువులన్నీ - పంచాయతీ రాజ్ డిపార్ట్మెంట్ నుండి యిరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్

ఆధ్యర్యంలోకి వచ్చిన తరువాత - తగిన మరమ్మత్తులు లేక పూర్తిగా నిర్వీర్యం అయ్యే పరిస్థితిలో పున్నాయి. ఆ చెరువుల మరమ్మత్తు కోసం పెద్ద ఎత్తున డబ్బు కేటాయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇందువల్ల చెరువులు నిండుగా పుండి, భూగర్భ జలం కూడా పెరిగే అవకాశం పుంటుంది. అందువల్ల చిన్న నీటి వసరులకు డబ్బు ఎక్కువగా కేటాయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మండలంలో, జిల్లాలో స్టోర్ సరిపడినంతగా లేదు. ఇంజనీరింగ్ స్టోర్సు సరిపడ నియామకం చేస్తే పనులు చక్కగా జరగడనికి, నీరును కాపాడడానికి అవకాశం పుంటుంది. మా జిల్లాకు ఈ విషయంలో ప్రాముఖ్యత యివ్వపలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థన రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇప్పుడే మంత్రిగారు చెప్పారు, ఏడు రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రుల , నీటిపారుదల శాఖ మంత్రుల సమావేశం జరిగిసట్లుగా. మైనర్ యిరిగేస్వర్ ద్వారా కల్పించబడ్డ ఎక్కువగా పుంది. ఈ ఏడు రాష్ట్రాలలోను మైనర్ యిరిగేస్వర్ క్రింద 80 శాతం సాగుబడి పున్నట్లుగా మంత్రిగారు స్టోర్మెంట్ యిచ్చారు. మన రాష్ట్రంలో సుమారు 44 లక్షల ఎకరాలు సాగు అవుతోందని చెప్పారు. దీన్ని బట్టి మైనర్ యిరిగేస్వర్కు ఎంత ప్రాముఖ్యం పుందీ తెలుస్తుంది. ఈ పనులు కావాలంటే మనకు పని చేసే సిబ్బంది అవసరం చాలా పుంది. చాలా కాలంగా చాలా డిపార్ట్మెంట్లో రిటైర్ అయిన వారి స్టోరంలో ఉద్యోగులను భర్తి చేయడం లేదు. ఎపి ఫుట్ ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించి నేను యూనియన్ ప్రైసెంట్సు కావడం వల్ల , అక్కడి యాజమాన్యంతో మాటల్డాడి అక్కడి ఖాళీలను భర్తి చేయించడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వంపై యువత ఎంతో ఆశతో , నమ్మకంతో పున్నారు. రాజంపేటలో ఆర్ అండ్ బి బిల్డింగ్సు కూల్చడం కోసం బుల్డొజర్ను సడిపేస్తే , తగిన ఇంజనీరింగ్ స్టోర్ లేకపోవడం వల్ల బిల్డింగ్ కూరి పది మంది చనిపోవడం, 15 మంది దాకా గాయపడడం జరిగింది. ప్రమాదాలు జరిగిన తరువాత లక్షలకు లక్షలు ఎక్కువైపియా చెల్లించడం కాకుండా , ముందు జాగ్రత్తతో ఉద్యోగులను పెడితే ఇటువంటి సంఘటనలు పునరావుతుం కావు. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వం సంస్థలలో చాలా ఉద్యోగాలు ఖాళీగా పున్నాయి. మన బడ్జెట్ పెరుగుతూ పుంటే, ఉద్యోగుల సంఖ్య మాత్రం తగ్గుతూ వస్తూ పుంది. తగిన సిబ్బంది నియామకం చేస్తారా, లేదా?

శ్రీ పాన్నాల లక్ష్మియ్: అధ్యక్షా, బ్యాక్టోర్ పోస్టులను గురించి డాక్టర్ సగేవ్ అడిగారు. బ్యాక్టోర్ పోస్టుల భర్తికి సంబంధించి We have already informed APPSC for filling up of posts. Action is being taken. నరేవ్ కుమార్ అగర్వాల్ గారు వారి నియోజకవర్గంలో ఇప్పటికే యిచ్చిన రు. 6 కోట్లతోబట్టు మరొక రు. 7 కోట్లకు ప్రతిపాదనలు పంచించారని, ఆ నిధులు కూడా కావాలని అంటున్నారు. ఆ విషయం పరిశీలిస్తాము. అదేవిధంగా గౌరవ శాసనసభ్యులు సత్యారాయణ రెడ్డి బడ్జెట్ చాలా తక్కువగా పుందని అంటున్నారు. సిబ్బంది నియామకం కావాలని అంటున్నారు. నేను చాలా స్పష్టంగా చెప్పాను, రాష్ట్ర చరిత్రలో ఏనాడు లేనంత అత్యధికంగా చిన్న నీటి పారుదల రంగానికి నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన మొదటి సంవత్సరం బడ్జెట్ కంటే నూటికి నూరు శాతం పేంచాము. రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాలలో అమలు అపుతున్న ఉపాధి హమీ పథకం ద్వారా చిన్న నీటి వసరులకు కూడా ప్రాముఖ్యత యిచ్చి చేయండని చెప్పారు. ఆ రకంగా జరుగుతూ పుంటుంది. అదే విధంగా ఏడు రాష్ట్రాలకు సంబంధించి చేసిన విధంగా వచ్చే కొద్ది రోజుల్లో ఈ పథకం అమలుపరచే దశలో కార్యక్రమం తీసుకోబడుతున్నది. ఇంత పెద్ద ఎత్తున చరిత్రలో ఏనాడు తీసుకోలేదని గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అదిలాబాద్ జిల్లాలో స్టోర్ తక్కువగా పుందని, పి. జనార్థనరెడ్డి రిక్రూట్మెంట్ కావాలని ప్రస్తావించారు. అందుకే వెంటనే 200 మంది రిటైర్ ఇంజనీర్సు తీసుకొని ఉపాధి హమీ పథకం, చిన్న నీటి వసరుల పశులకు ఉపయోగించబడే విధంగా తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అవసరమైతే యింకా కొంతమందిని తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

ఇ.9.00

వసతి గృహాలకు రెసిడెంటు వార్దాన్నలు

ప్రశ్న నెం.132(4775)

సర్వశ్రీ ఎస్. కైలజానాథ్ (శింగసమల), కొనురెడ్డి రాములు (మెట్టల్) - గౌరవనీయులైన సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ. సంక్షేమ హోస్పిటల్ లోని వార్దాన్లు హోస్పిటల్ లో నివసించడం లేదన్న విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా?
ఆ. వార్దాన్లు హోస్పిటల్ లో నివసించనందువల్ల విద్యార్థుల చదువులు దెబ్బ తింటున్న విషయం వాస్తవమేనా;
ఇ. అన్ని దశలలోనూ వున్న అవినీతి సమస్యకు ప్రధాన కారణమన్న విషయాన్ని గుర్తించడం జరిగిందా;
ఈ. . అయితే, పరిస్థితిని మెరుగుపరచడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్) :

అ. అన్నపండి.

సాంఘిక సంక్షేమ హోస్పిటల్ విషయానికి సంబంధించి కొంత మంది హోస్పిటలు సంక్షేమ అధికారులు ప్రధాన కార్యాప్థానాలలో నివసించడం లేదు.

ఆ. లేదండీ.

ఇ. లేదండీ.

ఈ. . ఈ క్రింద పేర్కొన్న అదేశాలను ప్రభుత్వం జారీ చేసింది :

- తమ ప్రధాన కార్యాప్థానాలలో నివశించనటి హోస్పిటలు సంక్షేమ అధికారులపై క్రమశిక్షణా చర్యను ప్రారంభించడమయింది.

- హోస్పిటలు సంక్షేమ అధికారులందరూ ప్రధాన కార్యాప్థానాలలోనే ఉండాలి.

- 10వ తరగతి విద్యార్థులకు అదనపు శిక్షణాను సమకూర్చడానికి అన్ని సభ్యులలో ట్యూటర్లను నియమించడమయింది.

- అదివారాలలో వారంవారీ పరీక్షలన్నింటినీ నిర్వహించాలి.

డా.ఎన్. శైలజానాథ్ : అధ్యక్షా, మంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు. గత తెలుగుదేశం పరిపాలనలో సంక్లేషమ రంగం పూర్తిగా విస్తరించబడింది. ముఖ్యంగా ఎన్సి, ఎన్టి, బిసి హాస్టల్సు కొత్తవి గాని, పాతవి గాని పట్టించుకున్న దాఖలాలు లేవు. రాజశేఖరరెడ్డి గారి ప్రభుత్వం వచ్చేక సంక్లేషమ రాజ్యాన్ని స్థాపించడంలోను, ఇంటిగ్రెటెడ్ హాస్టల్సు కాస్పెషన్సు ముందుకు తేవడం వల్లనూ రాష్ట్రం అంతా హర్షిస్తున్నారు. కాకపోతే, కొన్ని ప్రధాన సమస్యలను మంత్రి గారి దృష్టికి తెచ్చాము.

ఈ రాష్ట్రంలో ఏ మూలసైనా ఏ హాస్టలుకు వెళ్లినా ఒకటే పరిస్థితి. లైట్లు సరిగా ఉండవు. రాత్రి పూట పిల్లలు బిక్కుబిక్కు మంటూ పడుకుంటారు. బోద్దింకలు, తేళ్లు తిరుగుతూ ఉంటాయి. ప్రత్యేకంగా ఎన్సి, ఎన్టి హాస్టల్లో అదేదో మేము ఉచితంగా పెట్టేవాళ్లం, మీరు తేనే వాళ్లు అనే ఆలోచన సంక్లేషమ శాఖ అధికారులలో బాగా కనిపిస్తోంది. మంత్రి గారికి ఇని తెలియనిని కావు. మంత్రి గారు కొన్నిటికి చెప్పారు. కొన్నిటికి చాలా తేలిగ్గు చెప్పారు. అసలు ఎంతమంది వార్డేస్సు ఎన్సి ఎన్టి హాస్టల్లులో అక్కడ ఉంటున్నారు? కనీసం నా సింగసనుల నియోజకవర్గంలో ఎంతమంది ఉంటున్నారో చెప్పాలి. ఎంత ఛండాలనైన పరిస్థితి హాస్టల్లులో ఉందంటే, అక్కడకు పోతే పిల్లలు బాపురు మంటున్నారు. మన పిల్లల్ని ఇంట్లో వదలి పెట్టి వెడ్డితే వాళ్లు అన్నం తిన్నారో, సరిగా పడుకున్నారో లేదో నని పది సార్లు ఫోను చేసి కనుక్కుంటాము. మారుమూల ప్రాంతాలలోని సాంఘిక సంక్లేషమ శాఖ హాస్టలు పిల్లలు దారిద్ర్యానికి గుర్తైనే తప్ప, తల్లిదండ్రులు హాస్టల్లుకు పంపరు. వారికి డబ్బులు పెట్టుకునే పరిస్థితి ఉంటే హాస్టల్లుకు పంపే పరిస్థితి ఉండదు. మంత్రి గారు లేదండీ, లేదండీ అంటూ సమాధానం ఇచ్చారు. బహుశా సాంఘిక సంక్లేషమ శాఖ విభాగంలో పూర్తిగా ప్రక్కాజన జరిగి, అత్యంత గొప్పగా పని చేస్తున్నదని వారు అనుకుంటున్నారేమో నాకు తెలియదు. ప్రజలు మాత్రం కథలు కథలుగా చెప్పుకుంటున్నారు. వార్డేస్సు హాస్టల్లులో ఉండటం లేదన్న విషయం మంత్రి గారికి తెలియనిది కాదు. సంబంధిత అధికారులు ఆ విధంగా సమాధానాలు రాశారని భావిస్తున్నాము.

తర్వాత, రేపస్ట్రైజేషన్ పేరు మీద స్థానికంగా ఉన్న వారిని తీసివేశామని, లేకుంటే రాత్రి పూట రాని వారిని తీసివేశామని అంటున్నారు. అధ్యక్షా, నా నియోజకవర్గంలో స్థానికంగా ఉంటున్నారన్న పేరు మీద కొంతమందిని తీసివేశారు. బినామీ పేర్లు ఉంటాయి. రేపస్ట్రైజేషను పేరుతో మండల కేంద్రాలలో ఉండే వారిని బయటకు పంపించారు. దీనిపైన సంబంధిత అధికారులతో మాట్లాడితే లేదని చెప్పారు. కానీ వాస్తవం అది కాదు. అధ్యక్షా, అనిసితి ఈ రోజు పుట్టుకు వచ్చింది కాదు. వారు పట్టించుకోనందు వల్ల పెద్ద ఎత్తున జరిగింది. మంత్రి గారు మా జిల్లాకు వచ్చినపుడు ఒక వార్డేస్సు సస్పెన్డ్ చేయడం జరిగింది. ఒక పూట వారు వచ్చినపుడే అతడు లేదని సస్పెండు చేశారు. మంత్రి గారిని అనిసితి మూలాల గురించి ప్రశ్నించడం లేదు. ఎన్సి, ఎన్టి, బిసి పిల్లల భవిష్యత్తు దృష్ట్యా మీరు ఏమైనా వార్డేస్సు ఖచ్చితంగా అక్కడే ఉండే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటారా? తీసుకున్నామన్నారు? ఎంతమంది పైన తీసుకున్నారు? అంతేకాకుండా జిల్లా అధికారులను ఎంతమందిని బాధ్యత్తు చేశారు?

శ్రీ డి.ఎన్. రెడ్డి నాయక్ : సాంఘిక సంక్లేషమ శాఖ గాని, గిరిజన సంక్లేషమ శాఖ గాని, ఇంకా బి.సి. సంక్లేషమ శాఖ గాని వాటి విషయంలో గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విధంగా గతంలో హాస్టల్సు చాలా అధ్యాన్యంగా ఉన్న మాట వాస్తవం. హాస్టల్సు మీద కథనాలు వచ్చిన మాట వాస్తవం. అందుకోనమే ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చేక సంక్లేషమ హాస్టల్సు గాని, అతడు పారశాలలు గాని, రెసిడెన్షన్ ల్ స్కూల్సు గాని బాగా సడవాలని, డాక్టర్ రాజశేఖర రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే ఈ ప్రభుత్వం కార్యక్రమాలు చేపట్టింది.

చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు అడిగేరు, గతంలో హాస్టలు సీట్సు పెంచలేదు, పెంచమని. పెంచిన 5 శాతం, 10 శాతం మూలంగా అందరు పిల్లలకు అడ్డిషన్సు దొరకడం లేదని చెప్పినప్పుడు ప్రభుత్వం వెంటనే గిరిజన సంక్షేమ శాఖ గాని, సాంఖ్యిక సంక్షేమ శాఖ గాని వివిధ హాస్టలు వెల్ఫర్ ఆఫ్సర్సుకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. జిల్లా కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఎంతమంది ఎన్సి, ఎన్సటి పిల్లలు హాస్టల్సులో ఎడ్డిషన్సు కావాలని దరఖాస్తు చేసుకుంటారో వారందరికీ అడ్డిషన్సు ఇవ్వాలని ఆదేశించడం జరిగింది.

గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు, స్థానికంగా ఉండే వారిని తీసి పేశారని. ఎంతమంది దరఖాస్తు చేసుకుంటే అంతమందికి అడ్డిషన్సు ఇవ్వాలని చెప్పినప్పుడు రాష్ట్రంలో ఒక్క సంక్షేమ శాఖలోనే 2 లక్షల 72 వేల మంది పిల్లలు గతంలో కంటే 25 వేల మందిని అదనంగా చేర్చుకోవడం జరిగింది. చేర్చుకున్న తర్వాత చాలా కంట్లయింట్లు వచ్చాయి. ఆన్ రోల్ మీద ఎంతమంది పిల్లలున్నారని, హాస్టల్సులో అంతమంది ఉండటం లేదని, ఎక్కువగా ఎన్సటిమెంటు చెబుతున్నారని, అందరూ స్కూల్సుకు పోవడం లేదని, హాస్టల్సులో భోజనం చేసి ఎక్కడికో పోతున్నారని రకరకాల ఫిర్యాదులు వచ్చాయి. అందువల్ల దీని మీద డైవ్ పెట్టాము. డెస్ట్రాటీ డైరెక్టర్సు, జాయింట్ డైరెక్టర్సు, ఎన్సిడబ్ల్యూఫిల్లు, డిఎన్సిడబ్ల్యూఫిల్లు అందరితో ఒక డైవ్ పెడితే ఒక సాంఖ్యిక సంక్షేమ శాఖలో 2 లక్షల 72 వేల మంది ఉండగా 35 వేల మంది ఫిజికల్గా ఉండటం లేదని పర్యవేక్షణలో తేలింది. వారు స్కూల్సుకు పోవడం లేదని గాని, లాంగ్ ఆచ్చింటిన్ అని గాని తేలడం వల్ల వారిని తొలిగించడం జరిగింది. ట్రాన్స్పరేన్సీ ఉండే విధంగా ఉండాలి. హాస్టల్సులో ఉండేవారు స్కూల్సుకు పోవాలి. స్కూల్సుకు పోతే హాస్టల్సులో ఉండాలి. స్థానికంగా ఉండే పిల్లలు భోజనం చేసి ఎక్కడికో పోతున్నారని ఆ విధంగా నిర్దయించడం జరిగింది. హాస్టల్సులో ఉండటం లేదు. స్కూల్సుకు పోయేది లేనిది తెలియదు. స్థానికంగా ఉండే పిల్లల మూలంగా చెడ్డ పేరు వస్తోందని అధికారులు చెప్పడం జరిగింది. వారు హాస్టల్సుకు పోయినప్పుడు వారు లేరు.

అంతేకాకుండా గతంలో ప్రభుత్వ ఆదేశాలున్నాయి. 5 కిలోమీటర్ల లోపు పిల్లలను హాస్టల్సులో అడ్డిట్ చేసుకోకూడదని ఆదేశాలు ఉండటం మూలంగా హెడ్క్వార్టర్సులో ఉండే పిల్లలను, బయటకు పోయిన పిల్లలను మాత్రం తీసివేసిన మాటల వాట్చవం. అందులో తప్పు లేదు. భోజనం చేసి ఎంతమంది పోతున్నారు, ఎంతమంది ఉంటున్నారో తెలియని పరిషీలి. వార్డ్రెన్ ఇన్సెక్షన్సుకు పోతే భోజనం చేసి అప్పుడే పోయినా తప్పించుకునే అవకాశం ఉంటుంది. అందువల్ల ఖచ్చితంగా ఆదేశాలు ఇచ్చాయి.

ఉ . 9 . 10

వార్డ్రెన్లు తప్పుకుండా హెడ్క్వార్టర్సులో నిపసించాలి. మధ్యాహ్నం భోజనానికి తప్ప ఉదయం 6 గంటల సుండి రాత్రి 9 గంటల వరకు వార్డ్రెన్ హాస్టల్ ఉండాలని ఖచ్చితంగా ఆదేశాలు జారీచేశాము. హాస్టల్లో ఆన్ రోల్ మీద ఎంతమంది పిల్లలు ఉంటారో అంతమంది పిల్లలు ఫిజికల్గా ఉండాలి, భోజనం చేయడానికి పోయినప్పుడు హజరు రిజిస్టరులో సంతకం చేయాలి, ఉదయం, సాయంత్రం అట్లార్స్ చేయాలని వార్డ్రెన్కు ఆదేశాలు ఇచ్చాము. నెలకు రెండుసార్లు విధిగా ప్రతి హాస్టలు చూడాలని ఎ ఎన్ డబ్ల్యూలకు చెప్పాము. ఆన్ రోల్ మీద ఉన్న పిల్లలు ఫిజికల్గా ఉండాలి, ఫిజికల్గా ఉన్న వారు ఆన్రోల్ ఉండాలి, ఫిజికల్గా పున్మారు స్కూల్సుకు వెళ్లాలి. స్కూల్సుకు కూడా వెళ్లి వెరిఫై చేయాలని చెప్పాము. పిల్లలకు మంచి విద్య ఉండాలి 7, 10 తరగతి పిల్లలకు ట్యూటర్సును పెట్టాము. సకాలంలో రెండు జతల బట్టలు అందేవిధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. టెక్నిషిస్ట్, నోట్ పుస్టకాలు, వర్గిబుక్లు కూడా ఇచ్చాము. ప్రతినెల ఒకసారి లోకల్గా ఉన్న పిహాచెసిలోని డాక్టరు విధిగా హాస్టల్కు వచ్చి

పిల్లల ఆరోగ్య ఫీతగులను చూచి హౌర్ట్ కార్డ్ మీద రాయాలని చెప్పి ఆదేశాలు ఇచ్చాము . హోస్పిట్లో కొన్ని వార్డెను పోస్టులు భాళీగా ఉన్నందున హోస్పిట్ సక్రమంగా నడవడంలేదని మా దృష్టికి వచ్చినపుడు మొత్తం 344 భాళీలు ఉంటే 194 భాళీలు ఈ రోజు పరకు నింపాము . గిరిజన సంక్షేమ శాఖలో ఉన్న భాళీలను కూడా నింపాము . ప్రతి నెల డెప్యూటీ డైరెక్టర్ పోషర్ వెల్వేర్, డి ఎస్ డబ్ల్యూ వో నెలకు 15 రోజులు తన పరిధిలో ఉన్న హోస్పిట్ ను పర్యవేక్షణ చేయాలని చెప్పాము . జాయింట్ డైరెక్టర్ తన జోన్లో ప్రతి నెల 15 రోజులు తరిగాలని ఆదేశాలు ఇచ్చాము . నేను కూడా పోయినపుడు , కమీషనర్గారు కూడా వెళ్లినపుడు హోస్పిట్ విజిట్చేస్టీ, వార్డెన్ హెండ్క్వార్డరులో లేకపోతే స్ప్యాట్ మీద చర్య తీసుకున్నాము . ఎ ఎస్ డబ్ల్యూ వో సరిగా తనిటీ చేయకపోతే వారిమీద యాక్షన్ తీసుకున్నాము . గౌరవసభ్యులు శైలజానాథ్ గారికి తెలుసు . అనంతస్వార్ వెళ్లినపుడు ఇద్దరు ముగ్గురు వార్డెన్లను, ఒక ఎ ఎస్ డబ్ల్యూ వోను సస్పెండ్ చేశాము . మిగతాపారికి కూడా గట్టి ఆదేశాలు ఇచ్చాము . ఏ జిల్లాకు వెళ్లినా మా నోటీసుకు వచ్చినపుడు వారిమీద చర్యలు తీసుకుంటున్నాము . 137 మంది హోస్పిట్ వార్డెన్లు హెండ్క్వార్డ్స్లో ఉండడంలేదని తెలిసినపుడు వారికి పో కాజ్ నోటీసు ఇచ్చాము . కొందరిని సస్పెండ్ చేశాము, కొందరికి ఇంక్రిమెంట్లు కట్ చేశాము . మిగతా కొంతమంది మీద చర్యలు తీసుకుంటున్నాము . హోస్పిట్ బాగా నడవాలి, పిల్లలకు మంచి నిద్య ఇవ్వాలనే ఆలోచనకు ప్రభుత్వ కట్టుబడి ఉంది . మన ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత సాంఖ్యిక సంక్షేమ శాఖ 306 బిల్లింగులు మంజూరుచేసినపుడు అని దాదాపు పూర్తి కావస్తున్నాయి . సుమారు 52 హోస్పిటులు బిల్లింగులు కట్టడానికి ఇప్పఁడం జరిగింది . గత జూన్ ఎకడమిక్ సంవత్సరం నుండి ఈ రాష్ట్రాలో పోషర్ వెల్వేర్ డిపార్ట్మెంట్ 44 హోస్పిట్, 46 హోస్పిట్ ఎన్సి బాలికలకు తెరచి, గిరిజన సంక్షేమానికి 33 కాలేజ్ హోస్పిట్ మంజూరు చేశాము . ఈ విధంగా ఇప్పన్ని చెప్పాలంటే చాలా విషయాలు ఉన్నాయి .

శ్రీ కె . రాములు : అధ్యక్ష, ఈ హోస్పిట్కు సంబంధించి వేసిన ప్రశ్నలో మంత్రిగారు చాలా ఎలాబరీటెడ్గా సమాధానం చెప్పినందుకు ధన్యవాదాలు . హోస్పిట్కు సంబంధించి ఈ మధ్య స్వాస్థ ఐటం వచ్చింది, 100 మంది కంటే ఎక్కువమంది స్వాడెంట్ చనిపోయారని వచ్చింది . మంత్రిగారు రియాక్ట్ అయ్యారు గానీ ఇంతవరకు ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు ఫ్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ, పోషర్ వెల్వేర్ అజయేంద్ర పాయల్ గారిని, మిస్టర్ దివాన్ గారితో మాట్లాడాను . అక్కడ నుండి కూడా సరిగా స్వందన రాలేదు . ఇంతమంది నిద్యార్థులు చనిపోవడం మంచిది కాదు . ఈ హోస్పిట్ మీద ఎక్కువగా వీకర్ సెక్షన్ డిపిండ్ అపుతున్నారు . ఈ విధంమైన వెగ్గిజెన్సీ చూపించడం ఈ హోస్పిట్ వార్డెన్ వారిని పేరెంట్ మాదిరిగా చూడవలసి ఉంది . ఇతర సంస్థలలో హైదరాబాద్ పట్లీక్ స్కూల్, మిషన్ స్కూల్, కార్పొరేట్ స్కూల్లలలో వార్డెన్లు హోస్పిట్లో పేరెంట్లగా, ఒక తల్లి, తండ్రిలాగా ఉండి పిల్లలను కాపాడుతున్నారు . మన హోస్పిట్లో ఈ విధంగా జరగడంలేదు . ఆ విధంగా జరగడానికి ఏమన్నా చర్యలు తీసుకుంటారా ?

దివాకర రెడ్డిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారూ, మీరు వచ్చిన తరువాత చాలా పెద్దవత్తున తీసుకుని రాష్ట్రానికి చాలా సేవ చేశారు . పోయినపారి కంటే వెల్వేర్కు పెద్దపీట వేశారు . జలయజ్జం మాదిరిగా విద్యా యజ్జం కూడా రావాలి . లేకపోతే దీనికి న్యాయం జరగదు . ఎడ్యుకేషన్ మినిష్ట్ వీటిని తమరు స్వయంగా పర్యవేక్షించి మీ దగ్గర పెట్టుకుని ఈ సంవత్సరం, వచ్చే ఎకడమిక్ ఇయర్లో ఎక్కువ పర్సంటేజ్ పర్సంటేజ్ విద్యార్థులకు ఇవ్వాలనీ, జయయజ్జం మాదిరిగా విద్యాయజ్జం చేయాలని

మనివిచేస్తున్నాను . కారణం మనం ఎడ్యుకేషన్లో వెనుకకు వెళ్లాము . హోస్టల్ చూస్తే జలయజ్జం తరువాత సెకండ్ ప్రయారిటీ దీనికి ఇచ్చి, ఇంకా మీ నాయకత్వంలో ఎక్కువగా అభివృద్ధి చేయాలని మీద్వారా మనవిచేస్తున్నాను . రెండవది హోస్టల్ విషయంలో వాస్తవం కూడా మంత్రిగారు అక్కడకు వెళ్లినపుడు న్యూస్ పటంలో, టినిలో చూస్తుంటాను వారు తప్పకుండా ఒక పేరెంటలాగా మాటల్డుతారు . కానీ వారిలో చలనం లేదు . పై అధికారులలో చలనం వస్తే క్రింది అఫీసర్లో కూడా వస్తుంది . 100 మంది చనిపోయిన దానిమీద ఏమి చర్య తీసుకున్నారు ? ఎవరిని రెస్పోన్సిబిల్ట్ చేశారు ? సభ్య సమాజంలో 100 మంది చనిపోతే.... some sort of accountability should be there. Heads have to be rolled, but unfortunately not even a single head has been rolled. ఎడ్యుకేషన్ అభివృద్ధి చేయడానికి, అందులో హోస్టల్కు ప్రోథాస్యత ఇవ్వాలి . ఉదాహరణకు ఎడ్డర్చుమెంట్ మోషన్ తేస్తే చిన్నకారణాలు పట్టుకుని గొడవ అని చెబుతారు . అలాగే ఒక గ్రామంలో ఎన్వెన్సికి సెంటరు పెట్టుమని అడిగితే ఆయన సుబ్బారాపుగారు పెట్టును అంటారు . ఆ విధంగా చెబితే నడవదు . పేద పిల్లలు నూరుమూల గ్రామాలలో ఉంటారు . అందువలన ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టరుగారిని పిలిచి, ఆయనను కూడా పిలిచి నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను . వార్డ్ విషయంలో హ్యామన్ టచ్ ఉండే విధంగా వారికి శిక్షణ ఇప్పించి వారు పేరెంట్ మాదిరిగా ఉండే విధంగా హోస్టల్, రాష్ట్రాన్ని, పూర్తి అభివృద్ధి లోకి తేవాలని మనవిచేస్తున్నాను . అధికారులలో డిసిప్లిన్ లేకపోతే, కంట్లోల్ కాకపోతే మంత్రులు నిస్పతోయలు కాకుండా తగువిధంగా ఏర్పాటుచేయాలని మంత్రిగారికి మీద్వారా మనవిచేస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను .

శ్రీ ఎల్. రాజరావు (పాడేరు) : అధ్యక్ష, గిరిజన సంక్షేమ శాఖలో ఆశ్రమ పాతశాలలో వార్డ్ పోస్టులు లేవు . డెప్యూటీ వార్డెస్ ద్వారా హోస్టల్ నిర్వహించబడుతున్నాయి . దాని మూలంగా విద్యాభోధన స్క్రమంగా జరగడంలేదు . డెప్యూటీ వార్డెస్ పోస్టులకు ఉపాధ్యాయులలో పోటీ ఏర్పడి అందులో రాజకీయాలు చేయచేసుకుంటున్నాయి . దానివలన విద్యావంతులైన ఉపాధ్యాయులు డెప్యూటీ వార్డెస్ పోస్టులకు వారిలో వారు పోటీపడి విద్యార్థులలో విభేదాలు సృష్టిస్తున్నారు . ఈ క్రమంలో ఆశ్రమ పాతశాలలు టీచింగ్ సెంటర్లుగా కాక, చీటింగ్ సెంటర్లుగా మారుతున్నాయి . అంటే ఒక డెప్యూటీ వార్డ్ వచ్చినపుడు, దానిని ఆశించిన వారు నిరాశకు లోనై విద్యార్థులను రెచ్చగొట్టి, వారిద్వారా కంపటియంట్ చేయించడం, గ్రామాల కట్టించడం వంటి పక్కదారి పట్టించే పరిస్థితులు ఎదురుపుతున్నాయి . అందువలన వారి భవిష్యత్తు నాశనం అపుతుస్తుది . వారు విద్యకు, పనికి దూరం దూరం కాబడి, తుదకు సంఘ వ్యతిరేక శక్తులుగా తయారపుతున్నారు . ఇటువంటి పరిస్థితులు చక్కదిద్దడానికి డెప్యూటీ వార్డెస్ స్థానంలో వార్డెస్ నియమిస్తామని మంత్రిగారు పత్రికాముఖంగా తెలియజేశారు . వచ్చే విద్యా సంపత్తురంగో గిరిజన సంక్షేమ ఆశ్రమ పాతశాలల్లో డెప్యూటీ వార్డెస్ స్థానంలో వార్డెస్ ను ప్రభుత్వం నియమించాలని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను .

ఉ.9.20

డా. జి.కుతూహలమ్మ (వేపంజరి) : అధ్యక్ష, ఎస్.ఎస్., ఎస్.టి., బి.సి. హోస్టల్లో ఎన్ని బ్యాక్లర్స్ వేకెస్టులు పున్నాయి, వాటిని ఎప్పటిలోగా భర్తీ చేస్తారు ? అదే విధంగా అనేక కారణాలతో సస్పెండ్ అయిన వార్డెస్ పై ఎటువంటి చర్య సంపత్తురాల తరబడి తీసుకోకుండా, వారిని పునర్న్యాయమకం చేయకుండా అట్లాగే వుంచడం

వల్ల ఆ భారీలు అట్లానే పుండిపోతున్నాయి. చిత్తురు జిల్లాలో ఇంత వరకూ 18 మంది అటువంటి వారు పున్నారు. ఆ పోస్టులలో అన్వంపొయ్య యూట్సు కాంట్రాక్ట్ పద్ధతి మీద తీసుకుంటారా ?

శ్రీ ఎన్. ఉదయభాను (జగ్గయ్యపేట) : అధ్యక్షా, సాంఖుక సంక్షేపు హోస్టల్స్ లో వారైస్లు పిల్లలకు సంక్షేమాధికారులు. మరి అన్ని హోస్టల్స్ లో అందరు వారైస్లు పుండాలి. రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఇంత వరకూ ఎన్ని వారైన్ పోస్టులు భారీగా పున్నాయి, వాటిని ఎప్పటిలోగా భర్తి చేస్తారు ? రెండో నియం, ఇప్పుడు హోస్టల్స్ లో పిల్లలకు ఇస్తున్న మెన్ చారైన్ చాలా తక్కువగా పున్నాయి. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో వాటిని పెంచే ప్రతిపాదన ఏమైనా ప్రభుత్వం పద్ధ పుందా ? అదే నిధంగా రాష్ట్రంలో అనేక చోట్ల ప్రభుత్వ స్థలాలు భారీగా పున్న వాటిని హోస్టల్లు కట్టడానికి కేటాయించారు కానీ ఆ నిధంగా కేటాయించిన స్థలంలో హోస్టల్ భవనాలను నిర్మించడం లేదు. మరి ఎస్.ఎస్., ఎస్.టి., బి.ఎస్. హోస్టల్లను ఎప్పటిలోగా వాటికి కేటాయించబడిన స్థలాలలో కడతారు ? అదే నిధంగా బాలికల గురుకుల పారశాలలు ఇంటర్వీడియట్ వరకూ పుంటున్నాయి. అక్కడ ప్రిన్సిపాల్స్గా లేదీ క్యాండిట్స్గా నేయాలి. లేసట్లయితే చాలా సమయాలు ఎదురపుతున్నాయి కాబట్టి అటువంటి బాలికల గురుకుల పారశాలలో మహిళా ప్రిన్సిపాల్స్గానే నియమించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి.జీవ్ రెడ్డి (జగిత్యాల) : అధ్యక్షా, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పుండే దళిత, బలహీన వర్గాలకు చెందిన విద్యార్థులు చదువుకోవాలంటే, హోస్టల్ వసతి సౌకర్యం చాలా తప్పనిసరి. తెలంగాణా ప్రాంతంలో కొన్ని మండల కేంద్రాలలో కాని లేక ఆ మండల పరిధిలో కాని ఎస్.ఎస్., ఎస్.టి., బి.ఎస్. హోస్టల్లు అసలు లేక, నిద్యార్థులు నిద్యకు దూరమైపోతున్నారు. కాబట్టి మంత్రిగారిని మండల పరిధిలో మీరు ఎస్.ఎస్./ఎస్.టి./బి.ఎస్. హోస్టల్లను ఏర్పాటు చేసేందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అందుకు ఉదాహరణగా కరింసగర్ జిల్లా గొల్లపల్లి మండలం మొత్తం మీద ఒక హోస్టల్ కూడా లేదు. ఆ పర్యాప్తసానంగా జగిత్యాల డివిజన్లో పొడ్కోర్ట్స్ కు వచ్చి విద్యార్థులు చదువుకునే పరిస్థితి వస్తోంది కాబట్టి మండల కేంద్రాలల్నిసాంగించి హోస్టల్లను ఏర్పాటు చేయాల్సిందిగా తమ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా. కె.నాగేం : అధ్యక్షా, ఉదయభాను గారు వేసిన ప్రశ్నలన్నిటితోనూ నేను ఏకీభవిస్తూ, వాటికి అదనంగా మరొక 2 ప్రశ్నలు అడగదలచుకున్నాను. ఎందుకంటే వారైస్లు లేకపోవడం వల్ల, ఆ పోస్టులలోకి డెఫ్యూట్స్ మీద వచ్చే ఉద్యోగులు తమకు అనుకూలంగా పుండే ఒక వ్యక్తిని హోస్టల్లో పెట్టి వాళ్లు రాత్రికి ఇంటికి వెళ్లిపోతున్నారు. అలా ఇన్చార్ట్ల్గా పున్న వారు మెటీరియల్ తీసుకునేటపుడు బస్తాకు 2, 3 కిలోలు తక్కువ వస్తున్నాయి. అదే నిధంగా కూరగాయలు, నూనె వంటిని తక్కువగా వస్తున్నాయి. వారైస్లు వారి మీద వేసి పోతున్న పరిస్థితి పుంది. ఎవరూ ప్రశ్నించే పరిస్థితి లేదు. వారు టీచింగ్ కూడా చేయడం లేదు.

ఇప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా సంక్షేపు హోస్టల్స్ లు పెంచడానికి ప్రతిపాదన ఇచ్చారు. దాదాపు 1000 వరకూ ఇస్తున్నారు. కాబట్టి ఇప్పుడు పున్న సోషల్ వెల్వేర్ హోస్టల్లను మిని రెసిడెన్షన్లు హోస్టల్స్గా మార్చిస్తే ఖచ్చితంగా మంచి రిజిస్ట్రేషన్ పుంటాయి. ఇటీవలి కాలంలో రెసిడెన్షన్లు హోస్టల్లో మంచి రిజిస్ట్రేషన్ వస్తున్నాయి కాబట్టి వాటిని రెసిడెన్షన్లు హోస్టల్స్గా మార్చిస్తాందిగా మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎస్.సమ్రథ సుధాకర్ (అమరచింత) : అధ్యక్షా, ప్రభుత్వపరంగా గపర్చమెంట్ హోస్టల్స్ లో సౌకర్యాలను కల్పించాలని చూస్తున్నా కూడా వారైస్లు సక్రమంగా వని చేయడం లేదు. ఉదాహరణకు

చిన్నచింతకుంట మండలంలో ఒక బి.సి. హోస్టల్ పుండి. అందులో పుంటున్న పిల్లలు ఏమి చెబుతున్నారంటే, తమ హోస్టల్ వారైన్ సక్రమంగా రావడం లేదు, పెట్టెలు, దుష్టులు పంటి సామగ్రిని సక్రమంగా ఇవ్వడం లేదని, వాటిని సక్రమంగా ఇప్పించేలా చూడాలని వారు అధికారులను కోరుతున్నారు. మరి మంత్రిగారు ఈ విషయాన్ని నోట్ చేసుకుని, అక్కడ చదువుకుంటున్న పిల్లలకు సక్రమంగా సామగ్రిని ఇప్పించేలా చూడాలని కోరుతున్నారు.

శ్రీ డి.ఎస్.రెడ్యా నాయక్ : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చాలా విషయాలు చెప్పారు. రాములు గారు ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. హోస్టల్లో సుమారు 100 మంది చనిపోయారని అన్నారు. వారు ఎందుకు చనిపోయారు, అట్లా చనిపోయినందుకు సంబంధిత వారైస్టపై ఎటువంటి చర్య తీసుకున్నారని అన్నారు. సర్, వారు చెప్పింది వాస్తవం. నా దగ్గర వున్న సమాచారం ప్రకారం, హోస్టల్, ఆశ్రమ స్కూళ్లు, రెసిడెన్షన్లు మొత్తం అన్నీ కలిపి చెబుతాను.

జిల్లాల వారీగా చూస్తే శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ట్రైబల్ వెల్సేర్కు సంబంధించి 10 మంది, విజయనగరం జిల్లాలో 12, విశాఖపట్టం జిల్లాలో 26 మంది, తూర్పుగోదావరిలో 7, ఖమ్మం జిల్లాలో 9, వరంగల్లలో 6, ఆదిలాబాదులో 7, కర్నూలు 1, నల్గొండ 5, నిజమాబాదులో 1, శ్రీశైలంలో 3, గుంటూరులో ఇద్దరు చనిపోయారు. ట్రైబల్ వెల్సేర్ డిపార్ట్మెంట్లో పుండి హోస్టల్లో మొత్తం 89 మంది చనిపోయారు. ఇందులో దాచుకునే అవసరం ప్రభుత్వానికిమీ లేదు.

గురుకులాలలో మొత్తం 22 మంది చనిపోయారు. విజయనగరంలో 2, విశాఖపట్టంలో 4, ఈస్ట్ గొడావరిలో 3, వెస్ట్ గొడావరిలో ఒక్కరు, ఖమ్మంలో 3, వరంగల్లులో 4, మహాబూబ్ నగర్లో 3, శ్రీశైలంలో 2 చనిపోయారు.

మరి సంబంధిత వారైస్టపై ఎటువంటి చర్య తీసుకున్నారని అన్నారు. శ్రీశైలంలో 10 మంది చనిపోతే పదుగురు పిల్లలు వారి ఇండ్లలో చనిపోయారు. అయినపుటికీ దాని మీద ఎంక్ష్యేరీ వేసి తగు చర్య తీసుకుంటాము. కాని పిల్లలు ఇండ్లలో చనిపోతే వారైస్ మీద కాని, సంబంధిత అధికారుల మీద కాని సివియర్ యాక్స్ తీసుకోలేము. ఇద్దరు యాక్స్డెంట్లో చనిపోయారు. ఎక్కడైనా వారైస్ తప్పు వుంటే, వారిని సస్పండ్ చేసాము, అవసరాన్నిబట్టి వారికి ఇంక్రిమెంట్ కట్ చేసాము. మరొకసారి అటువంటి ప్రమాదం జరగకుండా తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

అదే విధంగా జ్యారం వచ్చి బాధ పడుతున్న విద్యార్థుల విషయంలో వారిని వెంటనే రిఫర్ల్ ఆసుపత్రులకు తీసుకువెళ్లమంటున్నాము. వారిని ఆసుపత్రికి తీసుకువెళ్లడానికి కావలసిన కన్వేయస్ మనమే ఇస్తున్నాము, మండులు కూడా గిరిజన సంక్షేమ శాఖ నుంచి ఇప్పిస్తున్నాము. అయినా కూడా ఏజస్టీ ఏరియాలలో మరణాలు సంభవిస్తున్నాయి. సంబంధిత డి.టి.డబ్బు.బి.లను, పి.బి.లను పిలిపించి, బాగా రెవ్యూ చేసి, ఇక ముందు ఇటువంటిని జరగడానికి వీలు లేదని, ప్రభుత్వానికి చెడ్డపేరు వస్తుంది కాబట్టి మరణాలు సంభవించకుండా తగు చర్యలు తీసుకోవాలని, ఎవరైనా ఒక బాధ్యతాయుతమైన ఆఫీసర్ మీద రెస్టాప్ బిలీటీ ఫిక్స్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. ఒక జబ్బు వస్తే, వెంటనే ఆసుపత్రికి పంపించినట్లయితే ఎటువంటి ప్రమాదం జరగడానికి అవకాశం వుండదు.

సాధారణంగా జ్వరం రాగానే తల్లితండ్రులు పచ్చి వారి ఇంటికి తీసుకెళ్లిపోతారు. అక్కడ జ్వరం ముదిరిపోయి ఏమైనా జరగడానికి అవకాశం వుంటుంది కనుక హోష్టల్స్ పుండగా జబ్బు పచ్చినట్లయితే వెంటనే రిఫరల్ ఆసుపత్రికి పంపించమని, అవసరమైతే నిమ్మకు పంపించమని ఖచ్చితమైన ఆదేశాలను ఇష్వడం జరిగింది. సోఫల్ వెల్వేర్ డిపార్ట్మెంట్కు సంబంధించి ఇప్పటి పరకూ మొత్తం 39 మంది హోష్టల్స్ లో చనిపోయారు, బి.సి. వెల్వేర్లో ఇష్టరు చనిపోయారు. మొత్తం గిరిజన సంక్షేమ శాఖలో హోష్టల్స్, గురుగులాలలో కలిపి 111 మంది, సోఫల్ వెల్వేర్లో 39 మంది, వెనుకబడిన తరగతుల హోష్టల్స్ 41 మంది, మొత్తం 152 మంది చనిపోవడం జరిగింది.

ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. హోష్టల్స్ లో ఇక్కుమై మరణాలు సంభవించకుండా ఖచ్చితమైన ఆదేశాలను అధికారులకు ఇష్వడం జరిగింది, ఇటువంటి సంఘటనలు పునరావృతం కాకుండా చూస్తామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాము.

డి.9.30

ఇదే కాకుండా, రాజారావుగారు వార్డన్ పోస్టుల ఖాళీల గురించి అడిగారు. డెపూటీ వార్డన్ పోస్టులో టీచర్సు వేస్తున్నారు. టీచింగ్ కాకుండా చీటింగ్ అవుతోంది. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి పచ్చిన తరువాత చాలా ఖాళీలు ఉన్నాయి. వార్డన్, డెపూటీ వార్డన్ పోస్టులుంటే, ఈ ఖాళీలు భర్తీ చేయకపోతే, టీచర్సుని ఎక్కడి నుండో తీసుకువస్తే వారికి ఇంటప్ప ఉండడం లేదు. ఒక వార్డన్కి రెండు హోష్టల్స్ ఇస్తే వారు చూడరు. ఆ ఉండ్చేశ్యంతోనే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి ఈ విషయాన్ని తీసుకువెళ్లడం జరిగింది. 194 వార్డన్ పోస్టులు నింపుకోవడానికి అవకాశం చిక్కింది. ఆదేశాలు ఇచ్చారు. 194 మందిని వివిధ జిల్లా కలెక్టర్సు నింపవలసిందిగా ఆదేశాలు ఇచ్చాము. అన్ని నింపారు. ట్రైబల్ వెల్వేర్లో నింపుతున్నాము. ఎక్కడైనా ఖాళీలుంటే అక్కడ కోర్టై మేరకు అక్కడి శాసనసభ్యులు లేదా పేరెంట్స్ కమిటీ వారి కోర్టై మేరకు ఖాళీ ఉంటే ప్రకృతి వార్డన్ సరిగ్గా చూడకపోవచ్చు, కాబట్టి త్రిధ ఉన్న టీచర్సుని, బాగా పని చేయగలిగేవారుంటే, అది కూడా జిల్లా కలెక్టర్ నింపుతున్నారు. మంచిగా పని చేసేవారుంటే టీచర్సుని లేని చోటు పెట్టమని అంటున్నాము. జిల్లా కలెక్టర్ ఆదేశాలు ఇస్తున్నారు. శాసనసభ్యులు లోకల్గా ఉన్నవారు ఖచ్చిన సలహా మేరకు ఆ విధంగా జరుగుతోంది. మిగతాని ఉంటే అని కూడా నింపడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఉదయభాసుగారు వార్డన్ పోస్టుల గురించి అడిగారు. ఇంతకుముందు చెప్పాను. 194 పోస్టులు నింపాము. దాదాపు 50, 60 ఉన్నాయి. జీవన్రెడ్డిగారు అడిగారు. ఒకటి, అర తప్ప ప్రతి మండల హెడ్కోర్డర్లోనూ ఉంది. గొల్లపల్లి గురించి అన్నారు. జిల్లాలో పిల్లల సంఖ్య తక్కువ ఉన్న హోష్టల్స్ ని మనం మార్పుకోవలసిన అవకాశం ఉంది. దానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. వారి నియోజకవర్గంలో కాలేజ్ హోష్టల్స్ ని ఇష్వడం జరిగింది. శ్రీధర్ బాబుగారి నియోజకవర్గంలో కూడా ఇచ్చాము. ఈ విధంగా వారి జిల్లాలో నాలుగు హోష్టల్స్ ఇచ్చాము. ఈ సంపత్తురం అవకాశం వస్తే ఇస్తాము. కుతుహలమ్మగారు బ్యాక్టోరిస్ట్ గురించి అడిగారు. వారు వేరే ఫార్మలో వస్తే జవాబు చెబుతాను. వార్డన్ పోస్టులు చాలా కాలం నుండి సస్పెన్డ్ చేసినవాటి గురించి కొందరు రీఇన్స్టోట్ చేయాలన్నారు. తప్పు చేస్తే సస్పెన్డ్ చేయకపోతే ఎందుకు చేయలేదని అంటారు. ఎక్కువ రోజులు అలా చేయడం లేదు. ఎక్కడైనా కేసు ఉంటే సస్పెన్డ్ చేయడం జరుగుతోంది. ఎందుకంటే, మంచి మేనేజ్ పోవాలనేది మా ఉండ్చేశ్యం. దాదాపు ఒకటి, రెండు నెలల తరువాత మళ్ళీ పెండింగ్ ఎంక్సియర్ ద్వారా చేస్తున్నాము. చిత్తూరు జిల్లాలో వెళ్లి చూసాను. అక్కడ అవకతవకలు ఉన్నాయి. క్రమశిక్షణచర్యలు

తీసుకోవాలి, మిగతా వారు వారిని చూసి తప్పులు చేయకుండా ఉండాలి. నంబంధించిన అధికారులను కూడా సస్పెండ చేయడం జరుగుతోంది. అక్కడ ఏ.టి.డబ్బు.ఓని సస్పెండ చేసాము. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి ఆధ్యర్యంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన పెంటనే చాలా నిర్లయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ, గిరిజన సంక్షేమ శాఖ, పెనకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖల్లో వివిధ చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఈనాడు రాష్ట్రంలో ఉన్న హోస్టల్స్‌లో ముఖ్యంగా ప్రతీ మండల హెడ్ క్వార్టర్స్ డివిజన్లో ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి హోస్టల్స్‌లో నరైన పర్యవేక్షకాలు లేదు. అందుకు కొన్ని కారణాలు ఉన్నాయి. వాటన్నింటిని దూరం చేయాలి. ఆ ఉధీశ్యంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చే అకడమిక్ సంవత్సరం సుండి ఈ రాష్ట్రంలో 120 ఇంటిగ్రేట్ కాంప్లక్స్ ఏర్పాటు చేయాలని, అందులో ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి పిల్లలను అందరిని చేర్చి సమగ్రమైన ఆలోచనలు రావడం కోసం నిర్లయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఒక్క హోస్టల్స్ ఇంటిగ్రేట్ కాంప్లక్స్‌లో 400 మంది విద్యార్థులతో కావలసిన టీచర్స్, వార్డులతో ఫైలిటిస్ అన్ని ఇచ్చి మిని గురుకులాల మాదిరిగా ఈసంవత్సరమే నిర్లయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఇదే కాకుండా పిల్లలకు మంచి భోజనం, పోషికాహారం ఇవ్వాలనే ఉద్ధేశంతో ఈ సంవత్సరం 25 శాతం, వచ్చే అకడమిక్ ఇయర్లో జూన్ సుండి హోస్టల్స్, స్కూల్స్‌తోఁబాటు 25 శాతం మెన్ ఛార్లీలు పెంచడం జరిగింది. దానికి కావలసిన బడ్జెట్ కూడా పెంచడం జరిగింది. తద్వారా 8 లక్షల మంది పిల్లలకుప్రయోజనం చేకూరుతుంది. అప్పుడు పిల్లలకి మంచి భోజనం ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మంచి మెనూ కూడా ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ విధంగా ఎన్ని కార్బూక్మాలు వస్తే అన్ని కార్బూక్మాలు తీసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ జి. కిమ్సరెడ్డిః ఈనాడు అనారోగ్యంతో సుమారు 152 మంది విద్యార్థులు వివిధ ఆసుపత్రులలో చనిపోయారు. 152 మంది చనిపోవడం ప్రభుత్వానికి తక్కువ అనిపిస్తుందా? ఎంత క్యాబూల్గా మంత్రిగారు చెప్పారంటే 152 మంది అనారోగ్య ఒంతో చనిపోతే ఏమి చర్య తీసుకున్నారు. ఒక ట్రైబల్ సీరియస్ అయిన తరువాత ఆ విద్యార్థిని ఇంటికి పంపుతున్నారు. రిస్కు ఎవరు తీసుకోవాలని, హోస్టల్స్ ఎవరు ట్రైమెంట్ ఇస్ట్రారని సదరు వార్డున్ ఇంటికి పంపుతున్నారు. ఆ విద్యార్థి అనారోగ్యంతో చనిపోయే ముందు కోమాలో ఉన్నప్పుడో వారిని ఇళ్లకు పంపించిన సంఘటనలు చాలా ఉన్నాయి. దీని మీద ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటోంది? బి.సి. స్కూలర్సిప్ప విషయంలో పరిశీలించాలి. హోస్టల్ విషయంలో 2004-05, 2005-06లో బిసి స్కూలర్సిప్ప బకాయిలు ఉన్నాయో, వాటికి సంబంధించిన ధరఖాస్తులు పెండిగీలో ఉన్నాయో వాటికి డబ్బు ఇస్ట్రారా, లేదా? కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈబడ్జెట్లో రు.470 కోట్లు ఇవ్వవలసి ఉంది. దానికి కారణంగా 1,70,000 మంది ఎస్.సి., ఎస్.టి., విద్యారులకు సంబంధించి స్కూలర్సిప్పే ఇవ్వలేదు. ఎప్పటి లోపల వీరి స్కూలర్సిప్పే ఇస్ట్రారో కేంద్ర ప్రభుత్వం సుండి నిధులు తీసుకువస్తున్నారా? వచ్చాయా, లేదా?

శ్రీ కె.పి. కొండా రెడ్డి (మార్కుపురం) : ప్రకాశం జిల్లాలో ఎస్.సి బాలికల హోస్టల్ చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసి ఎస్.సి బాలికల హోస్టల్ని విద్యార్థుల సంఖ్యని బట్టి పెంచవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎల్. రాజారావు : మన ఆశ్చర్య పొరచాలల సిస్టం మార్చవలసిందిగా కోరాము. వార్డున్ పోస్టలు లేవు. టీచర్సిని, డెప్యూటీ వార్డున్గా అపాయింట్ చేస్తున్నారు. మరో టీచర్ వార్డున్ పోస్టు కావాలన్నప్పుడు విద్యార్థులను గ్రూపులుగా విభజించడం, కొంత మంది వారిని ఉనికోల్పు ఫిర్మాదు చేయడం వంటి రాజకీయ వాతావరణం వల్ల అక్కడంతా కలుపితమవుతోంది. డెప్యూటీ వార్డున్ స్థానంలో వార్డున్ని నియమించాలి.

కాబట్టి వార్డ్ పోస్టులు మంజూరు చేయాలి. విద్యార్థులు అనారోగ్యంతో చనిపోతున్నారు. టీచర్స్ నే, డెప్యూటీ వార్డ్ నే సస్పెండ్ చేసి బాగా చర్యలు తీసుకుంటున్నామని అనడం కాదు. అలా అయితే సమస్యకి పరిష్కారం దొరకదు. వైద్య సదుపాయాలు వారికి అందుబాటులో ఉండా, లేదా? వారంతా ఎందుకు చనిపోతున్నారుతున్నాది పూర్తిగా అధ్యయనం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పుడ్నీ అధ్యయనం చేయకుండా, తెలుసుకోకుండా డి.టి.డబ్బు.ఒని., వార్డ్ నేని సస్పెండ్ చేస్తే విద్యార్థులకు వైద్య సదుపాయాలు అందుబాటులో ఉంటాయా?

ఉ.9.40

శ్రీ ఎన్. వరదరాజులు రెడ్డి (ప్రాధుటూరు): సస్పెండ్ లో ఉన్న వారిని రివోక్ చేయాలని కొంత మంది సభ్యులు అడిగారు. మంత్రిగారు త్వరగా చెస్తామంటున్నారు. తప్పులు చేసిన వారి మీద సినియర్ పనిమెంట్ అనేది ఉండాలి. అవసరమయితే డిస్కమిస్ చేయాలి. తప్పులు చేసిన వారిని కొంత కాలం తరువాత రీఫ్నెస్ట్ట్ట్ట్ చేసుకోవడం వల్ల అదే ఆనవాయితీగా అప్పతుంది. వారిని సస్పెండ్ చేయాలి. ఉద్యోగాలు లేని నిరుద్యోగులు రాష్ట్రంలో చాలా మంది ఉన్నారు. వారికి అవకాశం కల్పించాలి. ఈ విధంగా సస్పెండ్ చేయకుండా రీఫ్నెస్ట్ట్ట్ట్ చేస్తే ఎవరయినా తప్పులు చేస్తునే ఉంటారు. వారికొక గుణపారం ఉండాలి.

డా.ఎన్. శైలజనాథ్ : గతంలో కన్నా కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వంలో వచ్చిన తరువాత ఈ సంకేమ రంగాల్లో ఎక్కువ బడ్డట్ విషయం రాష్ట్రం అంతా గమనిస్తోంది. ఈ వార్డ్ అక్కడ ఉంటే పిల్లల చదువులు బాగు పడతాయంటే కాదు, నా నియోజక వర్గం సింగసమల ఎన్.సి నియోజకవర్గం. బాలికల విద్యార్థాతం తక్కువే. కస్తూరిబా సూర్య్ శాంక్ష్ అయింది. ఆత్మకారు మండలంలో ప్రత్యేకించి గిరిజన తండాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. పిల్లలు చదవలేక మధ్యలో మానివేస్తున్నారు. తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే, ఆత్మకారు మండలంలో బాలికలకు హస్టల్ని శాంక్ష్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కౌమిరెడ్డి రాములుః డా.రాజశేఖరరెడ్డిగారి ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రెడ్యూనాయక్ గారు ఏమి అనోన్స్ చేశారంటే, అర్పుత్తేన విద్యార్థులకు హస్టల్లో సదుపాయం కల్పిస్తామన్నారు. ప్రత్యేకంగా బాలబాలికల పాతళాల్లో కరీంసగర్ జిల్లాల్లో హస్టల్ తక్కువ ఇస్కూడం జరిగింది. ఈ అకడమిక్ ఇయర్లో అయినా ఎన్.సి, ఎన్.టి, బి.సి., మైనారిటి హస్టల్లో అడ్డిషన్స్ కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.ఎన్. రెడ్యూనాయక్ : గౌరవ సభ్యులు చాలా మంది చాలా విషయాలు చెప్పారు. తప్పకుండా వాటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని సక్రమంగా అన్ని చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటాము. అన్నింటిని పరిశీలించి తగు చర్యలు గైకొంటాము. రాష్ట్రంలో ట్రైబల్ వెల్ఫేర్, సోఫల్ వెల్ఫేర్, బిసి వెల్ఫేర్ హస్టల్, గురుకుల హస్టల్ మమారు 5,200 వివిధ జిల్లాల్లో ఉన్నాయి. విద్యార్థులు చనిపోతున్నారంటే ఎన్నో కారణాలు ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు పాడేరు ఏజెస్టీ ఏరియా ఉంది. గత ప్రభుత్వం డాక్టర్ పోస్టులు, శార్క్సిస్టులు, ల్యాబ్ అసిస్టెంట్స్, ఏఎస్ఎమ్స్, స్టోఫ్ సర్పుల పోస్టులు భర్తి చేయలేదు. అన్ని భాళీలు ఉండడంవల్ల వైద్యం లేకండా, ప్యారా మెడికల్ స్టోఫ్ లేకండా వైద్యం దొరకక చనిపోతున్న మాట వాస్తవం కాబట్టి, వ్రతిసారి చనిపోతున్నారనే మాటకు ఆస్కారం లేకండా నేనే వివరంగా ఇచ్చాను. అందుకోసం ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత రాష్ట్రంలో ఏజెస్టీ ఏరియాలో ప్రత్యేకంగా 82 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను కొత్తగా మంజూరు చేసి తెరవడం జరిగింది. 90 డాక్టర్ పోస్టులు ఖళీగా ఉంటే నింపుతున్నాము. 90 మందిలో 50 మంది జాయిన్ అయ్యారు. మిగతా వారిని కూడా భర్తి చేసి వైద్య సేవలు అందించాలి. భవిష్యత్తులో ఇటువంటి ప్రమాదాలు జరగకుండా ఉండాలనే ఆలోచనతో పని చేస్తున్నాము. వార్డ్ తప్పు ఉంటే సస్పెండ్

చేస్తున్నాము. అది రుజ్జవైతే అతని ఇంక్రిమెంట్ కబ్ చేస్తున్నాము. రివర్ చేస్తున్నాము. తప్ప లేకుంటే రీఇన్స్ట్రోట్ చేస్తున్నాము. సదరు పిల్లలవాడిని వారి తల్లిదండ్రులు తీసుకువెళ్లి తరువాత వారు చనిపోతే చర్య తీసుకోవడానికి అవకాశం లేదు. ఈ సంవత్సరం, గత సంవత్సర బడ్జెట్ పెట్టాము. ఎవరికైనా జబ్బు చేస్తే వెంటనే హస్పిటల్కి తీసుకువెళ్లి మందులకు ఖర్చులునా, పట్టణానికి తీసుకువెళ్లినా ప్రభుత్వం భరిస్తుందని చెప్పడం జరిగింది. అందుకు తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. షైద్య ఆరోగ్య శాఖామాత్యలందరం పర్సనల్గా పోయి చూసాము. అటువంటి కార్యక్రమాలు జరగకుండా చేస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరం ఎండా కాలంలో పాడేరు ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో ప్రైవేయడం జరిగింది మరొకసారి వేస్తాము. అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. గతంలో 10 సంవత్సరాల నుండి పేరుకుపోయిన సమస్యలు ఒకటి రెండు సంవత్సరాలో పోవాలంటే అది సాధ్యం కాదు.

మిషన్ స్పీకర్: క్వార్టర్ నెం:133(5357) సభ్యుల అభ్యర్థన మేరకు పోష్ట్పోన్ చేయడం జరిగింది.

వేములవాడలో పాలిటెక్నిక్ కళాశాల అధ్యాపకుని లైంగిక వేధింపులు

ప్రశ్న నెం: 134 (4510)

సర్వత్రి / శ్రీమతి వి. సునీత లక్ష్మీరెడ్డి (సర్వార్), టి. జీవన్ రెడ్డి ,డి. శ్రీధర్ బాబు(మంథని) - గారపనీయులైన హోం శాఖా మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపిదరా:

- అ) కరీంసగర్ జిల్లా, వేములవాడ మండలం, అగ్రహారం ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్ కళాశాలలో వనిచేస్తున్న ఎలక్ట్రానిక్స్ లెక్చరరు విద్యార్థినులను లైంగికంగా వేధిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా?
- అ) అయితే, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

హోంశాఖ మంత్రిగారు (శ్రీ కె. జానారెడ్డి):

- అ) అప్పుడంటి
- అ) కరీంసగర్ జిల్లా, వేములవాడ మండలం, అగ్రహారం గ్రామం, ప్రభుత్వ పాలిటెక్నిక్ కళాశాలలో 3వ సంవత్సరం విద్యార్థిని అయిన కుమారి ఇందూరి సంధ్య ఇచ్చిన ఫిర్యాదును పురస్కరించుకొని పాపిసి 354 విభాగం, 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ ర్యాగింగు నీపేఢ చట్టంలోని 4 (1) (iii) (iv) విభాగం క్రింద వేములవాడ పోలీసు స్టేషన్లో నేరం నెం.1/2006గా ఒక కేసును రిజిస్టరు చేయడమయింది. నిందితుడు శ్రీ జె. శ్రీనివాసరావును అరెస్టు చేసి జాడీపియల్ కష్టాన్కి రిమాండు చేయడమయింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ సాంకేతిక విద్యాశాఖ డైరెక్టరు 2.1.2006 తేదీగల ప్రాసీడింగులు నెం: జ2/04/2006 ద్వారా నిందితుడిని సన్మానిస్తున్నారు.

శ్రీ మతి వి. సునీతా లక్ష్మీరెడ్డి: అధ్యక్షా, గురుబ్రహ్మ, గురుర్మిష్ట, గురుర్దేవో మహాశ్వరః అన్నారు పెద్దలు. తల్లిదండ్రులుగా చూసుకోవలసిన గురువులే కొన్ని చోట్ల వారిని భక్తించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మానసికంగా, శారీరంగా వేధింపులకు ఈవిద్యార్థులను గురిచేస్తున్నారు. మనం రోజు పేపర్లలో చూస్తున్నాము.

నిజంగా మన సభ్య సమాజం తలవంచుకునేటట్లుగా ప్రవర్తించడం బాధాకరంగా ఉంది. మొన్న కరీంసగర్ పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలో, వరంగల్ నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ అఫ్ టెక్నాలజీలో, చాలా హాస్పిటల్లో, సూల్స్ లో విద్యార్థులు ఇటువంటి వేధింపులకు గురవుతున్నారు. ఆర్.డి.ఎల నుండి మహిళా యం.ఆర్.ఎలు, ఉన్నత స్థాయిలో ఉన్న అధికారుల నుండి క్రింది స్థాయిలో ఉన్న మహిళలు ఇటువంటి వేధింపులకు గురవుతున్నారు. ఇప్పుడే మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ, కరీంసగర్ పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలో నిందితుడిని సెక్షన్ 354 క్రింద అరెస్ట్ చేయడం జరిగింది. సస్పెండ్ చేయడం జరిగిందన్నారు. ఆ నిందితుడికి సంబంధించి జిల్లా మాత్రం బెయిల్ కోసం జిల్లా కోర్ట్ పరిధిలో ఉంది కాబట్టి కోర్ట్లో ప్రయత్నం చేస్తున్నారని చెప్పారు. దీని మీద కతిన చర్యలు తీసుకుంటేతప్ప ఇటువంటివి పునరావృత్తం కావు. సస్పెండ్ చేయడం అనవాయితీగా జరుగుతోంది. మళ్ళీ రెండు సంపత్తురాలకు వారిని రీ ఇన్స్టిట్ చేయడం జరుగుతోంది. ఇటువంటి తప్పుచేసిన వారిని ఈ విధంగా కప్పిపుచ్చే ప్రయత్నం జరుగుతోంది. వారిని సస్పెండ్ చేయడం కాకుండా డిస్ట్రిక్షన్ చేస్తే తగిన చర్య తీసుకున్నట్లు అవుతుంది. కోర్ట్లో వీరికి బెయిల్ రాకుండా గట్టి ప్రయత్నం చేస్తే, ఇటువంటివి పునరావృత్తం కావు. కాబట్టి ఇటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారా? మహిళలందరూ ఈ విధంగా వేధింపులకు గురైనవారు ఉన్నతాధికారులకు చెప్పినా, ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. కోర్ట్ కూడా ఆదేశాలు ఇచ్చారు. మహిళా శిశు సంక్షేప సమితి, అసెంబ్లీ నుండి ప్రతీ జిల్లాకు వెళ్లినపుడు విజిలెన్స్ కమిటీ కాసీ, మానిటోరింగ్ సెల్ని ఏర్పాటు చేయాలని కోరినా, ఏ డిపార్ట్మెంట్ కూడా ఇటువంటి సెల్ ఏర్పాటు చేసినట్లుగా కనబడ లేదు. విజిలెన్స్ కమిటీలను ఏర్పాటు చేసే విధంగా ఎటువంటి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. మహిళలు ఇచ్చిన కేసులు కోర్ట్లలో పెండింగ్లో ఉన్నాయి. మహిళా కోర్ట్లను ఏర్పాటు చేసే విధంగా ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నారా?

శ్రీక. జానారెడ్డిః ఈ కేసుకి సంబంధించి ఫిర్యాదు అందిన రెండు గంటల లోపు అరెస్ట్ చేసి వెంటనే జ్ఞాలుకి పంపించడం జరిగింది. క్షీక్ యాక్షన్ తీసుకోవడంతో సంబంధిత శాఖావారిని సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. పోలీస్ శాఖకి సంబంధించి చాలా కరిసంగా వ్యవహారించడం జరిగింది. బెయిలు రాకుండా ఉండడం కోసం అవసరమైన చర్యలు మా ప్రభుత్వం నుండి శాఖాఫరంగా తీసుకొనవలసినవి తీసుకొన్నాకాసీ, మెజిష్ట్రేట్ బెయిల్ ఇచ్చిన దానికి మనకు సంబంధం ఉండదనే విషయం గౌరవ సభ్యులు అర్థం చేసుకోవాలి. సదరు వ్యక్తులను డిస్ట్రిక్షన్ చేయడం అనేది విద్యాశాఖకి సంబంధించిన విషయం. సోదరి ఎలాబరేట్గా చెప్పిన విషయం హాజ్కెకి సంబంధించిన విషయం. ఈ శాఖకి సంబంధించిన జవాబు ఏమిటంటే, సక్రమంగా వ్యవహారించడం, ఇక ముందు ఇటువంటి సమస్యలు ఎక్కుడ ఎదురైనా, పోలీసు దృష్టికి వచ్చినా చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ప్రతీ జిల్లాలో కూడా ఎన్.పి దగ్గర ఈ మహిళలకు సంబంధించి అత్యాచారాలకు చెందినవి చూడడానికి ఒక సెల్ని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అవసరమైన కౌన్సిలింగ్ కూడా చేస్తున్న విషయం ఉంది. మహిళా కోర్ట్ల విషయంలో ఏ ప్రతిపాదన లేజా. దానిని పరిశీలిస్తాము.

శ్రీమతి వి. సునితా లక్ష్మారెడ్డిః మంత్రిగారు చెబుతూ, మహిళా కోర్ట్ గురించి అటువంటి ప్రతిపాదన లేదన్నారు. ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. తప్పకుండా ప్రతి ఒక్క జిల్లాలో ఏర్పాటు చేయాలి. అక్కడన్న పెండింగ్ కేసులు త్వరలో డిస్ట్రిక్షన్ చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. సమాజంలో మహిళలకు ఒక ఉన్నత స్థానం ఉంది. వారి హక్కులు కాపాడవలసిన అవసరం ప్రభుత్వం మీద ఉంది.

శాసన సభలో గట్టి చట్టాలు తీసుకురావలసిన అవసరం లేదు. సింపుల్గా సస్పెండ్ చేయడమో లేకపోతే కోర్సుకు తీసుకొనిపోవడమో, తరువాత బెయిల్ తీసుకోవడం ఇవి అన్ని జరిగిపోతున్నాయి. కాబట్టి గట్టి చర్యలు తీసుకొనే విధంగా ఏదన్నా చట్టం తీసుకురావాలని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె.జానారెడ్డి: అధ్యక్షా, కోర్సులకు సంబంధించి న్యాయ శాఖ పరిశీలించాలి వారికి నివేదిస్తాను. తరువాత పోలీసు శాఖకు సంబంధించి కలిసమైన చర్యలు తీసుకోవడంలో ఏమి వెనుకాడేది లేదు. పటెష్టంగా తయారు చేయడానికి ఇటువంటివి జరిగిసప్పుడు చేయాల్సినటువంటిది జరగకుండా నిరోధించడానికి అవసరమైన సూచనలు గౌరవ సభ్యుల దగ్గర పుంటే ప్రభుత్వానికి నివేదించండి. ఆ తరువాత మేము లోతుగా పరిశీలించి దీనికి పటెష్టంగా చట్టం తిరిగి చేయడానికి, ఏది చేయడానికి ప్రభుత్వం వెనుకాడదని చెప్పి తెలియచేస్తున్నాను.

పెద్దంబర్ పేటలోని బధిరుల సమూహా పారశాల

ప్రశ్న నెం .135(4386)

శ్రీమతి క్రిష్ణన్ రాజ్‌ర్స్ (నామినేటెడ్) – గౌరవనీయులైన పారశాల విద్య, మహిళాభ్యుదయం, శిశు సంక్షేమ, వికలాంగుల సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) రంగారెడ్డి జిల్లా, పెద్ద అంబర్ పేటలోని చెనిటి విద్యార్థుల మోడల్ పారశాల పూర్తి సామర్థ్యంతో సదుస్తున్నదా?
- ఆ) లేసట్లయితే, తక్కువ మంది విద్యార్థులతో సదవడానికి గల కారణాలేమిటి?
- ఇ) అవసరమైన విధంగా పారశాల తగిన పరిపాలన పరమైన, విద్యార్థులను సదుపాయాలను కలిగి ఉన్నదా?
- ఈ) భారత పునర్వాస మండలి, చెనిటి వారి పారశాల ఉపాధ్యాయులందరికి స్టేషన్ లాంగ్స్‌జి మీడియంసు తప్పనిసరి చేసిందా? ఉపాధ్యాయులందరూ శిక్షణ పొందారా?

విద్య, మహిళాభ్యుదయం, శిశు సంక్షేమ, వికలాంగుల సంక్షేమ శాఖ (శ్రీమతి ఎన్.రాజ్‌లక్ష్మీ):

- అ) అపునండీ
- ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తమైందు.
- ఇ) అపునండీ ప్రిన్సిపాలు, మరో సలుగురు విద్యాపరమయిన బోధనా సిబ్బంది చెవిటి భావలో బోదించడానికి అర్థతలను, అనుభవాన్ని కూడా కలిగి పున్నారు. పారుశాలకు అవసరమయిన శ్రవణ పరికరాలు, సామాగ్రి పున్నాయి పారశాలను సజ్జులు నిర్వహించడానికి పరిపాలన విషయాలకు సంబంధించి అవసరమయిన సిబ్బంది కూడా పనిచేస్తున్నారు. విద్యార్థులందరూ శ్రవణ పరికరాలు కలిగి పున్నారు.
- ఈ) అపునండీ

మిషన్ స్పీకర్: ఇది చాలా ఇంపార్టెంట్ కోస్టస్. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కూడా టీచర్సు అన్ని ప్రాంతాలలో ఉన్నారా?

శ్రీ జి.కిప్పరెడ్డి: అధ్యక్షా, హైదరాబాదు సిటీలో నా నియోజకవర్గంలో బధిరులకు సంబంధించి ఆత్మమ పారశాల వున్నది. దానికి సొంత భవనాలు లేకుండా రెంట్ బిల్లీంగ్లో ఇభ్యాందులకు గురోతున్నది. కావలసిన సిబ్బంది కూడా లేరు. దానికి ప్రత్యేకమైన సిబ్బంది ఉండవలసిన అవసరం వుంటుంది. ఈ రోజు సిబ్బంది లేని పరిస్థితులు, రూమ్సు సరైనటువంటివి లేని పరిస్థితులు, భోజనం కూడా అధ్యాస్సుంగా ఉన్న పరిస్థితిగా ఉంది. బధిరుల ఆత్మమ పారశాల అంబర్పేటలో ఉన్నది. ప్రభుత్వానికి సంబంధించి నేను సోషల్వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంటును అడిగినా, ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంటును అడిగినా మా డిపార్ట్మెంటు కాదు, మా డిపార్ట్మెంటు కాదు అని అంటారు. దీనికి సంబంధించి అన్ని రకాల సమస్యలు ఉన్నాయి. భోజనం సరిగా లేకపోయిన, సబ్బలు, తలకు ఆయల్, కడుపులో నోపి పున్నా చెప్పుకోలేని చాలా ఇభ్యందులు ఉంటాయి. మనం మానవతా దృష్టధంతో పని చేయవలసిన అవసరం వున్నది. అక్కడ నిధుల కొరత వున్నది పక్కా బిల్లీంగ్సు కోసం చాలా రోజుల నుంచి ఈ ప్రభుత్వం రాగానే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ప్రక్కకు ల్యాండ్ కూడా ఉన్నది వాళ్ళకి సంబంధించిన రెంటెడ్ బిల్లీంగ్సు రూమ్సు సరిగా పుండువు. మానూలు బిల్లీంగ్ అందులోనే హాస్టలు, సూల్, క్లాన్ రూమ్సు బాత్ రూమ్సు, టాయిలెట్సుకు ఇభ్యంది వున్నది. బధిరుల పారశాలకు సంబంధించి మానవతా దృష్టధంతో నిధులు కొరత లేకుండా రాష్ట్రంలో ఉన్న అన్ని పారశాలల విషయంలో ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: ప్రయువేటు రన్చేస్తున్న ఇన్స్ట్రోయస్సు ఉన్నాయి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రన్ చేస్తున్న పారశాలలు సరైన స్టోఫ్ వున్నదా, లేదా, అనేది మెయిన్ ప్రశ్న.

శ్రీమతి ఎన్.రాజుల్క్షణాధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న పెద్ద అంబర్ పేట చెవిటి విద్యార్థుల మోడల్ పారశాలకు సంబంధించినది ఇది ప్రయువేటు పారశాల దీనిని గురించి స్పష్టంగా కోశ్చన్ వేయడం జరిగింది. ఈ రోజు ప్రశ్న వేసిన సభ్యులు ఇక్కడ లేరు కాబట్టి జనరల్గా ఉండేటటువంటి ప్రశ్న గురించి అడగడం జరిగింది. బదిరులకు సంబంధించిన సూలులో ట్రైనింగ్ అయినటువంటి ఉపాధ్యాయులు నియమించడం జరుగుతున్నది. గౌరవ సభ్యులు కిప్పరెడ్డిగారు చెప్పినట్టు అక్కడ స్థలం ఉన్న సరైనటువంటి భవనాలు లేనటువంటి పరిస్థితి, టీచర్లు కొరత పుండని చెప్పారు. దాని మీద చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ పెద్ద అంబర్పేట విషయం ఈ సభ ద్వారా మీకు తెలియాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్ డెఫ్ అసోసియేషన్ హైదరాబాదు యూనిట్ రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఉన్నటువంటి పెద్ద అంబర్పేటలో బదిరుల కోసం మోడల్ సూల్ నిర్వహించడం జరగుతోంది. ఈ సంస్కరు 17 ఎకరాల సొంత స్థలం, భవనాలు, తగినంత వసతి సౌకర్యం, హాస్టల్ పసతి కూడా వున్నది. ఇది 1.7.1990 నుంచి ప్రారంభమైన ఈ పారశాలకు 1998-99 ఆర్థిక సంవత్సరం వరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం, దానికి గ్రాంటు ఇన్ ఎయిడ్ అందించడం జరిగింది. 1999 లో జరిగిన యాజమాన్య ఎన్నికలపై కొందరు కోర్సుకు వెళ్లి తే కోర్సు ప్పీ విధించినది. 2002 వరకు కూడా ఈ ప్పీ కొనసాగుతాపున్నది. 2002లో ప్రభుత్వం ప్పీ ఎత్తిపేసినప్పటికి అసోసియేషన్కు ఇప్పటివరకు ఎన్నికలు జరగలేదు. ఈ కారణంగా ఈ పారశాల జిల్లా కలక్కర్ వర్యవేక్షణాలో నడుస్తుంది. 1999-2000 నుంచి ఈ పారశాల నిర్వహణకు జాయింట్ కలక్కర్ అద్యక్షతన వికలంగుల సంక్షేప శాఖ అసిస్టెంటు డైరక్టరు ఇర్దరు సభ్యులుగా జిల్లా కలక్కర్ ఒక కమిటీని నియమించడం జరిగింది. 1999 నుంచి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ అందనందున డిపేట్ ఎన్సై నుంచి ఈ పారశాల నిర్వహణకు తాత్కాలిక నిధులు సమకూర్చడం జరగుతోంది. కేంద్రం నుంచి గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ అందాక డిపేవ్ ఎన్సై తిరిగి జమ చేయడం జరగుతుంది. ఈ రోజు రాష్ట్రంలో బదిరుల కోసం 5 ఆత్మమ పారశాలలు

ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం చాలినంత సిబ్బంది ఉన్నారు. కొన్ని ఖాళీలు కూడా ఉన్నాయి. వాటిని త్వరలో భర్త కోసం చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ప్రత్యేకించి అంబర్సేట్ నూలులో మాత్రం ఒక ప్రిన్సిపాల్ రాజకుమార్, ఆయన 10 సంవత్సరాలు పాతశాల పరపేక్షణ చేస్తూ అక్కడే ఉన్నారు. విద్యాపరంగా స్పెషల్ ఎడ్యూకేటర్సేబాటు బదిరులకు స్పెషల్ ఎడ్యూకేషన్లో శిక్షణ పొందినటువంటి ఇద్దరు అసిస్టంటు టీచర్సు విద్యార్థులకు బోధన అందచేస్తున్నారు. అదనంగా ఒక క్రాప్స్ టీచర్ కూడా పనిచేస్తున్నారు. పరిపాలనా పరంగా పాతశాల మెరుగైన పనితీరుకోసం తగిన సిబ్బంది ఉన్నారు. మండల స్థాయిలో క్యాంపులు నిర్వహించి విద్యార్థులను ఎంపిక చేయడం జరుగుతుంది. పాతశాలల్లో బదిరుల విద్యార్థులందరికి కూడా శ్రవణ పరికరాలు అందచేయడం జరిగింది. పాతశాల్లో తగినంత ఫర్మిచర్, ఆడియో సౌమణి అందుబాటులో పున్నది. ప్రస్తుతం బదిరుల మోడల్ పారశాల్లో 60 మందికి గాను 54 మంది విద్యార్థులు ఉన్నారు. ఈ పాతశాల మెరుగుగా పనిచేస్తుంది. అలాగే రాష్ట్రంలో పుండె పాతశాలల పనితీరు మెరుగుపర్చే చర్యలు తీసుకుంచామని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: స్పీర్సు ఫిజికల్ చాలెంజీ పిల్లలకు జిల్లాల వారిగా స్పీర్సు కండక్ష చేయాలనే కార్యక్రమం పున్నది. అది కోరుతున్నారు.

శ్రీమతి ఎన్.రాజ్యలక్ష్మీ: అధ్యక్షా, ఉన్నాయి, దానిని అమలు చేస్తున్నాము.

శ్రీ జి.కిప్పర్సెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రౌద్రాబాదులో బదిరులకు సంబంధించిన గరల్సు ఆశ్చర్య పాతశాల పున్నది. ఈ రోజు రాష్ట్రంలో ఎన్ని పాతశాలలు ఉన్నాయి. గరల్సుకు సంబంధించిన పాతశాలలు తెలంగాణా జిల్లలో ఎన్ని ఉన్నాయి, దయచేసి మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎన్.రాజ్యలక్ష్మీ: అధ్యక్షా, ఈ రోజు నా దగ్గర ఎన్ని పాతశాలలు ఉన్నాయి, ఎంతమంది సిబ్బంది సమాచారం పూర్తి స్థాయిలోలేదు. నేను తరువాత సభ్యులకు తెలియచేస్తాను.

₹.10.00

**ప్రైవేటు బస్సు ట్రూపెల్సు వారు అధిక కిరాయులను వసూలు చేయుట
ప్రశ్న నెం.136(4986)**

శ్రీ టి. వెంకటరావు(గుంటూరు 2) - గౌరవనీయులైన సహకార, రవాణాశాఖ మంత్రిగారూ, దయచేసి ఈక్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా:

- ಅ) ಪ್ರೈವೆಟು ಬಸ್ಸು ಟ್ರಾವೆಲ್ಸ್, ಏಜನ್ಸಿಲು ಪಂಡಗಲ ಸಮಯಂಲೋ ಪ್ರಯಾಣಿಕುಲನುಂದಿ ಅಧಿಕ ಖಾರ್ಜೀಲನು ವಸೂಲುಚೇಸ್ತುನ್ನ ವಿಷಯಂ ವಾಸ್ತವಮೇನಾ?
- ಆ) ಪ್ರತ್ಯೇ ಸರ್ವೀಸುಲನು ಏರ್ಪಾಟುಚೇಯಟಾನಿಕಿ, ವಾರು ಎಕ್ಸ್‌ವ ಪ್ರೈಕಾನ್ನಿ ವಸೂಲುಚೇಸ್ತುನ್ನ ವಿಷಯಂ ಕೂಡಾ ವಾಸ್ತವಮೇನಾ?
- ಇ) ಪೈ ಅಟ್ಕಮಾಲನು ಅರಿಕಟ್ಟೆಂದುಕು ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಏದೈನಾ ಚರ್ಚಾನು ಶೀಸುಕುನ್ನದಾ?
- ಈ) ಅಯಿತೇ, ಆ ವಿವರಾಲೇನಿಟಿ?

ಸಹಕಾರ, ರಾಜ್ಯಾಭಾಸುಂತಿ (ಶ್ರೀ ಕನ್ನಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ):

- ಅ) ಪ್ರೈವೆಟು ಬಸ್ಸು ಟ್ರಾವೆಲ್ಸ್ ವಸೂಲುಚೇಸೇಂದುಕು ಪ್ರಭುತ್ವಂ ಏಟ್ಟಿ ಖಾರ್ಜೀಲನು ನಿಶ್ಚಯಿಂಚಲೇದು.
- ಆ) ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉತ್ಪನ್ನಂ ಕಾದು.
- ಇ) ಸ್ಟೇಜ್ ಕ್ಯಾರ್ಫೇರ್ಸ್‌ಲುಗಾ ನಡುಸ್ತುನ್ನ ಬಸ್ಸುಲ್ಪೈ ರಾಜ್ಯಾಭಾಸ್ ಕೇಸುಲನು ನಮೋದುಚೇಸ್ತುನ್ನದಿ.
- ಈ) ಅನಧಿಕೃತಂಗಾ ತಿರಿಗಿನ ವಾಪಾನಾಲ್ಪೈ ಶಾಖ 23,307 ಕೇಸುಲನು ನಮೋದುಚೇಸಿಂದಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ವೆಂಕಟರಾವು: ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಅರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಯಾಜಮಾನ್ಯಂ ಬಸ್ಸುಲನು ಹೈರ್ ಚೇಸುಕುಂಟೋಂದಿ. ಆ ಸಮಯಂಲೋ, ವಾರಿತೋ ಒಪ್ಪಂದಾಲು ಕುದುರ್ತುಕುಂಟುಸ್ತಪ್ಪುಡು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವು ಆಂಕ್ಲಲು ವಿಧಿಂಚಕಪೊವಟಂವಲನ ಪಂಡಗಲು ವಚ್ಚಿನಪ್ಪುಡು ದೂರಾಭಾರಂ ಪ್ರಯಾಣಿಕುಲು ಎಕ್ಸ್‌ವಮಂದಿ ಅರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಸ್ಸುಲು ತಗಿನನ್ನಿ ಲೆಕಪೊವಟಂವಲನ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಬಸ್ಸುಲನು ಆತ್ಮಯಿಸ್ತುನ್ನಾರು. ವಾರು ಒಕ ಸ್ಟೇಜ್ ಅನೆದಿ ಲೆಕುಂಡಾ ಇಬ್ಬಡಿಮುಖ್ಯಡಿಗಾ ಟೆಕೆಟ್‌ಕು ರೂ.70 ಪ್ರೈವಿಲುಕು ವಸೂಲುಚೇಸ್ತುನ್ನಾರು. ಪ್ರೈವೆಟ್ ಅವರೆಟರ್ಸ್ ಪಂಡಗಲಕು ದಂಡುಕೋವಟಂ ಬಾಗಾ ಅಲವಾಟ್‌ಪೊಯಿಂದಿ. ಪ್ರೈವೆಟು ಅವರೆಟರ್ಸು ಅದುಪುಚೇಯಟಾನಿಕಿ ಅರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಅಧಿಕಾರುಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚರ್ಚಾನು ಶೀಸುಕೋವಟಾನಿಕಿ ಅವಕಾಶಂ ಉಸ್ತಪ್ಪಿಟ್ಟಿಕೆ ವಾರು ಅಂತಿವಂಟಿ ಚರ್ಚಾಲು ಶೀಸುಕುಂಟುನ್ನ ದಾಖಲಾಲು ಕನ್ನಿಂಚಂಡಂಲೇದು. ದೀಂಟ್‌ ಅಧಿಕಾರುಲ ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿನಿ ಆಲೋಚಿಂಚವಳಿಸಿನ ಅವಸರಂ ಉಸ್ತುದಿ. ಮೀದ್ಯಾರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಾರಿಕಿ ಒಕ ಇಸ್ವರ್ಮೈಪ್ರೆಸ್ ಇವ್ವರಲಚಾನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಟ್ರಾವೆಲ್ಸ್‌ವಾರು ವಿಜಯಾಡಕು ರೂ.260 ಟೆಕೆಟ್ ಪ್ರಾಯಿಲು ಜರಿಗಿಂದಿ. ಇದಿ ಎಂತ ಅಮಾನುಷಫ್ಳೋ ತಮರು ಗಮನಿಂಚಾಲಿ. ಈ ಪರಂಪರ ಇಲಾಗೆ ಕೊಸಸಾಗಿತೆ ಪಂಡಗಲಕು ಶೆಲವಲು ವಚ್ಚಿನಪ್ಪುಡು ಪ್ರಯಾಣಿಕೆಯಾಲಂಟೆ ಪ್ರಜಲು ಚಾಲಾ ಇಬ್ಬಂದುಲುಪಡತಾರು. ದೀನಿಕಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದರ್ಜಾಪ್ರತ್ಯು ಬ್ಯಂದಂದ್ವಾರಾ, ನಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಎನ್‌ಫೋರ್ಮ್‌ಮೆಂಟ್‌ದ್ವಾರಾ ಅಯಿನಾಸರೇ ಪ್ರೈವೆಟು ಅವರೆಟರ್ಸು ಅರಿಕಟ್ಟಕಪೋತೆ ಕಾರ್ಪೋರೇಟ್ ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿನೇ ಶಂಕಿಂಚವಳಿಸಿ ವಸ್ತುಂದಿ. ಇಂತ ವಿಚ್ಚಲವಿಡಿಗಾ, ಬೆರಂಗಂಗಾ ಟೆಕೆಟ್‌ಪೆಟ್ಟಿ ದಂಡುಕುಂಟುಂಟೆ ಅರಕೊರಗಾ ಕಾಗಿತಾಲ್ಪೈನ ಮೊಕ್ಕಬಡಿಗಾ ಕೇಸುಲು ನಮೋದುಚೇಸ್ತುನ್ನಾರು. ಈ ವಿಧಾನಾನ್ನಿ ಸರಿಚೇಯವಲಿಸಿನದಿಗಾ ಮಂತ್ರಿಗಾರಿನಿ ಕೊರುತುನ್ನಾನು.

ಶ್ರೀ ಕನ್ನಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ: ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೆಂಡು ರಕಾಲೈನ ಸರ್ವೀಸೆನ್ ಉನ್ನಾಯಿ. ಒಕಬೆ ಕಾಂಪ್ಲಾಟ್ ಕ್ಯಾರೀಯರ್ಸ್‌ಕಾಗಾ, ರೆಂಡವದಿ ಸ್ಟೇಜ್ ಕ್ಯಾರೀಯರ್ಸ್. ದಗ್ಗರದಗ್ಗರ 95% ನೇರುತ್ತೆಜ್ಞ ರೂಟ್ಸ್, ಇತರಲ್ಲಾ ರೂಟ್ಸ್‌ಲೋ ಕಾಂಪ್ಲಾಟ್ ಕ್ಯಾರೀಯರ್ಸ್ ನಡುಸ್ತೋಯಿ. ಗೌರವನಭ್ಯಾಲು ಅಡಿಗಿಂದ ಏಮುಂಟೆ ಕಾಂಪ್ಲಾಟ್ ಕ್ಯಾರೀಯರ್ಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಡ್ರೆಟ್ ಮಿನ್ಯೂಜ್ ಚೇಸ್ತುನ್ನಾರೋ ವಾಟ್‌ಪೈ ಸರೈನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಲೇದನೆದಿ ವಾರಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಂಗಾ ಭಾವಿಸ್ತುನ್ನಾನು. ಅಂದುಕನೇ ಚೆಪ್ಪಾನು. ಕಾಂಪ್ಲಾಟ್ ಕ್ಯಾರೀಯರ್ಸ್‌ಗಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶೀಸುಕುನಿ ಸ್ಟೇಜ್ ಕ್ಯಾರೀಯರ್ಸ್‌ಗಾ ತಿರುಗುತ್ತುನ್ನ ವಾಟ್‌ಪೈ ಕೇಸೆನ್ ಬುಕ್‌ಚೇಸ್ತುನ್ನಾರು. ಗೌರವನಭ್ಯಾಲು ಚೆಬುತುನ್ನಾಂಟ್‌ ವಾಸ್ತವಂ ಉಸ್ತುದಿ, ಬಪ್ಪುಕುಂಟುನ್ನಾನು. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಕು ಕೊಂತ ಸ್ಟೋ

తక్కువగా ఉన్నది. పట్టిక సర్వోస్ కమిషన్‌ద్వారా రిట్రాయమీంట్‌చేసే ప్రాసెన్ జరుగుతోంది. అర్.టి.సి.లో కూడా ఎన్ఫోర్స్‌మెంట్ విభాగం ఉండాలనేది ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉన్నది. అర్.టి.సి. నుండి ప్రపోజెల్ పంపాము. కాంట్రాక్ట్ క్యారియర్స్‌గా లైసెన్స్ తీసుకుని స్టేబ్ క్యారియర్స్‌గా త్రిపుతున్నారు. వాటిని నియంత్రించటానికి అర్.టి.సి.లో కూడా ఎన్ఫోర్స్‌మెంట్ విభాగం అవసరమనే వాదన చాలా కాలంగా ఉన్నది. ప్రభుత్వం దీనిని సీరియస్‌గా తీసుకుని పరిశీలించి ఏర్పాటుచేయాలనే అభిప్రాయంలో ఉన్నది. ఇది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది. ఎటువంటి మిస్యాజ్ జరగకుండా ఉండటానికి ఎన్ఫోర్స్‌మెంట్ విభాగం ఏర్పాటుచేయాలనే ఆలోచన ఉన్నది. శైక్షణిక ట్రావెల్స్‌వారు కాంట్రాక్ట్ క్యారియర్స్‌గా తీసుకుని మిస్యాజ్ చేస్తున్నారని చెప్పారు. ఆ సమాచారం నాకు పంపిస్తే నేను ఖచ్చితంగా ఎంక్లెర్ చేయించి చర్చ తీసుకుంటాను.

MR. SPEAKER: Question No.137(5402) is postponed at the request of the Member. Now, Question No.4518, Minister for Panchayat Raj & Endowments.

ఆదాయం లేని అలయాలకు నిధులు మంజూరు చేయుట

ప్రశ్న నెం.138(4518)

సర్వశ్రీ /శ్రీమతి డి. శ్రీధర్బాబు, వి. సునీతాలక్ష్మీరెడ్డి, జి. కుతూహలమ్మ, అర్. సుర్యప్రకాశరావు(రాజమండి), డి.కె.ఆరుణ (గద్వాల) - గౌరవనీయులైన పంచాయతీరాజ్, దేవాదాయకాభాషమంత్రిగారూ దయచేసి ఈక్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) రాష్ట్రంలోని ఆదాయంలేని / దుర్భలంగా ఉన్న దేవాలయాలకు నెలకు రూ.2,000 ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ) అయితే, గుర్తించిన అట్టి దేవాలయాల సంఖ్య ఎంత? ఈ సంవత్సరానికి మంజూరుచేసిన మొత్తం ఎంత?

పంచాయతీరాజ్, దేవాదాయకాభాషణంతో (శ్రీ జె.సి. దివాకరరావు):

- ಅ) ಅವನಂದ್. ಮದಿಂಪುಚೆಯದಗನಿ ಆದಾಯ ಗ್ರಾಹ ದೇವಾಲಯಾಲ್ಲೊ ತಗಿನಂತ ಆದಾಯಂ ಕಲಿಗಿ ಉಂಡನಟ್ಟಿ
ಪ್ರತಿ ಸಂಸ್ಥಕು , ದೂರದೀಪ ಸೈವೇದ್ಯಂ ಕೋಸಂ ನೆಲಕು ರೂ.1,000 ಮೊತ್ತಾನ್ನಿ ಅರ್ಪಕುಲ ವೇತನಾಲ
ನಿಮಿತ್ತಂ ರೂ.1,500 ಮೊತ್ತಾನ್ನಿ ಸಮಕಾರ್ಯವಲಸಿಂದಿಗಾ ಆದೇಶಿಂಚದ್ದುಂಟುನಾದಿ.
ತದನುಸಾರಂಗಾ 15-02-2006 ತೇದೀಗಲ ರವೆನ್ನಾಗ್ (ದೇವಾದಾಯ) ಚಾಳ ಎಂ.ಎನ್.ನೆಂ.179
ಜಿ.ಟಿ.ಲೋ ಉತ್ತರ್ವಾಲನು ಕೂಡಾ ಜಾರೀಚೆಯಡಂ ಜರಿಗಿಂದಿ.

అ) జిల్లాలనుండి మొదటి దశలో 2000 పేద, ఆవశ్యకత ఉన్న సంఘర్షణ గుర్తించాలని ప్రతిపాదించడమయినది. భవిష్యత్తులో జమ అయ్య నిధుల ఆధారంగా, దశలవారీగా ప్రయోజనంపొందే దేవాలయాల సంఖ్యను పెంచడమనుతుంది. 2005-06 సంవత్సరంలో మదింపుచేయదగిన ఆదాయంసుండి ఈ కార్యం కోసం రూ.5,78,76,153 మొత్తాన్ని సేకరించాలని అంచనాపేయడమయినది.

శ్రీ డి. శ్రీధర్బాబు: అధ్యక్షా, ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి రాజేశ్వరరథ్రెడ్డిగారి నాయకత్వంలో గౌరవ ఎండోమేంట్ మినిస్టర్ గారు చాలా రోజులుగా ధూపదీప వైవేద్యంలేక కొట్టుముట్టడుతున్న వేలాది దేవాలయాలలో ధూపదీప వైవేద్యాలు కల్పించేందుకై రాష్ట్ర దేవాదాయశాఖ తరఫున ఒక విసూత్తమైన పథకం రూపొందించటం జరిగింది. ఈ పథకాన్ని అర్పకుల పక్కాన, భక్తులందరి పక్కాన ఆహోనిస్తున్నాము, స్వాగతిస్తున్నాము. ఇటువంటి తరుణాలో చాలా రోజులుగా ఈ దేవాలయాలకు సంబంధించిన విషయాలన్నింటిపైన పూర్తి స్థాయిలో అవగాహన చేసుకుని ఈ కార్యక్రమం తీసుకున్నందుకు మంత్రిగారికి ప్రత్యేకంగా కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాము. అసలే దైవచింతన లేకుండా కేవలం స్వార్థచింతనతో ప్రజలందరూ యాంత్రిక జీవితం జీవిస్తున్న ఇటువంటి తరుణాలో, సమాజంలో అరిష్టాలు పైల్లబుకుతున్న ఇటువంటి సమయంలో ఇటువంటి కార్యక్రమాలు తీసుకుని దేవాలయాల్లో నిత్య కైంకర్యం ఏర్పాటుచేసేందుకై ప్రభుత్వం నిర్దయంచేయటం ఎంతో అభినందనీయం. మీద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కొన్ని విషయాలు అడగడలచాను. రాష్ట్రంలో ధూపదీప వైవేద్యాలు కరువైన ఆలయాలు ఎన్ని ఉన్నాయి? అటువంటి అన్ని ఆలయాలలో నిత్య కైంకర్యం జరపటానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు? పలు ఆలయాలకు ఆదాయంలేదు. అటు అర్పకులకు నెలల తరబడి జీతాలు లేవు. మొన్నిముధ్యస్తు పత్రికల్లో కూడా చూశాము. వరంగల్లోని రామలింగేశ్వరస్వామి టెంపుల్లో చాలా రోజులుగా అక్కడ పనిచేస్తున్న అర్పకులు జీతం లేకుండా ఉన్నారు. సల్గిండ జిల్లాలోని విశ్వేశ్వరస్వామి దేవాలయంలో అర్పకులకు చాలా నెలలుగా జీతాలు లేక కష్టస్థోలలో సడుస్తున్నాయని పత్రికల్లో చూశాము. ఇది వాస్తవమేనా? వారికి పూటగడవటానికి కనీసం నెలసరి జీతం అందించటానికి పూర్తిస్థాయిలో చర్యలు తీసుకుంటారా? రాష్ట్రంలో 6-జి సంబంధించి ఎన్ని దేవాలయాలు ఉన్నాయి? అందులో ఆదాయం పసున్న దేవాలయాలు ఎన్ని? సర్వశేష్యా నిధిమండి ఎన్ని నిధులు సేకరించాలనే ప్రతిపాదన చేశారు? ఆ సామ్య ఏవిధంగా ఖర్చుచేస్తారు? ఆదాయంలేని దేవాలయాల్లో నిత్య పూజల నిర్వహణకు ప్రత్యేక కార్యాచారణ ఏమైనా ఏర్పాటుచేస్తున్నారా? అర్పకుల సంక్షేప నిధి ఎప్పటిసుండి ఏర్పాటుచేస్తారు? అర్పకులకు సంబంధించి మన ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా 30/87 చట్టాన్ని సపరించటానికి ఎలక్షన్ మేనిఫిస్టోలో ఎన్నికల ప్రణాళికలో పెట్టుకోవటం జరిగింది. దరిమిలా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చిత్తశుద్ధితో 04-10-04 సంవత్సరంలో అభిలపక్ష సమావేశం నిర్వహించటం జరిగింది. ఈ చట్టాన్ని పూర్తిస్థాయిలో సపరించి అర్పకులకుగాని, భక్తులకుగాని, అదేవిధంగా శిథిలాపస్తలో ఉన్న దేవాలయాలను పర్యాప్తించటానికి ఈ సపరణ చేయాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చాలామార్లు చెప్పినప్పటికే అలస్యం అపుతోంది.

ఉ.10.10

ఆలస్యానికి కారణం ఈ నాడు మన పక్కాన, అధికారుల పక్కాన చెప్పువలసిన ఆవసరమున్నది. ప్రభుత్వం చాలా మంచి కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. ధూపదీప వైవేద్యాలకు సంబంధించి వెయ్య రూపాయలు, అర్పకుల జీతాల క్రింద రు. 1500/-లు ఇప్పడం చాలా మంచిది. ఇలాంటి సమయంలో చిల్చారు దేవాలయ నిర్వహణ పద్ధతి బాగుందని చెప్పి ఆ దేవాలయాన్ని దేవాదాయ శాఖ ఎందుకు

స్వాధీనపరచుకోవడానికి ముందుకు పోతున్నారో తెలియజెయ్యాల్సిందిగా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. దేవాదాయ శాఖ నిర్వహణ లోని అలయాలలో ధూపదీప సైవేద్యాలకు కాని అర్పకుల జీతాలకు కాని ఇష్టాలేని దేవాదాయ శాఖ ఈ దేవాలయాన్ని స్వాధీనపరచుకోవటానికి ప్రయత్నించడం ఎంతపరకు సబబు అని చాలా మంది ప్రశ్నిస్తున్నారు. దీనిని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ప్రత్యుంగంగా చాలా సానుకూలంగా పున్నారు. ఈ సందర్భంలో ప్రత్యేకంగా నేను కోరేది ఒకటే. ఈనాడు చిల్చారు దేవాలయం వారు చేస్తున్న ప్రతి ఒక కార్యక్రమాన్ని అర్పకులు హర్షిస్తున్నారు. భక్తులు హర్షిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం వారు చిన్న దేవాలయాలకు స్వయంప్రతిపత్తి కార్యక్రమాలు ఎన్నో చేస్తున్నారు. అలాంటి సమయంలో చిన్న దేవాలయాలకు సంబంధించినంత ఆదాయం కూడా లేని దేవాలయాలలో ఈ చిల్చారు దేవాలయం కూడా ఒకటి. వారు ఎక్కుపరిమొంటల్ బేసిన్ మీద ఈ దేవాలయాన్ని నడిపిస్తున్నారు. నేను ఏ అర్పకుడి గురించి మాట్లాడటం లేదు. ఈ నాడు ఒక ఎక్కుపరిమొంటల్ బేసిన్ మీద స్వయంప్రతిపత్తితో ముందుకు నడుస్తున్న తరుణాలో ఈ విధమైన నిర్ణయాలు ఖచ్చితంగా ప్రభుత్వం పైన రిప్లిక్ అయ్యే కార్యక్రమం అపుతుంది. నేను పూజలు చేస్తాను. ఆ దేవాలం అర్పకులు పూజలు చేస్తారు. దేవాదాయ శాఖ మంత్రి గారు కూడా పూజలు చేస్తారు. ఈ సందర్భంగా నేను కోరేది ఒకటే. ఈనాడు నుప్పిం కోర్చు నిర్దేశించిన విధంగా 30/87 విషయంలో అర్పకులకు పే స్క్రీన్ పూర్తిస్థాయిలో ఇవ్వాలి. అయితే ఆ విషయం ఇప్పటి వరకు ఇంపిమెంట్ కాలేదు. అంతేకాకుండా అర్పకుల జీవితాలు ఈనాడు ఏ విధంగా పున్నాయో ఈ శాసనసభలో పున్న చాలా మంది గుళ్ళకు వెళ్లేవారే కాబట్టి వారందరికీ తెలుసు. దుర్భరమైన పరిస్థితుల్లో పున్న అర్పకుల పరిస్థితిని కాపాడవలసిన కనీస బాధ్యత మనస్తు పుందని నేను గౌరవ మంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను. అర్పకులకు పే స్క్రీన్ విషయంలో కాని, చిన్న దేవాలయాలను స్వాధీనం చేసుకోవాలని తీసుకున్న నిర్ణయంపిషయంలో కాని, చిల్చారు దేవాలయం విషయంలో కాని అదేవిధంగా ఎక్కడైతే పే స్క్రీన్ వర్తించని ప్రాంతాల్లో పున్న వారికి కాని, పే స్క్రీన్ వర్తించచేసినా జీతాలు చెల్లించలేని పరిస్థితుల్లో పున్న దేవాలయాల విషయంలో కాని ఖచ్చితంగా గౌరవ మంత్రి గారు ప్రావిజన్స్ ఆఫ్ లా పరంగా చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. నేను గౌరవ మంత్రి గారికి చాలా ప్రశ్నలు అడగడం జరిగింది. వాటి పరంగా అర్పకుల విషయంలో తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడున్న మంత్రి గారు చాలా కష్టంచి పని చేస్తున్నారు. కాని అధికారుల పరంగా అలసత్వం కనపడుతున్నదని ప్రజల్లో అభిప్రాయం వుంది. దాని గురించి ఖచ్చితంగా జవాబు చెప్పాలని నేను మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

MR. SPEAKER : A very passionate appeal has been made by the Member.

శ్రీ జె.సి.దివాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో దేవాదాయ శాఖ గుర్తించిన దేవాలయాలు 33 వేల 901 పున్నాయి. వాటిలో స్క్యూ (సి) క్రింద అంటే రు. 50 వేల లోపు ఆదయం కలిగిన దేవాలయాలు 32 వేల 98 పున్నాయి. ఇదే కాకుండా ఇంకోక 20, 25 వేల దేవాలయాలు రికగ్నైజ్ చేయిని గ్రామాల్లో పున్నాయి.

రికగ్నైజ్ చేసిన దేవాలయాలలో కూడా చాలా దేవాలయాలకు ఆదాయం లేని ఘలితంగా చాలా చేట్లు ధూపదీపసైవేద్యాలు కూడా జరగడం లేదు. ఎక్కడైనా కొన్ని ఎకరాల భూమి పున్నపుటకీ వాటి నుంచి సరియైన ఆదాయం రాని ఘలితంగా నిజంగానే అర్పకులు దుర్భరమైన జీవితాలు గడుపుతున్నారు. అట్లాగే అక్కడ ధూప దీప సైవేద్యాలు కూడా సక్రమంగా జరగడం లేదని మా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ రాజశేఖర రెడ్డి గారు గుర్తించిన ఘలితమే..... నేను అనుకుంటాను..... ఏ రాష్ట్రంలో కూడా లేని పద్ధతిలో ప్రైట్ అనే..... డైరెక్టగా మా దేవాదాయ శాఖ అర్పకులకు వెయ్యి రూపొయలు, ధూపదీపసైవేద్యాలకు రు. 1500 ఇవ్వాలని నిర్ణయం ఈ మధ్యనే ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ వేరుకు జి. ఒ. కూడా

ఇస్తూ చేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఈ దేవాలయాల విషయంలో ప్రత్యేకమైన శద వహిస్తోంది. వాటిని బాగు చేయాలని, సనాతనమైన హిందూ ధర్మాన్ని రక్షించాలన్న ఉద్దేశంతో చేస్తున్నాము. దాని ఫలితమే ఇప్పీను. వారు చిల్చారు దేవాలయం గురించి చెప్పారు. అధ్యక్ష, దీనిలో ఎప్పుడూ కలుగజేసుకోవాలన్న ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఎస్సుడూ లేదు. ఈ దేవాలయం 1984 సమయంలోనే ఈ శాఖ ఆధ్యర్థం క్రిందకు వచ్చింది. దీనిని సిక్సు (సి) దేవాలయంగా గుర్తించడం జరిగింది. ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో ఒక ప్రైవేట్ లిటగేసన్ హైకోర్టుకు పోయింది. హైకోర్టు వారు ఈ మధ్యనే తీర్పు ఇచ్చారు. ఇది సిక్సు (సి) దేవాలయం కాబట్టి మూడు మాసాల లోపల ఒక కమిటీ వేయాల్సిందే అని తీర్పు ఇప్పడం జరిగింది. అట్లాగే కొన్ని కంప్లెయింట్స్ కూడా వెళ్లాయి. అని మా దృష్టి కంటే హైకోర్టు దృష్టికి వెళ్లాయి కాబట్టి వాటి విషయంలో కూడా నిచారణ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. అయితే ప్రభుత్వానికి బాగా సదుస్తున్న దేవాలయాల విషయంలో జోక్యం చేసుకోవాలని ఏ కోశానా, ఎక్కడా లేదు. ప్రధానంగా మా ముఖ్య మంత్రి గారికి ఆ ఉద్దేశమే లేదు. దీని గురించి ఏ రకంగా బయటవడాలని ఆలోచన చేస్తున్నారు. కానీ అది కాస్టా ఆలోచన చేసినా హైకోర్టు జడ్జమెంట్ పుంది కాబట్టితా తీర్పు ప్రకారంగా పోక తప్పదేమానన్న ఆలోచనతో వ్యాపారంగా వ్యాపారంగా ఏదో ఒక నిర్లంతుం తీసుకోకతప్పదు. అటు భక్తులకు ఎలాంటి ఇబ్బంది లేకుండా, ఇటు దేవాలయం వారికి ఏలాంటి ఇబ్బంది లేకుండా చేయాలనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం పుంది. దేవాలయాల విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం యొక్క చిత్తశుద్ధిని ఎవరూ శంకించాల్సిన అవసరం లేదు. సక్రమంగా సనాతన ధర్మాలను రక్షిస్తూ భక్తులకు, యాత్రికులకు అందరికి కూడా అన్ని రకాలైన సౌకర్యాలు చేయాలనే ఉద్దేశంతోనే ఈ ప్రభుత్వం పుందని నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి.ట్రిథర్ బాబుసామి అధ్యక్ష, కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎన్నికల ప్రణాళికలో పెట్టిన మేరకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు 2004వ సంవత్సరం అక్షోబర్ మాసంలో అభిలపక్ష సమావేశం జరిపి 30/87 కు అమెండ్మెంట్ గురించి చర్యలు తీసుకోవాలని అదేశాలు కూడా ఇప్పడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు వ్యాపార స్థాయిలో చిత్తశుద్ధితో అమెండ్మెంట్ తీసుకోస్తామని ఖచ్చితంగా నిర్దేశించిన తరువాత కూడా ఆలస్యముపుతున్నది. దీనికి కారణమేవరు? కారణాలు తెలుసుకోశాస్త్రమును అవసరం మన పరంగా పుందని గౌరవ మంత్రి గారిని నేను కోరుతున్నాను. ఈ అమెండ్మెంట్ గురించి మన ఎన్నికల మేనిఫిస్టోలో పెట్టుకోవడం జరిగింది. దాని పరంగా ఇమ్మిడియట్స్ య్యాక్స్ చేసి ఈ అమెండ్మెంట్ తీసుకురావాలని, తద్వారా మనం ఇచ్చిన హామీని నెరవేర్యుకున్నవారమవుతామని, ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యమయ్యాడని, 2004వ సంవత్సరం అక్షోబర్ మాసంలో అభిలపక్ష సమావేశం నిర్వహించిన తరువాత కూడా ఈ అమెండ్మెంట్ తీసుకురాలేదనే అవవాదు పుంది కాబట్టి దయచేసి దీనిని గమనించి వెంటనే అమెండ్మెంట్ తీసుకురావాలని నేను గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

ఉ.10.20

శ్రీ జి.సి. దివాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ప్రె.యస్. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు దీనికంటే ఎన్నో ప్రధానమైన విషయాలలో కూడా మా పార్టీ ఇచ్చిన మేనిఫిస్టోకు అనుగుణంగా ఇప్పటికే ఎన్నో చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. దీంట్లో కూడా ఆలస్యత్వం లేదు. న్యాయ నిపుణులతో కొంత నిచారణ చేయించవలసిన అవసరం పుంది. ఇతర చట్టాలు ఎలా పున్యాయో ఒకసారి పరిశీలన చేసి అతి తొందరలో నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది. మేనిఫిస్టోలో చెప్పిన విషయాలను తూచా తప్పకుండా ఆచరణలో పెట్టడనికి ఈ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా పుందని మనవి చేస్తున్నాను.

పారశాలలలో భాషా పండితులు, ఇతర అంశాలను బోధించే ఉపాధ్యాయులు
ప్రశ్న నెం .139(5245)

సర్వశ్రీ/శ్రీమతి పి. సుజాత (ఆచంట), సిహాచ. బాబు రమేష్ (ఎల్లవరం), వి. సరేందర్ రెడ్డి (మహబూబాబాద్) – గౌరవనీయులైన పారశాల విద్యాశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారాః

- అ) పారశాలల్లో లాంగ్వేజ్ పండిటులు, సబ్ట్రెక్ట్ టీచర్లు తక్కువగా పున్న విషయం వాస్తవమేనా?
- అ) విద్యా సంవత్సరం ఆఫరు రోజుల్లో ఒత్తుడి చేయడం వల్ల ఫలితాలు పొందటం లేదనే విషయం వాస్తవమేనా?
- ఇ) నదుపాయాలు కల్పించకుండా ఫలితాలు సాధించడం సాధ్యమేనా?

పారశాల విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీమతి ఎస్. రాజ్యలక్ష్మి):

- అ) అపునందీ
- అ) లేదండీ
- ఇ) లేదండీ

MR. SPEAKER : Question No. 140(5433) has been postponed at the request of the Member.

స్వల్ప వ్యాపధి ప్రశ్నలు

కర్మాలు జిల్లాలోని ఐదల పురపాలక సంఘాలలో భూగర్భ మురుగు నీటి పారుదల వ్యవస్థ స్వల్ప వ్యాపధి ప్రశ్న నెం.140-ఎ(5324-ఎఫ్)

సర్వశ్రీ కె. రామభూపాల్ రెడ్డి (పాణ్యం), ఎం . శిఖామణి (కోడుమూరు), ఇ. ప్రతాపరెడ్డి (అత్మకూరు) – గౌరవనీయులైన మునిసిపల్ పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారాః

- అ) కర్మాలు జిల్లాలోని ఐదు మునిసిపాలిటీలలో అండర్‌గ్రోండ్ డ్రైనేజీ వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదన ఏదైనా పుండా?
- అ) అయితే, ఈ పథకం కార్బూరూపం దాల్ఫూడానికి ఎంత కాలం పడుతుంది?

మునిసిపల్ పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి(శ్రీ కోనేరు రంగారావు):

అ) లేదండీ

ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు. అయితే, కర్మాలు మునిసిపల్ కార్బోరేషనలో 'సమగ్ర వరద నీటి కాలువలు, మురుగుపారుదల అధ్యయనాల' , కోసం కస్టమ్స్ ఆధ్యయనాన్ని చేపట్టడానికి ప్రతిపాదనలను కోరడమైంది. అధ్యయనాన్ని ఖరారు చేసిన తర్వాత తదుపరి చర్యను చేపట్టడమపుతుంది.

శ్రీ కె. రామభూపాల్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ, లేదండీ, ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదని చెప్పారు. కర్మాలు జిల్లాలో పదు మునిసిపాలిటీలున్నాయి. ఈ మునిసిపాలిటీలో అండర్ గ్రోండ్ డ్రైనేజీ కోసం మొత్తం ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టాలనుకుంటున్నారు? ఇప్పటి వరకు ఎంత ఖర్చు పెట్టారు? కర్మాలు మునిసిపాలిటీని కార్బోరేషన్గా మార్పడం జరిగింది కాని కార్బోరేషన్ స్థాయిలో కర్మాలు కార్బోరేషన్ను అభివృద్ధి చేయడం లేదు. ముజ్ఫర్ నగర్, సలీం నగర్ లలోని పరిస్థితులను చూస్తే, గ్రామీణ ప్రాంతాల కన్నా అధ్యానమైన పరిస్థితుల్లో ఆ వాడలు పున్నాయి. ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదంటే, ఇక మనం ఏవిధంగా దెవలప్ చేయగలమో ఒకసారి ఆలోచించండి. ఈ డ్రైనేజీ లేకపోవడం వల్ల, నడవడానికి నీలులేని పరిస్థితుల్లో రోడ్లు ఉండడం వల్ల, పందులు రోడ్ల మీదకు రావడం వల్ల అక్కడ నివశించే ప్రజలు చాలా ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితులను ఎదుర్కొంటున్నారు. కావున ఎప్పటి లోగా ఈ డ్రైనేజీని అక్కడ ఏర్పాటు చేస్తారు? ఎంత డబ్బు కేటాయిస్తారు? అక్కడ సిమెంటు రోడ్లు కూడా ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం పుంది. ఈ కర్మాలు కార్బోరేషన్ గాకుండా మిగిలిన నాలుగు మునిసిపాలిటీలు - సంద్యాల, ఆదోని, ఎమ్ముగుసూరు, డోన్ ల పరిస్థితి తీసుకున్నా అక్కడ కూడా అదే విధంగా పుంది. ఇంతకు ముందు డోన్ గ్రామ పంచాయతీగా పుండేది, ఇప్పడు దాన్ని మునిసిపాలిటీ స్థాయికి పెంచడం జరిగింది. ఈ నాలుగు మునిసిపాలిటీలు మరియు కర్మాలు మునిసిపల్ కార్బోరేషనలో ఏవిధంగా అండర్ గ్రోండ్ డ్రైనేజీ సిస్టము తీసుకొస్తున్నారో చెప్పాలి. అండర్ గ్రోండ్ డ్రైనేజీ అంటే ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదన్నారు. మురుగు నీటి పారుదలకు ఏవిధమైన ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు, ఎంత డబ్బులు కేటాయిస్తున్నారు చెప్పాలని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం . శిఖామణి : అధ్యక్షా, తమరి ద్వారా మంత్రిగారికి మనవి చేసేదేమంటే, రాయలసీమకు ముఖధ్వారం కర్మాల్. ఒకప్పుడు అది రాష్ట్రానికి మాజీ కేపిటల్. కర్మాల్సు మునిసిపల్ కార్బోరేషన్ స్థాయికి పెంచినా అక్కడ ఎటువంటి వసతులు లేవు. గల్లిగల్లీకి వెళ్లి ఒకసారి చూడండి. సలీంనగర్లో పరిస్థితి అధ్వాస్మంగా పుంది, పిల్లలు మురికి కూపంలో ఉంటారు. అలాగే ముజ్ఫర్ నగర్ చూడండి. పేరుకు మాత్రమే మాజీ కేపిటల్. అక్కడ ఏ వసతులు కూడా లేవు. కావున అక్కడ ఎప్పటిలోగా డ్రైనేజీ వ్యవస్థను చేపడుతారు? ఎలాంటి వసతులు లేని ఈ కార్బోరేషనలో వసతులు కల్పించడానికి మంత్రిగారు చర్యలు తీసుకుంటారా? ఇంతవరకు ఎంత ఖర్చు పెట్టారు, ఇంకా ఎంత ఖర్చుపెట్టబోతున్నారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. మెహాన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, మీద్వారా మంత్రిగారిని రికెప్ట్ చేస్తున్నాను. కర్మాల్ జిల్లాలో అది పెద్ద మునిసిపాలిటీ సంద్యాల మునిసిపాలిటీ. అందులో 1.12 లక్షల మంది ఓటర్లన్నారు. ఈ మునిసిపాలిటీ కి డీఎఫ్సిపి నిధులు రూ. 32 కోట్లు, వరల్డ్ బ్యాంక్ నిధులు రూ. 27కోట్లు, అలాగే హాడ్స్ నిధులు కూడా మంజూరు కావడం జరిగింది. అదేవిధంగా కర్మాలు జిల్లాలోని అన్ని మునిసిపాలిటీలకు కూడా డీఎఫ్సిపి

ఫండ్స్, వరల్ బ్యాంకు ఫండ్స్, హాడ్సై ఫండ్స్ మురుగు నీటి పారుదలకు గాని , రోడ్స్కుగాని కొత్తగా ఫండ్స్ రాబోతున్నాయి. మంత్రిగారిని , ముఖ్యమంత్రిగారికి చేసే విజ్ఞప్తి ఏమంటే, మనం అన్ని మునిసిపాలిటీలకు ఎందుకు అండర్ గ్రోండ్ డ్రైవేజీ సౌకర్యాన్ని ఏర్పాటు చేయకూడదు? రోడ్లు వేసున్నాయి, వాటర్ ఇస్తున్నాం, ఎల క్లిసిటీ ఇస్తున్నాం, కానీ డ్రైవేజీ విషయానికి పచ్చేసరికి ఓపెన్ డ్రైవేజీ పెడుతున్నాం . దీని వల్ల దోషులు, పందుల వల్ల సానిటేషన్ దెబ్బతిని విషయాలు తదితర రోగాల బారిన పడి ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కాల్సులు కనబడితే పిల్లలను అక్కడే కూర్చోబెడుతున్నారు. దీని వల్ల ఆరోగ్యం దెబ్బతినే అవకాశాలున్నాయి కాబట్టి ఓపెన్ డ్రైవేజీని అండర్ గ్రోండ్ డ్రైవేజీ క్రింద మార్పుమని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. సంద్యాల మున్సిపాలిటీకి సంబంధించి చూస్తే, మేము ఆర్థికంగా బాగానే పున్నాం . ఈ మున్సిపాలిటీలో రూ. 1.50 కోట్ల నుంచి రూ. 2 కోట్ల వరకు సొంత నిధులున్నాయి. డెఫ్సిపాడి, వరల్ బ్యాంకు , హాడ్సై నిధులకు అదనంగా కావలసి పస్తే జనరల్ ఫండ్స్ నుంచి ఖర్చు పెట్టడానికి మేము సిద్ధంగా పున్నాం . దయచేసి సంద్యాల మున్సిపాలిటీలో అండర్ గ్రోండ్ డ్రైవేజీ వ్యవస్థను తప్పకుండా ఏర్పాటు చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని మంత్రిగారిని, ముఖ్యమంత్రిగారిని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి కోట్ల సుజాతమ్మ (డోన్) : అధ్యక్షా, మా డోన్ కొత్తగా మున్సిపాలిటీ అయింది. అయితే ఎటు వంటి అభివృద్ధికి నోచుకోలేదు ఇంతవరకు. గ్రామ పంచాయితీగా వున్నపుడు కూడా అభివృద్ధి కాలేదు. ఇక్కడ డ్రైవేజీ వ్యవస్థకు ఫండ్స్ సరిపోవడం లేదు కాబట్టి ఇంకా ఎక్కువగా ఇచ్చేటట్లు చూడాలి. మాదగ్గర వాటర్లో క్వాలియం ఎక్కువగా పుంది కాబట్టి వాటర్ బెండ్సు, ఫిల్టర్సు ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం పుంది. కర్మాల్ కార్బోరైఫ్సన్లో ఉపాధి అనే పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. అదే విధంగా ఈ ఉపాధి పథకాన్ని డోన్ మున్సిపాలిటీలో కూడా ప్రవేశపెట్టాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. డోన్ మున్సిపాలిటీ ప్రత్యేకంగా పుంది కాబట్టి ఇక్కడ ఉపాధి పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టాలంటే మినిష్టర్ గారి పరీష్ తీసుకోవాలని చెప్పారు కాబట్టి అడుగుతున్నాను. ఉపాధి అంటే డిగ్రీ, పదవ తరగతి చదువుకున్న వారికి ప్రైవేటు సంస్థల్లో ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించడం . కావున దయచేసి ఈ ఉపాధి పథకాన్ని డోన్ మున్సిపాలిటీలో కూడా ప్రవేశపెట్టాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కోనేరు రంగారావు : అధ్యక్షా, కర్మాల్ జిల్లాలో మొదటి దశలో కర్మాల్లో డ్రైవేజీ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయడానికి కావలసిన సర్వే జరిగింది కూడా . దీనికి రూ. 32 కోట్లతో ఒక ప్రాజెక్టు తయారుచే యడం జరిగింది. ఇప్పస్తి కూడా డైరెక్ట్ గా గపర్చుమెంటు చేయదు . హాడ్సై గాని, నాబార్డ్ కు గాని మేము రిక్ మెండ్ చేయడం జరుగుతుంది, రిక్మెండ్ చేస్తాం . ఇంకా సమగ్రమైన రిపోర్టు రాలేదు, అది వచ్చిన తర్వాత చేస్తాం .

తర్వాత డెఫ్సిపాడి నిధులు స్టమ్ ఏరియాల్లో మాత్రమే ఖర్చు పెడతాం . ఇతర ప్రాంతాలలో, పట్టణాలలో ఖర్చు పెట్టడానికి అవకాశం లేదు. రెండో దశలో సంద్యాల, అదోని మున్సిపాలిటీలకు సంబంధించి కూడా సర్వే చేయించడానికి ఏర్పాటు చేస్తున్నాం . ఎపిఎస్పి అనే కన్సల్టేన్సీ సంస్థ ద్వారా సర్వే చేయించి కావలసిన రిపోర్ట్ తయారుచేసి గపర్చుమెంటుకు సబ్మిట్ చేయడం జరుగుతోంది. అందుచేత ఈ కార్యక్రమం అంతా కూడా ముందు కర్మాల్ పూర్తయిన తర్వాత సంద్యాల, అదోని కూడా పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం .

ఉ.10.30

దీని ప్రాజెక్టు రిపోర్టు డిటెయల్లుగా మా దగ్గరకు వచ్చిన తరువాత దానికి కావలసిన నిధులు సెంట్లో గపర్చుమెంట్ డిపార్ట్మెంట్లు మన ప్రభుత్వం ద్వారా రికమండ్ చేస్తాము. మోహన్‌రెడ్డిగారు చాలా పట్టణాలలో నిధులు వచ్చాయని, అని ఖర్చు పెట్టలేదని అంటున్నారు. అది వాస్తవం కాదు. అర్థి పెట్టినంత మాత్రాన శాంక్ష్మ అయ్యాయని కాదు. దానికి సంబంధించిన సర్వే జరగాలి. ఏ ఏ కార్యక్రమానికి ఎంత డబ్బు అవసరమని ఇస్కురేషన్ వచ్చిన తరువాత నిధులు మంజూరు చేయడం జరుగుతుంది. కర్మాలు పట్టణానికి డైనేజికి కావలసిన ఏర్పాటును చూస్తున్నాము. అది అయిపోయిన తరువాత సంద్యాలలో, ఆధోని విషయంలో చేస్తామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాము.

శ్రీమతి డి. కె.ఆరుణః అధ్యక్షా, అండర్ గ్రోండ్ డైనేజి కోసం మహబూబ్‌నగర్ గద్వాల్లో ప్రతిపాదనలు పంపడం జరిగింది. సర్వే నిర్వహించారు. డిపిఇర్ రిపోర్టు తయారు చేశారు. సిసిఎఫ్ నిధుల ద్వారా రు.3 కోట్లు నిధులు మున్సిపాలిటీ నుండి కేటాయించడం జరిగింది. డిపిఇర్ వచ్చిన మాట వాస్తవమేనా? అడ్మినిస్ట్రేషన్ శాంక్ష్మ ఇచ్చి ఎప్పటి లోగా టెండర్సు పిలుస్తారు? రాజీవ్ నగర బాట సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రిగారు కొన్ని మున్సిపాలిటీలకు వచ్చి మా మున్సిపాలిటీకి కూడా రావడం జరిగింది. ఆ సమయంలో కొన్ని అస్వారేస్సులు ఇష్వడం జరిగింది. వాటికి సంబంధించి ఎటువంటి కార్యక్రమాలు జరగలేదు. చేపడుతున్నాం అంటున్నారు కాని ఇంతవరకు ఏ పని చేయలేదు. ఆ వనులు ఎప్పటిలోగా టీక్స్ చేస్తారు? గద్వాల్ మున్సిపాలిటీకి నీటి పైప్‌లైన్సు సరిగా లేకపోవడం వల్ల అక్కడున్న పాత పైప్‌లైన్సు కట్ అవడం వల్ల డ్రింకింగ్ వాటర్ ప్రియారిటీగా తీసుకొని పరిష్కరించాలని కోరుతున్నాము. సమైర్ వచ్చింది. కాబట్టి ఈ సమస్యను వెంటనే పరిష్కరించాలని కోరుతున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్సః కర్మాలు మున్సిపాలిటీకి సంబంధించిందిన ప్రశ్న. వేరే మున్సిపాలిటీకి సంబంధించింది. మినిస్టరుగారికి రిపై ఇష్వడం కష్టమవుతుంది.

శ్రీ కె.రామ్‌భూపాల్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, కర్మాలు జిల్లా కార్పోరేషన్ రు.32 కోట్లు ఈ పథకం కోసం కేటాయించడం జరిగింది. నేను అడిగిన దానికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పలేదు. అండర్ గ్రోండ్ డైయసేబి సిస్టమ్ కోసం కర్మాలు కార్పోరేషన్లో ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టారు? ఎంత ఖర్చు పెట్టాలని అనుకున్నారు? కర్మాలు కార్పోరేషన్లో ముజఫర్ నగర్, సలీం నగర్, కల్లారు ఎస్టేట్ ఏరియాలను మీరు వెళ్లి చూడండి. అక్కడ పరిస్థితి చాలా దారుణంగా ఉంది. దానిని ఎలా డెవలప్ చేస్తారు? అన్ని ప్లాన్స్ తయారు చేశాము. ఆ మూడు ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయడానికి ఎన్ని రోజులు పడుతుంది? కాలాతీతం అపుతుంది. మురికి వాడలలో డిపిఇఫ్ నిధులు ఖర్చు పెట్టడానికి ఉంది. ఆ మూడు ప్రాంతాలలో ఎంత డబ్బు ఖర్చు చేస్తారు? వారికి త్రాగడానికి కూడ ఇబ్బంది ఉంది. వారికి త్రాగునిటికి, డైయసేబికి ఇబ్బంది లేకుండా ఎప్పటి లోగా సమస్యలను పరిష్కరిం చేస్తారో మంత్రిగారిని తెలుపమని కోరుతున్నాము.

శ్రీ కోనేరు రంగారావుః రెండు సంవత్సరాలుగా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మంచినీటి విషయంలో ప్రాధాన్యత ఇచ్చి, ఏ విషయమైనా ఇబ్బంది లేకుండా, ఆందోళన లేకుండా ఈ సమస్యలు పరిష్కరిం చేస్తూ వచ్చారు. డైయసేబి, మంచినీటి విషయంలో కాని గార్చేజి రిమూవల్ విషయంలో కూడా మున్సిపాలిటీలలో ఒక ప్రత్యేకమైన ఆలోచన చేసి ముఖ్యమంత్రిగారే స్వయంగా ఆ కమిటీకి బాధ్యత వహించి ఈ కార్యక్రమాన్ని పరిష్కరిం చేయాలని మంచి నిర్ణయం చేశారు. కర్మాలు విషయంలో మేము ఇన్వెస్టిగేషన్

చేస్తున్నాము. రు.32 కోట్లు ఇచ్చినవి కాదు. అవీన్ని ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసి ఏ విధమైన పథకాలకు కర్మలు కార్బోరైపనలో డెయినేజి సమస్య పరిపూరం చేయడానికి ఏవిధమైన కార్బోక్మం చేయాలని ఎపిఇస్సి ద్వారా ఇన్వెస్టిగేషన్ జరుగుతుంది. వారు చేసిన ఇన్వెస్టిగేషన్ ద్వారా ఈ రు.32 కోట్లు ప్రాజెక్టు తయారు చేశారు. ఇంకా పరిశీలన చేయాలి. హడ్డె నుండి, నాబార్డు నుండి ఈ నిధులు స్వీకరించడానికి రికమండ్ చేసి ఆ నిధులు వచ్చిన తరువాత మున్సిపల్ కార్బోరైపనలో ఈ కార్బోక్మాలు చేపట్టడం జరుగుతుంది. తమరు చెప్పినట్లుగా చాలా మున్సిపాలిటీల గురించి అడిగారు. మరా దగ్గర సమాచారం ఉంది. ఇన్వెస్టిగేషన్ కార్బోక్మం ఒకటప, రెండవ గ్రూప్ ఏర్పాటు చేసి మున్సిపాలిటీలను ఒక సంస్థ ద్వారా ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయడం జరుగుతుంది. ఇన్నీ కావాలంటే సెపరేట్ క్వాశన్ వేస్తే తప్పకుండా సమాధానం ఇప్పగలను. గద్వాల్ విషయంలో ఒక ప్రత్యేక కార్బోక్మం రూపొందించాము. ఆ కార్బోక్మం అమలు చేస్తాము. కర్మలు విషయంలో ఇన్వెస్టిగేషన్ అయిపోయిన తరువాత నిధులు మంజూరు అయిన తరువాత అభిపృథి చేయాలని కావలసిన ఏర్పాట్లు చేయాలని, మంచినీరు ఇప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మీ ద్వారా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. మోహన్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానంలో డిఎఫ్సాడి ఘండ్ము వాడలేదని చెప్పడం సమంజసం కాదు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రెండునేలసంవత్సరంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు రు.32 కోట్లు శాంక్షన్ అయ్యాయి. నాలుగు సంవత్సరాల వ్యవధిలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు రు.3 కోట్లు ఖర్చు పెడితే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రు.8 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము. మరో రు.7 కోట్లు శాంక్షన్ అయ్యాయి. చాలా చక్కగా వర్క్ చేశాము. టెండర్సు రు.3 కోట్లకు కాల్ఫర్ చేశారు. ఎవరూ రావడం లేదు. డెయినేజి ఒకటే పిలుస్తున్నారు. ఏ కాంట్రాక్టరు రాలేదు. వరల్డ్ బ్యాంకు నిధులు ఇచ్చేటప్పుడు రోడ్సు, డెయినేజి కలిపి ఇన్వాలని అడుగుతున్నాము. డిఎఫ్సాడి స్టమ్ ఏరియాస్కి మాత్రమే అంటున్నారు. వంద శాతం స్టమ్ ఏరియాస్కి వేసే రోడ్సు, వాటర్లైన్సు, కరెంటు ఇస్తు స్టమ్పుడు అండర్గోండ్ డెయినేజి వ్యవస్థను కలిపి ఇస్తే మురుగునిటి పారుదల నుండి విముక్తులను చేసిన వారము అపుతాము. ముఖ్యమంత్రిగారు నగరభాటకు వచ్చినప్పుడు రు.2.50 కోట్లు శాంక్షన్ చేశారు.

ఉ. 10.40

మరి ఆర్ అండ్ బి మినిస్టర్ గారు రెండు కోట్ల యాభై లక్షలు ఇచ్చారు కాని రోడ్డు నుండి ఆ బ్రిడ్జీ వరకు వచ్చే దారికి ఇచ్చిన నిధులు ఒక కోటి ఎనబై లక్షలు ఇప్పటి వరకూ శాంక్షన్ కాలేదు. కాబట్టి ఆ బ్రైస్ పాస్ రోడ్డుకు కావలసిన నిధులు వెంటనే శాంక్షన్ చేయాలని మీ ద్వారా ఆర్ అండ్ బి మినిస్టర్ గారిని, ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కోనేరు రంగారావు: అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ కార్బోక్మాన్ని పూర్తి చేస్తాము. డి.ఎఫ్.ఐ.డి అనేది ఒక స్టేషన్సిఫిక్ సంస్థ. స్టమ్ డెపల్మెంట్ కోసమే ఆ సంస్థ, ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసి కార్బోక్మాన్ని అమలుజరుపుతారు. ఆ నిధులను డైవర్ట్ చేయడానికి మనకు అవకాశం లేదు. అట్లాగే, గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా రోడ్లు, డ్రైనేజ్ లకు ఖర్చు పెట్టే విషయం పై తప్పకుండా వరల్డ్ బ్యాంకు నిధుల నుండి పరిశీలిస్తాము. ఏమాత్రం అవకాశం ఉన్నా తప్పకుండా ఆ నిధులను కేటాయించి, వారి చెప్పిన సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

MR. SPEAKER: Question No. 140-B(5325) has been postponed at the request of the Member.

జీరో అవర్

శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డి: అధ్యక్షా, నా ఇన్స్టిట్యూషన్‌లోని నారాయణగుడ బ్లడ్బ్యాంక్ చాలా ప్రాముఖ్యమైనటువంటి సంస్. ఇన్స్టిట్యూట్ అఫ్ ప్రివెంటీవ్ మెడిసిన్ అది చాలా బ్రహ్మండమైన, పురాతనమైన సంస్. మన దేశంలోనే చాలా ప్రముఖమైనది. చాలా సంవత్సరాలుగా ఆ సంస్ కుక్కకాటుకి సంబంధించిన యంటి ర్యాబిన్ వ్యాక్సిన్‌ను తయారుచేస్తుంది. కలరా, టి.బి పంటి వ్యాక్సిన్‌ను తయారుచేస్తున్న ప్రముఖ కేంద్రం అది. నాచారంలో దానికి యూనిట్ ఉంది. సుమారు యాభై ఎకరాల స్థలం ఉంది. కొన్ని కారణాల వల్ల దానిని ఇటీవల మూసివేయడం జరిగింది. దానిని పునః ప్రారంభించాలని, ఉత్సత్తీని పునః ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాము. ఎక్కడైనా కుక్క కరిస్తే, ముందు ఇవ్వాలంటి వేరే కంపెనీల దగ్గర కొనవలసి వస్తుంది. దానికి సంబంధించినటువంటి యాభై ఎకరాలలో ముప్పె అయిదు ఎకరాల భూమిని బెంగుళూరుకు సంబంధించిన టెక్స్టిల్ కంపెనీకి అమ్మేస్తున్నట్లు వార్తలు రావడం జరిగింది. ఉద్దేశ్యమై కూడా ఆందోళన చేస్తున్నారు. వంద కోట్లు నిలువ చేసే భూమిని 9 కోట్ల రూపాయలకు అమ్మేస్తున్నట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి. ఇది చాలా అన్యాయం. ప్రభుత్వ భూమిని హైదరాబాదులో ఎక్కడికక్కడ ప్రైవేట్ వ్యక్తులకు ధారాదత్తం చేస్తున్నటువంటి ప్రభుత్వ విధానం చాలా అన్యాయం. పేరలకు వైద్యం అందించే ఈ ఇన్స్టిట్యూట్‌కు సంబంధించిన భూమిని అమ్మేయకుండా ప్రభుత్వం వెంటనే ఆదేశాలు లేదంటే ప్రభుత్వం తీవ్రమైన పరిణామాలను ఎదుర్కొనలసి వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాము.

SRI K. ROSAIAH: Sir, I have noted down and necessary action will be taken.

శ్రీ కొమింటెడ్ రాములు: అధ్యక్షా, నిస్సటి నుండి ఇంటర్వైడ్‌మెట్ ఎగ్జామ్స్ స్టార్ట అయ్యాయి. చాలా మంది నిద్యార్థినినిద్యార్థులకు కూర్చునే సదుపాయం లేకుండా కనీసం బేసిక్ ఎమినిటీస్ లేకుండా ఎగ్జామ్స్ నడిపిస్తున్నారు. కాబట్టి జరిగే ఎస్.ఎస్.సి ఎగ్జామ్స్‌కు ముందే చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాము. మహరాష్ట్ర ప్రభుత్వం, స్కూఱెంట్స్ యొక్క హైలైట్‌లో దృష్టిపోట్టుకొని స్టో డ్రెంక్స్‌ని అన్ని స్కూల్‌లో, కాలేజెస్‌లో బ్యాంక్ చేసింది. అదే విధంగా మనం కూడా చెయ్యాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ పిస్సుమనేని వెంకటేశ్వరరావు: సార్, సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాము. వెరిపై చేసి నిధులు ఇప్పించే ఏర్పాటు చేస్తాము.

శ్రీ ఎల్. రాజారావు: అధ్యక్షా, గుంటూరు జిల్లా బాపట్ల మండలంలో 1926లో నాటి బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం, షెడ్యూల్ కులాలకు చెందిన ఆది ఆంధ్ర లకు కోసపేటీవ్ చట్ట ప్రకారం 2557 ఎకరాల భూమిని రిజిస్టర్ చేసి వారికి కేటాయించడం జరిగింది. ఈ విధంగా రిజిస్టర్ కాబడిన స్టోటీలు పదకొండు వరకు ఉన్నాయి. ఇందులో మూడు గ్రామాలకు చెందిన అంకస్థాలెం, బేతంపూడి, దగ్గరవల్లి వారి పాలెం ఆది ఆంధ్ర స్టోటీల ఆధీనంలో వున్న భూములు మాత్రమే షెడ్యూల్ కులాల ఆధీనంలో ఉన్నాయి. అగ్రకూలాలకు చెందిన

కొంతమంది పెద్దలు దానిని ఆక్రమించుకున్నారు. దానికి సంబంధించి హైకోర్టు ఉత్తరవులు ఉన్నాయి. జిల్లా కలెక్టరు గారిచొన ఉత్తరవులు కూడా ఉన్నాయి. కానీ ఏ ఉత్తరవులు కూడా ఇంతవరకూ అమలుకాబడలేదు. బాహట్లు మండలంలో ఎన్ని అది ఆంధ్ర ప్రాసైటీలు రిజిస్టర్ కాబడి ఉన్నాయి? నీటికి ఏ సర్వే సెంబరు నుండి ఏ సర్వే సెంబరు వరకు భూములు కేటాయించనున్నారు, ఆ భూముల ఫలసాయం అనుభవిస్తున్న లభీదారులు ఎవరు అనేటువంటి అంశాలను తెలుసుకోసుటకు ఒక విచారణ కమిటీని ఏర్పాటు చెయ్యాలని తమరి ద్వారా రెపెన్యూ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. అందుకు సంబంధించిన మెమోరాండంను హంపిస్తున్నాను.

శ్రీ థర్మాస ప్రసాదరావు : అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకున్నాను. సెసనరి యాక్షన్ కోసం డిపార్ట్మెంట్కి పంపిస్తాను.

శ్రీమతి డి.కె. అరుణః అధ్యక్షా, గత నాలుగైదు రోజుల నుండి రాష్ట్రంలో చాలా చేట్లు అకాల వద్దాలు కురవడం వల్ల పంటలు, పండ్ల తోటలు సష్టపోయాయి. అదే నిధంగా పిడుగులు పడడం వల్ల పశువులు, వందల గొర్రెలు చనిపోవడం జరిగింది. అటువంటి వాటికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆర్థిక సహాయం అందజేస్తుందా, సష్టపరిహారం చేసే ప్రయత్నం చేస్తుందా అని మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ థర్మాస ప్రసాదరావు: అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత కలెక్టర్స్ నుండి నివేదికలు వచ్చినతరువాత తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ గుమ్మడి సర్వయ్య (ఇల్లందు) : అధ్యక్షా, మా నియోజక వర్గానికి హెడ్ కౌస్టర్ అయిసటువంటి పట్టణం ఇల్లెందు. 130 సంవత్సరాల నాడు నిర్మాణం అయిసటువంటి పట్టణం. ఇక్కడ సింగరేణి సంస్థ కూడా అదే కాలంలో ప్రారంభం అయింది. దేశం మొత్తం మీద ప్రాప్తఫమంగా ఇల్లెందులో సింగరేణి సంస్థ భూమి నుండి బొగ్గును బయటకు తీయడం మొదలు పెట్టారు. అప్పుటి నుండి గవర్నమెంట్ ఎంత భూమి ఆ కంపెనీకి అప్పజిప్పిందో తెలియదు గాని అండర్ గ్రోండ్గా సడిచిన ఈ కంపెనీ ఓపెన్గా గసులను ప్రారంభం చేసి, ఆ ఇల్లెందు పట్టణాన్ని కబళించడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ నిషయంలో జననివాసం ఉంటున్న ప్రాంతాన్ని క్రమబద్ధికరణ చేయమని చెప్పి కలెక్టర్ గారికి అక్కడ ఉన్నటువంటి రెపెన్యూ అధికారులకి, ముఖ్యమంత్రి గారికి, సి.యం.డి గారికి రిప్రజెంట్ చేసాము. అక్కడ ఆందోళన చేసాము. అట్లాగే గవర్నమెంట్ 874 పక్కా గృహాలు మంజూరు చేసింది. ఆ పరిధిలో గుడిసెలు వేసుకొని కిరాయి ఇళ్లలో ఉన్నటువంటి వాళ్లు, ఇళ్ల నిర్మాణం కోసం ఆ స్థలాలలో ఇళ్లు కట్టుకోడానికి మా గవర్నమెంట్ ఇళ్లు మంజూరుచేస్తే ఇప్పటికి ఎన్ని మెమోరాండమ్సు ఇచ్చినా, ఎంత మొర పెట్టుకున్న స్పందన లేదు. సింగరేణి తరపు అధికారులు ఆ నిర్మాణాన్ని ఆపు చేస్తున్నారు. ఆ పక్కా గృహాలను ఆపేసారు. ఇప్పుడు క్యాన్సిల్ అయిపోతున్నాయని, కలెక్టర్ గారు, డియం గారు చెబుతున్నారు. అక్కడ ఇళ్లు మొదలు పెట్టి, నిర్మాణం చేసుకోవాలనుకుంటే సింగరేణి వాళ్లు అడ్డం వస్తున్నారు. ఆ ఇళ్ల నిర్మాణాలను పూర్తి చేసి, సింగరేణి వాళ్ల నుండి ఆ భూమిని క్రమబద్ధికరణ చేసి, జననివాసం ఉన్నటువంటి ప్రాంతాన్ని వదిలేసి, వాళ్ల ప్రాజెక్టుని కొనసాగించుకోమని చెప్పి మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ థర్నూన ప్రసాదరావు: అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకున్నాను. తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి. సుభావీచంద్రబాబున్ (రామచంద్రపురం): స్పీకర్ సార్, తూర్పుగోదావరి జిల్లా ద్రాక్షారామంలో పోలీస్ స్టేషన్ లో క్రైమ్ నెం. 74, అగస్టు 2వ తేదీన, 2005లో కేసు రిజిస్టర్ అయ్యాడి. అండర్ సెక్షన్ 307,302, 201, 34 of murder cases. అప్పుడే మర్దార్ జరిగి ఏడు నెలలు పూరి కావొస్తుంది. ఇప్పటి వరకూ దాంట్లో ప్రైమ్ ఎక్యూజ్ పముల వెంకస్తును అరెస్ట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఇప్పటివరకూ చర్యలు తీసుకోలేదు. Local Police are well aware the movements of the prime accused. చట్టం రొడీపిటుర్సును, సంఘంలో ఉన్న పెద్దవాళ్ల పై ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. తక్షణమే చర్యలు తీసుకోకపోతే పోలీసు వ్యవస్థకే సిగ్గుచేటు. శాంతిభద్రతలకు విఫూతం కిలిగే పరిస్థితులున్నాయి. దయచేసి ప్రైమ్ అక్యూజ్ నే వెంటనే అరెస్ట్ చేయాలని, అవస్థాను చర్యలు తీసుకోవలసింగా గౌరవ హోం మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ థర్నూన ప్రసాదరావు : అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రి గారికి పరిశీలన నిమిత్తం పంపిస్తాము.

ఉ 10.50

శ్రీ కె.పి. కొండా రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న పశు సంవర్ధక శాఖా మంత్రి గారికి సంబంధించినది. మార్గాపురం నియోజక వర్గంలో మొన్న మూడవ తేదీన శుక్రవారం రాత్రి భారీ వర్డూల మూలంగా ఎర్లగొండ పాలెం మండలంలో దాదాపు ఎనిమిది గ్రామాలు చాలా దెబ్బ తిన్నాయి. పంటలు విపరీతంగా నష్టపోయాయి. రాళ్లవాగు కొండ ప్రాంతం చివరి కాలువ లో నీళ్లు ఉధృతంగా వచ్చినందువల్ల మురారిపురం చెరువులో ఉన్న సుగాలి చెంచు జూతుల వారి అపులు, బట్టలు, ఎద్దులు చనిపోయాయి. 517 ఆపులు, 285 గొల్లెలు, 27 కోడెలు, 3 బట్టలు మొత్తం 832 పశువులు చనిపోయాయి. రు.50 లక్షలు నష్టం జరిగింది. ప్రతి ఆపు ఖరీదు రు.3 వేలు, ప్రతి గొర్రె, మేక ఖరీదు రు.3 వేలు. దాదాపు రు.50 లక్షలు నష్టం జరిగింది. ఈ ఆష్టులన్నీ సుగాలి జూతుల వారిని, కొండ ప్రాంతం వారిని. కాబట్టి తప్పనిసరిగా నష్ట పరిహారం ప్రభుత్వం ద్వారా ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. సూర్యరావు:- నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత అధికారికి చర్యల కొరకు ఆదేశాలు ఇప్పుడం జరుగుతుంది.

శ్రీ తేట గోలక్కుప్ప (పెద్దపురం):- అధ్యక్షా, సిమెంట్ రేటు ఎస్ఎస్ఎర్ రేటు ప్రకారం రు.125 లు, అదే మార్కెట్ రేటు రు.158/- లు. మార్కెట్ రేటు 20 ఎమ్మెమ్ సైజ్ మెటల్ రు.4600 లు లారీ లోడ్ అపుతుంది. రు.6000 లు మార్కెట్ రేటు. సరెన్ ఛార్జీలు ఇష్టం వచ్చినట్లు పెరుగుతున్నాయి. ఈ పనులు అన్నీ మార్పి నెలాభరులోపల కావాలని చెప్పారు. కానీ ఈరోజు పరిస్థితి చూస్తే కంట్రాక్టర్లు ఆ రేటుకు కొనే పరిస్థితి లేదు. కాబట్టి సరెన్ కానీ, సిమెంట్ కానీ మార్కెట్ రేటు ప్రకారం మన డిపోర్ట్ మెంట్ ద్వారా నుటంయ్ చేసినా ఫర్మలేదు. ఇంకో విషయం ఏమంటే మార్పి నెలాభరు అని కాకుండా ఏప్రిల్ నెలాభరు వరకు ఈ వర్గాను పొడిగించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జక్కంపూడి రామ్‌మెహాన్ రావు:- నోట్ చేసుకున్నాను.

శ్రీ చల్లా రామకృష్ణ రెడ్డి (కోయిలకుంట్ల):- అధ్యక్షా, ఆరు స్టార్ కవశ్వన్ పోయిన తరువాత చివరకు ఈ సెఫర్లో జీరో అవర్లో ఈ రోజు అవకాశం వచ్చింది. ఇది హాసింగ్ మినిషర్ గారికి సంబంధించినది. ఇందిరమ్మ పథకం త్రేంద ఒక మండలాన్ని ఒక యూనిట్‌గా తీసుకుని one third of the population కు గృహనిర్మాణం చేపట్టడానికి అవకాశం కల్పిస్తున్నాము. ప్రభుత్వానికి నా రిక్వెస్ట్ ఏమంటే మిగిలిన two third లో ఇప్పుడు ప్రస్తుతం మనకు డిఅర్సి కోటా కానీ, ఎమ్విల్స్ కోటా కానీ ఇప్పుడు ఇందిరమ్మ పథకం అమలు అప్పుతోంది కాబట్టి ఇది అమలు కావడం లేదని తెలుస్తున్నది. దయ ఉంచి తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసేది ఎమ్విల్స్ కు అంతకు ముందు 500 ఇచ్చేవారు. డిఅర్సి కి 500 ఇచ్చేవారు. కనీసం 50 శాతం అయినా ఇస్ట్ కొంతవరకు మనం సాటిస్ట్‌పై చేయడానికి అప్పుతుంది. ఇప్పుడు ఇస్ట్ కానీ మళ్ళీ ఇందిరమ్మ పథకం నెక్కు స్ట్రోమ్‌లో అది వచ్చినప్పుడు వీటిని ఇప్పుడానికి అవకాశం ఉండదు. దాని వల్ల మనకు వచ్చే సష్టుం ఉండదు. లేదంటే కాలయాన జరుగుతుంది. అన్యాయం జరుగుతుంది. ఒకవేళ ఫుల్స్‌డైట్‌గా 500+500 డిఅర్సి లో ఎమ్విల్స్ కు ఇచ్చే కోటాలో ఇచ్చేది ఇవ్వలేకపోయినా 50 శాతం ఇవ్వాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దీనికి స్పృసిఫిక్‌గా ఆస్టర్ తెలియజేయాలని కోరుతున్నాము.

(కాంగ్రెస్ శాసన సభ్యుల మంచి చమట్లు)

శ్రీ ధర్మాస్త ప్రసాద రావు:- ఇది జీరో అవర్. నోట్ చేసుకున్నాను. వారి అభిప్రాయాన్ని సంబంధిత మంత్రి గారికి పంపించడం జరుగుతుంది. తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ మందాడి సత్యనారాయణ రెడ్డి (హాస్కోండ) :- అధ్యక్షా, ఈ సభలో నేను మా తెలంగాణా రాష్ట్ర సమితి ఎమ్విల్స్ లను అందరిని కూడా సస్పెండ్ చేశారు. నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మేము ఈ ప్రభుత్వ పార్టీగా కేంద్రంలో మిత్ర పక్షంగా ఉన్నాము. ఇక్కడ కూడా మొన్స్ట్రటీ దాకా మిత్రపక్షమే. నిన్న ఇవ్వాళ చూడబోతే పొయిలో ఉపు వేసినట్లు చిటపట మంటున్నది. మా సభ్యులను బయట ఉంచడం బాగుండదు. కాబట్టి మా వారి సస్పెన్షన్సు ఎత్తి వేయాలని కోరుతున్నాను.

MR. SPEAKER: It is a Zero Hour appeal. It is an appeal which is there.

All the papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు

1. A copy of the Annual Report of Andhra Pradesh State Minorities Corporation for the year 2004-2005, as required under Section 13 of Andhra Pradesh State Minorities Commission Act, 1998,
2. A copy of the Report and Accounts of Andhra Pradesh State Minorities Finance Corporation Limited for the year 2000, in compliance with Section 619-A of the Companies Act, 1956, along with reasons for delay and

3. A copy of the 27th Annual Report of Andhra Pradesh State Civil Supplies Corporation Limited for the year 2001-2002, in compliance with Section 619-A of the Companies Act, 1956.

Now Tea Break for ten minutes.

(The House adjourned for Tea Break for ten minutes, at 10.56 a.m.)

**THE HOUSE REASSEMBLED AT 11.26 A.M.
(HON'BLE SPEAKER IN THE CHAIR)**

(INTERRUPTIONS FROM SRI P. JANARDHAN REDDY)

2006-2007 సంవత్సరానికి వ్యాప్తికి అదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు) పై

గ్రాంటు కౌరకు అభ్యర్థన - నాల్గవరీచు

అభ్యర్థన నెం. XXIV (24) - అల్ప సంఖ్యక పర్మలు

అభ్యర్థన నెం. XXV (25) - మహిళా, శిశు సంక్లేషమం, వికలాంగుల సంక్లేషమం

అభ్యర్థన నెం. XVIII (18) - గృహ నిర్మాణం

అభ్యర్థన నెం. XXI (21) - సాంఘిక సంక్లేషమం

అభ్యర్థన నెం. XXII (22) - గిరిజన సంక్లేషమం

అభ్యర్థన నెం. XXIII (23) - వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమం

(ప్రతిపాదించబడినవి)

MR. SPEAKER: Now, I will take up Demands for Grants.

SRI MOHD. FAREEDUDDIN: Speaker sir, I beg to move :

" That the Government be granted a sum not exceeding Rs.69,59,80,000/- under Demand No.XXIV (24) - Minority Welfare. "

SMT N. RAJYA LAKSHMI: Speaker sir, I beg to move:

" That the Government be granted a sum not exceeding Rs.617,72,54,000/- under Demand No.XXV (25) - Women, Child and Disabled Welfare. "

SRI K. JANA REDDY: Speaker sir, I beg to move:

" That the Government be granted a sum not exceeding Rs.1824,08,90,000/- under Demand No.XVIII(18) - Housing. "

SRI D.S. REDYA NAIK: Speaker sir, I beg to move:

" That the Government be granted a sum not exceeding Rs.1553,83,85,000/- under Demand No.XXI (21) - Social Welfare. " and

" That the Government be granted a sum not exceeding Rs.656,20,75,000/- under Demand No.XXII (22) - Tribal Welfare. "

SRI D. SRINIVAS: Speaker sir, I beg to move:

" That the Government be granted a sum not exceeding Rs.391,03,59,000/- under Demand No.XXIII(23) - Backward Classes Welfare. "

MR. SPEAKER: Demands moved. The cut motion Nos.317 to 570 are deemed to have been moved.

క.11.30

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ పి. జనార్థన రెడ్డి : అధ్యక్షా, నెస్టూటి రోజున హాబ్సును నడవనీయకుండా ముఖ్యంగా తెలుగుదేశం ప్రార్థి వాళ్ల ఎక్కువుగా, సిపిఐ, సిపిఎం, టిఆర్ఎస్ వాళ్ల పోడియం దగ్గరకు వచ్చి, మేము ఉదయమే

అడ్జర్న్మెంట్ మోస్ట్ ఇచ్చాము అని పట్టబడితే, మీరు ఫోర్ లీడర్స్ అందర్నీ పిలిచి మాట్లాడారు. నేను అనుకుంటా, ఏ స్పీకర్గారు కూడా ఇంత టైమ్ ఇచ్చి, ప్రతిపక్షనాయకుల్ని కన్వెన్స్ చేసిన సంఘటన ఎప్పుడూ చూడలేదు. ప్రతిపక్ష నాయకులుగా మాకు కూడా అనుభవం ఉంది. బిపిసి, ఫోర్ లీడర్స్ మీటింగులకు వెళ్లుతుండే వాళ్లాము. కానీ ఎప్పుడూ కూడా మీరు చేసినంతగా ప్రతిపక్షనాయకుల్ని ఏ స్పీకరూ కన్వెన్స్ చేయలేదు. అయితే నిస్సటి మీటింగ్లో ఏమి జరిగిందో మాకు తెలియదు కాని, ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాత తిరిగి మళ్లీ తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్లు రిపీట్ చేస్తుంటే అది భరించలేక రోశయ్యగారు సస్పెన్షన్ రిజల్యూషన్ మూవ్ చేశారు.....

శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డి : భారమైన హృదయంతో

శ్రీ పి. జనార్థన్‌రెడ్డి : వారిది భారమైన హృదయం మీది, సంతోషపూరమైన హృదయం.....నరే బాధతో మూవ్ చేయడం జరిగింది. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రతిపక్షం ఉండాలి. అది ఉన్నప్పుడే అసెంబ్లీలో చర్చలు జరగడం ప్రజాస్వామ్యంలో మంచి పథ్థతి, సాంప్రదాయం. కిషన్‌రెడ్డిగారికి తెలియదు కాని, మేము ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు మేము హౌబ్లో ప్రాటెస్టు చేస్తూ ఉన్నప్పటికీ, అన్ని ప్రోసీజర్ ప్రకారం జరిగిపోతుండేవి, హౌబ్ నడుస్తూనే ఉండేది. బిల్లులు అన్ని పాస్ చేసుకున్న సంఘటనలున్నాయి. మేము బయటకు వెళ్లిపోయిన తరువాత చంద్రబాబునాయుడుగారు తరువాత మమ్మల్ని తిట్టు తిట్టకుండా తిట్టేవారు. ఇప్పుడేమో వాళ్లు బయటకు వెళ్లిపోతూ, అసెంబ్లీలో సిఎల్పీ మీటింగ్ పెట్టుకున్నారని అంటున్నారు. గతంలో వారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఇక్కడ ఒక లక్ష్మణ రేఖ కూడా గీశారు. ఎథిక్ కమిటీ అని ఆ రోజుల్లో పెట్టారు. వాళ్లు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు అవన్ని జ్ఞాపకం వస్తాయి, అధికారం నుండి పోయిన తరువాత జ్ఞాపకం రాపు. గతంలో ప్రతిపక్షాన్ని సస్పెండ్ చేస్తే, సెక్యూరిటీ, మార్కెట్, పోలీసు వాళ్లు, ఇంటిలిజెన్స్ డిపార్ట్మెంట్ వాళ్లు అసెంబ్లీలో ఎక్కుడా మూవ్ కాకుండా బయట గేటు వరకు బలపంతంగా తీసుకునిపోతుండే వాళ్లు. మేము అప్పుడు ఏదోరకంగా స్పీకర్ దగ్గర వరకు వెళ్లుతుండేవాళ్లాము. అయితే తొమ్మిది సంవత్సరాల మూడు మాసాలపాటు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి, అంతకంటే ముందు కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎం.ఎల్.ఎ.గా, మంత్రిగా ఉన్న చంద్రబాబునాయుడు నిను సస్పెండ్ అయిన తరువాత....

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు ప్రివిలేజ్ నోటీసు ఇచ్చారు. It is under my consideration. కూర్చోండి.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి : ...సస్పెండ్ అయిన తరువాత అసెంబ్లీ లోపలకు వచ్చే దారిలో కూర్చోని, ఎప్పుడైనా అయిదు, పది నిమిషాలు స్టేప్స్ మీద కూర్చోన్న సందర్భాలు ఉన్నాయి, కానీ ఈ విధంగా చాలా సేపు కూర్చోని, మమ్మల్ని లోపలికి పోసీయకుండా అడ్డుపడటం జరిగింది. అక్కడ మైక్ పట్టుకుని ఉపన్యాసం ఇచ్చారు. ఆయన నిజాం గ్రోండ్లో జరిగే పట్టిక్ మీటింగ్ అనుకున్నాడో ఏమా నాకు తెలియదు కాని, అసెంబ్లీ ప్రమిలేషన్సు ఈ విధంగా దుర్యానియోగం చేయడం ఎంతవరకు కరుక్కు అని అడుగుతున్నాను. మైక్ పట్టుకుని మాట్లాడుతున్నట్లుగా మీడియాలో కూడా వచ్చింది. నేను పర్సనల్గా కూడా చూశాను. టి.ఎస్.లో చూశాను. కావున నేను మనవి చేసేదేమిటంటే, ఒక అనుభవం గల వ్యక్తి, ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేసిన ఒక వ్యక్తి ఈ విధంగా చేస్తే, మీరు చర్య తీసుకోపలసిన అవసరం ఉంది. దాని మీద నేను ప్రివిలేజ్ నోటీసు ఇచ్చాను.....

MR. SPEAKER: It is under my consideration. నేను ఎగ్గామీన్ చేయస్తాను.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి : నిండి సార్., మీరు చేస్తారు. చేయవలసిందే. నాకు ఒక నిమిషం టైమ్ ఇష్టాండి. ఆ విధంగా చంద్రబాబునాయుడు మైక్ పట్టుకుని మాట్లాడుతుంటే దాన్ని తమాషాగా చూసిన వారి మీద చర్య తీసుకోవాలి. ముఖ్యంగా మార్ఫ్ మీద, వేరే పోలీసు అధికారుల మీద చర్య తీసుకోండి. బహుశా ఆ సమయంలో చంద్రబాబునాయుడు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారనుకొన్నారో, ఏమో.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు నోటీసు ఇచ్చారు. అది నా కన్నిడరేషన్లో ఉంది. కూర్చుండి.

శ్రీ పి. జనార్థన రెడ్డి : సార్ అసెంబ్లీకి సంబంధించినంతవరకు స్పీకర్ హెడ్. అసెంబ్లీ ప్రమినెస్ ను ఎవరు దుర్మినియోగం చేసినా, మంత్రులు చేసినా, ఎవరు చేసిన తప్పే. దీని మీద వెంటనే చర్య తీసుకోవాలి. బాధ్యతైన అధికారుల మీద చర్యలు తీసుకోవాలి.

MR. SPEAKER: It is under my consideration. నేను ఎగ్జామిన్ చేయస్తాను. Then I will give my decision.

(ఈ దశలో శ్రీ జి. కిషనరెడ్డి మాట్లాడటానికి ప్రయత్నించారు)

కిషనరెడ్డిగారు, మీరు ఇచ్చిపు ప్రివిలేజ్ నోటీసు కూడా నేను ఇప్పుడే రిస్టేన్ చేసుకున్నాను. It is under my consideration. You can just mention about it.

శ్రీ జి. కిషనరెడ్డి : అధ్యక్షా, నేను ఈ రోజు రెండు ప్రివిలేజ్ నోటీసులిచ్చాను. ఒకటి, నిన్నటి రోజన ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ, నమాచార హక్కు చట్టం ఉన్న కారణంగా సభలో పైల్స్ పెట్టలేకపోతున్నామని చెప్పడం జరిగింది. ఆ చట్టం వస్తే, సభలో పైల్స్ పెట్టుకూడదని ఎక్కడా నిప్పించాడు. కానీ మంత్రిగారి సమాధానంలో ఆ రకంగా అర్థం వచ్చింది. సమాచార హక్కు చట్టం వల్ల అసెంబ్లీలో పైల్స్ పెట్టడం లేదంటూ వారు సభను తప్పుదోష పట్టించే విధంగా చెప్పారు కాబట్టి, ఆ విషయ మీద నేను నోటీసు ఇచ్చాను. ఇంకోకటి, తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన దేవేందర్ గాడిగారు లేవెనెత్తిన అంశాల మీద గొడవ జరిగిన సందర్భంగా మీరు అసెంబ్లీలో డిక్టేర్ చేయడమయింది. ఫ్లోర్ లీడర్స్ మిటింగ్లో కూడా మీరు మాట్లాడటం జరిగింది. ఏమిటంటే, నేను ప్రభుత్వాన్ని క్లారిఫికేషన్ అడుగుతాను, దీని మీద రిపోర్టు ఇష్టాండి అడుగుతాను అని....

MR. SPEAKER: Yes, you have made your point.

శ్రీ జి. కిషనరెడ్డి : అయితే నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ, voluntarily నేను మీకు ఇన్సోర్చెషన్ ఇస్తున్నామని చెప్పారు. అంటే మీరు చెప్పిన దానికి, వారు చెప్పిన దానికి తేడా ఉంది. మీరు రూలింగ్ ఇచ్చారు. దానికి ప్యాలిసేకంగా ముఖ్యమంత్రి చెప్పారు. ఈ రెండు అంశాల మీద నేను ప్రివిలేజ్ నోటీసులు ఇచ్చాను. తప్పకుండా నీటి మీద చర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి (వాయల్పుడు) : అధ్యక్షా, నిన్న మీ దగ్గర జరిగిన మిటింగ్లో పైనాన్ నిమిష్టర్ కుమార్ ఒక సభేషన్ మాత్రమే ఇచ్చారు. How can that become a privilege of the House?

MR. SPEAKER: He has given a privilege motion. It is under my consideration and after examination I will decide whether it is a privilege or not.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి : ఒక సబ్జెక్ట్ ఇచ్చింది ప్రివిలేజ్ ఎట్లా అవుతుంది? ఏది ప్రివిలేజ్ అవుతుంది, ఏది కాదు అనే అంశాన్ని మీరు ఇచ్చితంగా ఎగ్గామిన్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. It is not a privilege of the House.

MR. SPEAKER: I will examine it and I will give my decision.

శ్రీ గాదె వెంకట రెడ్డి (బాపట్లు) : స్పీకర్ సార్, జనరల్గా ప్రివిలేజ్ నోటీసు మీకు ఇష్టడం, తరువాత దానిని ఎగ్గామిన్ చేసి, ప్రివిలేజెన్ కమిటీకి రిఫర్ చేయడం అంటూ ఒక ప్రోసెజర్ ఉంది. రెండవది, ప్రోసెజర్ ఏమిటంటే, with the permission of the chair, a Member is entitled to raise this matter as a privilege issue. You have allowed it to mention on the Floor of the House. దీని విషయంలో కొన్ని సభా సాంప్రదాయాలున్నాయి. రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ ఉన్నాయి. అసలు అసంఖ్యీ ఆవరణలో ఏదైనా మీటింగు పెట్టుకోవాలన్నా, ప్రెస్ కాస్టరెన్స్ పెట్టుకోవాలన్నా మనకు కమిటీ హోల్ సంబంధిత 3 ఉంది. అక్కడ పెట్టుకోవాలని మీరు చెప్పారు. కానీ దానిని ఉపయాగించుకోకుండా, బయట మైక్ పట్టుకుని బహిరంగ ఉపయోగం ఇచ్చే సాంప్రదాయం, పద్ధతి చాలా గ్రహించుచున్న విషయం. ముందుగా అటువంటి మీటింగ్ పెట్టుకోవడానికి మీ పర్మిషన్ తీసుకోవాలి. కాబట్టి దీని మీద మీరు రూలింగ్ ఇవ్వాలి. It comes under privilege and it comes under contempt of the House.

ఇకపోతే కిషన్ రెడ్డిగారు ఇచ్చిన ప్రివిలేజ్ నోటీసు విషయానికి పట్టే, I would like to express my opinion. లోపల ఏమి జరిగింది ఏమిటీ కథా అనే దానిని ప్రక్కన పెట్టండి. మనకు ఒక హక్కు, ప్రజలకు ఒక హక్కు అనే పద్ధతిలో మాటలాడటం ధర్మం కాదు. సభలో గాని, స్పీకర్ ముందు గాని పైల్ పెట్టాలా వద్దా అనేది స్పీకర్గారి discretionary power. ఉభయపక్కలు కావాలనుకుంటే, స్పీకర్గారు ఇవ్వాలనుకుంటే, పైల్ పెట్టాలన్నాడు. అంతే తప్ప ప్రతి పైల్ స్పీకర్గారి ముందు పెట్టాలని, అపొజిషన్ పార్టీలకు చూపించాలని ఏ ప్రభుత్వాన్ని అయినా డిమాండ్ చేయడం ప్రజాస్వామ్యంలో నడవదు. అది మంచి పద్ధతి కాదని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. As far as Kishan Reddy's privilege motion is concerned, it does not come under privilege of the House.

MR. SPEAKER: The privilege motions given by both the Members are with me. నోటీసు మీరు ఇచ్చారు. కిషన్ రెడ్డిగారూ, you were allowed to mention about it. మీరు మెష్టన్ చేశారు. దానిపైన ఏమి చేయాలో I will examine as to whether it comes under privilege or not and then I will inform you. So you leave it to the chair.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : సార్సార్

MR. SPEAKER: You have already mentioned it. The matter is before the chair.
ఁ.11.40 srn/kbs

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీ అభిప్రాయం చెప్పారు. The matter is before the chair. జనార్థన రెడ్డి గారూ, కిషన్ రెడ్డి గారూ మీరిచ్చిన ప్రివిలేజ్ నోటీసులు నా వద్ద ఉన్నాయి. I will examine it.

(గౌ. సభ్యులు శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి నుంచి అంతరాయం)

As per the rules only one mention is allowed for the privilege motion. You have already mentioned about it. నేను పరిశీలించి మీకు తెలియజేస్తాను. I will examine it. You leave it to the chair. Now, no more on the subject.

శ్రీ కె. రోశయ్ : అధ్యాం, తమకు ఒకటే మనవి చేస్తున్నాను. నేను మాటల్లాడింది సభా వేదిక మీద. రికార్డులలో ఉంది. తమరు సభావతి. మీరు చూచి, దానిలో నేను అనుచితంగా గాని, సభను గాని, సభలో ఉన్న ఏ గౌరవ సభ్యుడిని గాని అగౌరవ పరిచే విధంగా మాటల్లాడితే తమరు స్పిచి టెక్కును చూచి, నా ఎక్సప్లసేషను కూడా అడగుకూర లేదు, మీ ఇష్టం వచ్చిన చర్య తీసుకోండి. నాకు అభ్యంతరం లేదు. నేను సమాచార హక్కు, రైట్ ఆఫ్ ఇస్టర్వేషను చట్టం తెచ్చేక గౌరవ సభ్యులకు ఏది కావాలంటే ఆ సమాచారం అడిగే హక్కు ఉందని చెప్పాను. అది బహుళా సభాహక్కుల కిందకు ఎట్లా వస్తుందో నాకు తెలియదు.

ఒకటే మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కడైనా ఎవరైనా సభా హక్కులకు నోటీసు ఇచ్చే అవకాశం ఉంది, మీరు వెనకబడి ఇష్టకుండా ఉండటం ఎందుకు, ఇష్టడం మంచిదే. పరిశీలన చేసి, తాము ఏ తీర్పు అయినా ఘరదర్శిగా ఇష్టవచ్చు. నా ఎక్సప్లసేషన్ అక్కరలేదు. నేను సభలో మాటల్లాడిన ప్రతి మాట ప్రజాస్వామ్య బధంగా మాటల్లాడేను. స్పీకరు గారి అనుమతితో మాటల్లాడేను, అంతేగాని స్పీకరు గారు పదే పదే కూర్చోమని చెబితే కూడా వినకుండా మాటల్లాడే హక్కు నాకు లేదు.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : మీరు లేవగానే మీకు మైకు ఇస్తారు కదండి.

SRI N. KIRAN KUMAR REDDY: Rule 150 of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly says that " The right to raise a question of privilege shall be governed by the following conditions, viz., (I) not more than one question shall be raised at the same sitting. " ఒక్క ప్రివిలేజ్ మాత్రమే ఇష్టవలసి ఉంటుంది.

I would like to bring it to your notice.

MR. SPEAKER: The matter is very clear. The privilege motions are before me. కిషన్ రెడ్డి గారూ, మీరు ప్రివిలేజ్ నోటీసు ఇస్తా మెస్సన్ చేయడానికి అవకాశం అడిగేరు. అవకాశం ఇచ్చాను. మీరు ఎపరిపైన ప్రివిలేజ్ ఇచ్చారో వారికి రైట్ ఉంటుంది. ఆ రైట్ ప్రకారం మెస్సన్ చేశారు. మీరు గాని, వీరు గాని పైనల్ కాదు. పైనల్ చేసేది స్పీకర్. నిర్ణయించేది స్పీకర్. మీరిచ్చిన ఇస్టర్వేషన్, everything is with me. పూర్తిగా ఎగ్గామిన్ చేసి, I will inform you, మళ్ళీ దీనిని డిబేట్‌గా మార్చే వీలు లేదు. Now, I will take up discussion on Irrigation Demands.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : నేను చాలా కొరిటీరీ చెప్పాను. అసెంబ్లీకి ఉన్న విశేషమైన అధికారాలతో పైలు తెప్పించుకోవచ్చును. ప్రభుత్వం పెట్టడానికి అవకాశం ఉంది. మంత్రి గారు సమాచార హక్కు ఉంది కాబట్టి సమాచార హక్కులో ఇది లేదని నభను తప్పుదోవ వట్టించారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు గాని, మంత్రి గారు గాని నిన్న మాటల్లాడిన ఇష్టాన్ గాని రికార్డులలో ఉన్నాయి. పరిశీలించి, I will give my decision. You leave it to the chair and the matter is closed now.

2006-2007 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు) పై చర్చ

గ్రాంటు కౌరకు అభ్యర్థన - నాల్గావరోజు

అభ్యర్థన నెం. XXXIII (33) - పెద్దతరహా, మధ్య తరహా నీటిపారుదల

అభ్యర్థన నెం. XXXIV (34) - అడవులు, పర్యాపరణం శాస్త్ర సాంకేతిక విజ్ఞానం, చిన్న తరహా నీటిపారుదల

అభ్యర్థన నెం. XXXV (35) - సమాచారం, పొర సంబంధాలు, ఇంధనం, బోగ్గు గనులు

అభ్యర్థన నెం. XI (11) - రోడ్లు, భవనాలు, ఓడర్సులు (కొనసాగింపు)

శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమార (చంద్రగిరి): అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ ను అన్నపూర్ణ అంటారు. అలాంటి అన్నపూర్ణ కరువు అనే రక్కసి బారిన పడింది అధ్యక్షా. క్షప్పడి, పంట పండించే రైతుల కుటుంబాలు నిషేధంలో మునిగిపోయాయి. నీరే సకల జీవరాశులకు జీవనాధారము, అవసరము. గత పాలకులకు దూరదృష్టి లేని కారణంగా వారి అవగాహనాలోపం వల్ల గత 5 సంవత్సరాల కాలాన్ని ఉదాహరణగా తీసుకుంటే, ఆ దేవుడు ఇచ్చిన నీరు ఎలా వృధా అయిందో ఒకసారి పరిశీలిస్తే అర్థం అప్పుతుంది అధ్యక్షా.

కృష్ణ నీరు 2001లో 69 టీఎసీలు, పెన్నా 44 టీఎసీలు, గోదావరి 2884 టీఎసీలు వృధా అయితే, కృష్ణ 2002లో 14 టీఎసీలు, పెన్నా 128 టీఎసీలు, గోదావరి 1773 టీఎసీలులు వృధా అయ్యాయి. కృష్ణ నీరు 2003లో 16 టీఎసీలు, గోదావరి 2985 టీఎసీలు వృధా అయ్యాయి. 2004లో కృ

ప్లానీరు 16 టిఎంసిలు, గోదావరి 1674 టిఎంసిలు వృధాగా పోయాయి. 2005లో కృష్ణా 124.5 టిఎంసిలు, గోదావరి 3400 టిఎంసిలు వృధా అయ్యాయి.

గతంలో సాగునేటి పథకాలు, జలాశయాలు నిర్మించి పుంటే ఈ నీరు వృధా అయి వుండేది కాదు గదా అధ్యక్షా. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోని కరువుకు ప్రకృతి ఒక్కటే కారణం కాదు అధ్యక్షా. It is purely a man made calamity అధ్యక్షా. అంటే పాలకుల నిర్లక్ష్యమే కారణం. అందుకే రైతాంగం కోలుకోలేని దెబ్బ తింది.

అధ్యక్షా, ప్రజాస్వామ్యం నుండి ఒకనాటి రాజుల కాలాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకుంటే ఎంతో మంది రాజులు, రారాజులు, చక్రవర్తులు మన దేశాన్ని పరిపోలించారు. ప్రజాబంధువులుగా కొంతమంది చరిత్రలో మిగిలిపోతే, ప్రజారాబంధులుగా కొంతమంది హీన చరితులయ్యారు. వేళ్ల మీద లెక్కించగలిగిన కొంతమంది పాలకులే దేశ చరిత్రలో చిరస్థాయిగా నిలిచిపోయారు. శతాబ్దాల కిందటే చెట్లను నాటించి రహదారులను నిర్మించి, చెరువులను తవ్వించి, సామాజిక స్ఫూర్హానే హృదయంగా మలచుకున్న అశోక చక్రవర్తి అందుకే ఆదర్శంగా నిలిచిపోయారు. ప్రజా సంక్షేపమానికి పట్టాభీపేకం చేసిన రాజులు కొండరైతే సింహాసనం కోసం కాట్లాడుకున్న రాజులు ఉన్నారు. కానీ ఆ కాలంలో రాజుకు పట్టాభీపేకం చేసే ముందు ప్రజల విభిన్న సంస్కృతులు, స్థితిగతులు అవసరాలు, మానవ నిలువలు తెలుసుకోమని రాజ్య పర్యాటునకు పంచేవారు. అవగాహన కలిగిన వారే మంచి పాలకులవుతారని నమ్మకం. ఎప్పటికప్పుడు వేగుల ద్వారా ప్రజల కష్ట సుఖాలు తెలుసుకోని పాలన సరిదిద్దుకునేవారు. ప్రజల మధ్యకు మారు వేషోలో వెళ్లి, సమాజ గమనాన్ని పరిశీలించి, ప్రణాళికలు రూపొందించేవారు.

1400 కిలోమీటర్లు పాద యాత్ర చేసి, కరువును వర్షించడం కాదు, కరువు గురించి ఉపస్యాసాలు ఇష్టించం కాదు, కరువును కళ్లారా చూడాలి. గ్రామీణ సమస్యల మీద కన్నీరు కార్బూడం కాదు, కన్నీరు తుడువాలని కంకణం కట్టుకున్న మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ పై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారు మనిషి కనీస అవసరాలయిన, కూడా, గుడ్ల, నీరు ప్రతి మనిషికి అందించాలని, జన జీవన ప్రమాణాలు పెంచాలని, చెవరి నిరుపీద మొరాంలో సైతం చిరునవ్వు చూడాలని, భూమయినా, భూమి మీద మనిషి అయినా నీరు అందకపోతే నిర్ధకమన్న నగ్న సత్యాన్ని తెలుసుకుని, వ్యవసాయ సంక్లోభం నుంచి దేశానికి వెన్నెముక అయిన రక్షించడానికి నదుల నీరు వృధా కాకుండా సముద్రం పాలు కాకుండా బీడు భూములకు మళ్లించి, సిరులు పండేలా కృషి చేసే అభయ హస్తంగా, ప్రాజెక్టుల నిర్మాణమే యుజ్జంగా, జలయజ్జంగా దీక్ష బూని, సత్ఫలితాలను సాధిస్తూ భగీరథులయినారు మన ముఖ్యమంత్రి పై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారు. అందులో భాగమే అధ్యక్షా, అనితరసాధ్యంగా ఎన్నికల మేనిపెస్టో లో పాందుపరచిన విధంగా 26 మేజర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు శంకుస్థాపన చేసి, ఈ సంవత్సరం 10 వేల కోట్ల రూపాయలు బడ్డటులో కేటాయించి, 5 ఏళ్లలో పూర్తి చెయ్యాలని లక్ష్యంగా ఉంచుకోవడం ఆయన రైతు భక్తికి నిదర్శనం.

(శ్రీ యమ. పురుషోత్తమ రెడ్డి అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు)

ఉ .11 . 50

ఈ ప్రాజెక్టులు పూర్తయితే ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర రెడ్డిగారు చరితార్థులుగా నిలిచిపోతారనేది నిజం . భావి తరాలకు ఆదర్శప్రాయలుగా నిలిచిపోవడం భాయం . గొప్పలు చెపుకున్న దేశం

సాగునీటికోనం 10 సంవత్సరాలలో ఖర్చుచేసింది కాంగ్రెస్ రెండు సంవత్సరాలలో ఖర్చుచేసింది . పద్మల్లో రు . 10,348 కోట్లు దేశం ఖర్చుచేస్తే, రాజశేఖర రెడ్డిగారు రెండు సంవత్సరాలు నిండడానికి ఇంకా రెండు నెలలు పుండగానే రు 10,033 కోట్లు ఖర్చుపెట్టారు . దేశం మొత్తం మీద పరిశీలించితే 2005, 2006 లో సాగునీటి పారుదల రంగానికి అన్ని రాష్ట్రాలు కలిసి వ్యయంచేసిన మొత్తంలో 49 శాతం మన ఒక్క రాష్ట్రమే చేసింది . ఇదంతా రైతుబిడ్డగా రైతుల కష్టసుఖాలు తెలిసిన వ్యక్తిగా ప్రాధాన్యతను గుర్తించగలిగు శక్తిగా రాజశేఖర రెడ్డిగారు ఎదిగినందుకే ఇది సాధ్యముయింది . స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటినుండి ఇప్పటివరకు భారీ, మధ్య తరఫో, సాగునీటి పారుదల రంగాల క్రింద మన ప్రభుత్వాలన్నీ కలిపి రు . 69 .38 లక్షల ఎకరాలకు నీటివసతి కల్పిస్తే, రాజశేఖర రెడ్డిగారి కాలంలో 2004 నుండి 2009 కు కేవలం ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో 71 లక్షల ఆయకట్టును అదనంగా తీసుకువచ్చి నీటివసతి కల్పిస్తున్నారు . ఆరోపణలకు సమాధానంగా జహారంగ చర్చావేదికలు పెట్టిన ఘనత మా ప్రభుత్వానికి మాత్రమే దక్కింది . అనిసీతి, అక్రమం అంటూ ఆక్రోశించారు . ప్రాజెక్టులు పూర్తయితే పుట్ట గతులుండవని అరుస్తున్నారు . అభాండాలేస్తున్నారు . కానీ అభాసుపాలనుతున్నారు . అంతే కాదు ముఖ్యమంత్రి చిత్తశుద్ధితో ఆలోచిస్తున్న హరితాంధ్రపదేశ్సు ఎవ్వరూ అపలేరు . అపడం ఎవరికీ సాధ్యం కాదు .

రాయలసీమలో చిత్తారు, కడప, కర్కూలు జిల్లాలకు చెందిన గాలేరు నగరి సుజల స్వంతి ప్రాజెక్టు 3 . 25 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరుల అందించగలదు . కానీ దీని ప్రారంభ అంచనా రు . 1400 కోట్లయితే, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హాయాములో నిర్లక్ష్యానికి గురై, నేటి అంచనా రు . 4000 కోట్లకు చేరింది . చిత్తారు, కడప, కర్కూలు, అనంతపురం జిల్లాల్లో 6 లక్షల హెక్టార్ల సాగునీరు అందించగలిగు హంద్రి సీవా ప్రాజెక్టు ప్రారంభ అంచనా రు 1479 కోట్లయితే, నేటి అంచనా మరో రు . 4000 కోట్లకు చేరింది . తెలుగుదేశం పార్టీ తమ కీర్తి పతాకంలో కలికితురాయి అని చెప్పుకునే తెలుగుగంగ కూడా రాజశేఖర రెడ్డిగారి చేతులమీదగానే పూర్తపుతుంది .

ఎన్ని కష్టాలు ఎదురయినా, హంద్రి సీవా, గాలేరు నగరి ప్రాజెక్టులను ఐదేండ్లకాలంలో పూర్తిచేయాలని మన ముఖ్యమంత్రిగారు దృఢసంకల్పంతో ఉన్నారు . అయితే, రాయలసీమలో ప్రత్యేకించి చిత్తారు జిల్లా విషయానికి వస్తే సాగునీటికి సంబంధించి భిన్న పరిస్థితులు ఘనానయి . కోస్తా జిల్లాల్లో ప్రాజెక్టులు నిర్వించకముందు రైతులు చిత్తారు జిల్లాకు వచ్చి స్థిరపడేవారు . అంటే అప్పట్లో ఇక్కడ వ్యవసాయానికి అనుకూలమైన పరిస్థితులు ఉండేవి . ఇప్పుడు ఆ పరిస్థితి లేదు . కారణం, సాగునీటి వసతులైన చెరువులు, కుంటలు, వంకలు, వాగులు నిర్వహణకు నోచుకోలేదు . ఈ విషయంలో గత పదేండ్లగా పాలకులు తీవ్ర నిర్లక్ష్యాగా వ్యవహరించారు . ఈ జిల్లాలో మేజర్ ప్రాజెక్టులు గానీ, జీవనదులు గానీ లేవిషయం తెలిసిందే . వ్యవసాయం రంగం పూర్తింగా చెరువులు, కుంటలు పైన ఆధారపడి పుంది . ఈ సంత్సరం తెలుగుగంగకు రు . 500 కోట్లు, గాలేరునగరికి రు . 350 కోట్లు, హంద్రి సీవాకు రు . 275 కోట్లు విడుదల చేయడం ఎంతైనా హంద్రించదగిన విషయం .

అలాగే మా నియోజకవర్గంలో స్వద్ధరముఖి, బీమ, కల్యాణి నదులు ఉన్నాయి . ఇటీవల కురిసిన వర్షాల వలన కల్యాణి డ్యూం నిండి స్వద్ధరముఖిలో కలిసి వెళ్లిపోయింది . కల్యాణి డ్యూం సర్పున్ నీటిని నాగపట్ల చెరువు, కొట్టాల చెరువులకు మళ్ళించడానికి అంచనాలు తయారుచేయాలి . అలాగే బీమా నదిలో 6

చెక్కడ్యాంలు ఉన్నాయి . శంకా 3 కట్టవలసిన అవసరం ఉంది . అలాగే స్వర్ణముఖి నది పాకాల, చంద్రగిరి, తిరుపతి రూరల్ మీదుగా ఈ నియోజవర్గంలో సుమారు 50 కిలోమీటర్ల పొడవున ప్రవహిస్తున్నది . ఈ సదిలో 30 చెక్కడ్యాంలు కట్టేందుకు ప్రతిపాదన చేశాము . చంద్రగిరి మండలంలో 10 ఇరిగేషన్ చెరువుల క్రింద 2396 ఎకరాలు, పి . ఆర్ శాఖ పరిధిలో 7 చెరువుల క్రింద 168 ఎకరాలు అయకట్టు ఉంది . ఈ మండలంలో 12 పి . టెల నిర్మాణానికి ప్రతిపాదన చేశాము . పాకాల మండలంలో గత 30 ఏండ్లగా అపరిష్కరితంగా ఉన్న రెండు కీలకమైన ప్రాజెక్టులకు నిధులు విడుదల చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది . వీటిలో ఒకటయిన దామలచెరువు, పాకాల సఫలయి ఛానెల్సు 1978 లో ప్రారంభించారు . అయితే ఈ కాలువలో గత ఏడాది వరకు నీరు పారలేదు . ఇటీవల కురిసిన వర్షాలకు నీరు వృధా అవుతున్నదని రైతులు నా దృష్టికి తీసుకువస్తే ఘడ్డడామేజ్ ఫండ్ క్రింద రు 5 లక్షలు శాంక్షసు చేయించి ఈ పసులు పూర్తిచేయించి, 30 ఏండ్ల విరామానికి స్వస్తి పరికించాము . ఈ ఛానెల్ ద్వారా 6 చెరువులు నిండాయి . ఫలితంగా ప్రత్యుషంగా, పరోక్షంగా వెయ్య ఎకరాల భూమి సాగులోకి పచ్చింది . దీనిని ప్రైంగైన్ చేయడానికి సర్బినైట్స్గా సరిచేయడానికి అంచనాలు తయారుచేశారు . తప్పకుండా సదులు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాము . అలాగే చింతలకోన వంక రిజర్వాయరుకు డబ్బు మంజూరు అయింది . పసులు వెంటనే ప్రారంభం చేయాలని కోరుతున్నాము . అలాగే మద్దినాయిని పల్లె నుండి పాకాల చెరువు వరకు ఉన్న వంకను అభివృద్ధి చేయాలి . దీని నుండి ఫీడర్స్ ఛానెల్సు కూడా అభివృద్ధి చేయాలి . దామలచెరువు పెద్దవంక్షై మరో 30 చెక్కడ్యాంలు నిర్మించాలి . పాకాల పెద్దవంక్షై 12 చెక్కడ్యాంలు నిర్మించాలి . గత 10 సంవత్సరాలుగా ఈ పథకాలకు ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చుచేయలేదు . అప్పుడే వీటిమీద దృష్టిపారించి ఉంటే ఇటీవల కురిసిన వాసలకు అన్ని చెరువులు నిండి వుండేవి . కరువు మండలంగా పేరుగాంచిన పులిచెర్ల మండలంపై ప్రత్యేకదృష్టిసారించాలి . ఈ మండలంలో 40 చెక్కడ్యాంలు నిర్మించాలని ప్రతిపాదించాము . అలాగే 20 పెర్మిలీషన్ ట్యూకులు ప్రతిపాదించాము . వీటి నిర్మాణానికి నిధులు విడుదల చేయాలి . అలాగే కానుగల వంక పథకానికి నిధులు కేటాయించవలసిన అవసరం ఉంది . సరాల మండలంలోని 14 ఇరిగేషన్ చెరువులను బలోపేతం చేయాలి . నీటిలో పూడికను తొలగించడంతే పాటు లీకేజ్సు అరికట్టాలి . ఈ పసులను చేపట్టడానికి వెంటదే తగుచర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము . తిరుపతి రూరల్ మండలం పేరూరు వద్ద 388 ఎకరాల విస్తరణ కలిగిన చెరువు పుస్తది . దీనికింద దాదాపు వేయి ఎకరాలకు ఆయకట్టుదారులు ఉన్నారు . దానికి సంబంధించి ఇటీవల ఆయకట్టుదారులకు అనుకూలంగా కోర్చు ఆ చెరువు చెరువుగానే ఉండాలని తీర్చు ఇష్టుడం జరిగింది . ఈ చెరువును అభివృద్ధి చేస్తే ఇటు రైతులకే కాక తిరుపతి అటు గాజల మండ్యా వరకు సర్గులేట్ అవుతుంది . దీనివలన భూగర్భజలాలు పెరిగి బోర్ల ద్వారా కూడా నీటి వసతి పెరుగుతుంది కాబట్టి దీనికి సంబంధించిన పసులు చేపట్టలని కోరుతున్నాము . మా నియోజకవర్గంలోనే కాదు చిత్తురు జిల్లాలో మేజర్ ఇరిగేషన్ చాలా తక్కువ . అందునా మా నియోజకవర్గంలో జీవనదులు గానీ, పెద్ద ప్రాజెక్టులు గానీ లేవు . అంతా మైనర్ ఇరిగేషనకు సంబంధించినది . వీటన్నింటికి కనీసం రు . 30 కోట్లు ఇస్తే కుంటలు, చెరువులు, కాల్వలు, చెక్కడ్యాంలు అన్ని బాగుచేసుకుని వ్యవసాయ రంగాన్ని అభివృద్ధి చేయవచ్చు . రైతులందరూ సుఖసంతోషాలతో పర్చిల్లుతారు . 9 సంవత్సరాలు పరిపాలించిన గత ముఖ్యమంత్రి స్వాంత జిల్లాకు, స్వాంత నియోజకవర్గానికి ఒరగబెట్టింది ఏమీ లేదు . సాగునీరు కాదుగదా, త్రాగునీరు కూడా దొరకని పస్తువయింది . కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత నీటిని ట్రాన్స్ఫోర్మేషన్ చేయడానికి నెలకు రు . 1,10,00,000 లు ఖర్చు అయింది . ప్రజల సమస్యలు చర్చించే అతి ఉత్తము

వేదిక ఈ అసెంబ్లీ . మహాళలు, కొత్త ఎం . ఎల్ ఏలు, పెద్దవారు ఉదయం వచ్చి కూర్చుంటే, ఇక్కడ చేసే అల్లరిలో ఎడ్డర్న్ అవుతున్నది, అందరం ఇంటికి పోతున్నాము అధ్యక్ష .

మ.12.00

ప్రజా సమస్యలను చర్చించి ఒక పరిషౌరాన్ని కనుగొనే వేదిక మన అసెంబ్లీ అని అందరికి తెలుసు. ఇక్కడ రభన తప్ప, సభ సజ్ఞావుగా ఎక్కడ జరుగుతేంది ? ప్రతిపక్షమంటే ప్రతి విషయాన్ని పక్షపాతంగా మాట్లాడడమేనా ? అనాడు గోరంత చేసి కొండంత చెప్పుకున్నారు. పరుగెత్తే నీటికి సడక సేర్వాలి, నడిచే నీటిని ఆపాలి, ఆగిన నీటిని భూమిలో ఇంకేలా చూడాలని విషసాంప్రేన మాయ మాటలు చెప్పి, ప్రజా ధనాన్ని వారి పార్టీ కార్యకర్తల ఇళల్లో ఇంకిపోయేలా చేసారు. పులిని చూసి నక్క వాతలు పెట్టుకున్నట్లుగా విదేశాలకు వెళ్లినపుడు ఆదేశాలలాగమన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని తయారు చేస్తామని చేప్పేవారు.

ప్రతిపక్షాలు ఏ విషయాప్పేనా అడిగితే నిరసనలు వద్దు, ఎలక్షణ టైమ్లో తప్ప రాజకీయాలు వద్దు, కూర్చుని మాట్లాడుకుందాము, సమస్యలు పరిష్కారించుకుందామని సటించేవారు. ఇప్పుడు కూడా కూర్చుని మాట్లాడుకోవచ్చు కదా ? మరి అసెంబ్లీని ప్రతిరోజూ స్టార్ చేయడం ఎందుకు ? అసెంబ్లీని ఈ విధంగా స్వాయిల్ చేయడమెందుకు ? మనం అందరికి ఆదర్శంగా వుండాలి, అనవసరమైన రభన చేయవద్దు, ప్రజలు చూస్తున్నారని చెప్పి 9 సంపత్సురాలూ గడిపేసారు. అసెంబ్లీలో ఇప్పుడు వారు చేస్తున్న వికృత చేష్టలను ప్రజలు చూడడం లేదా ? ప్రజలు 9 సంపత్సురాల పాటు చూసి చూసి విసిగిపోయారు కాబట్టే మిమ్మల్ని తప్పించారు. తప్ప తెలుసుకోని మీ వింత ప్రవర్తన చూసి వారు ఆశ్చర్యపోతున్నారు.

అసెంబ్లీని నడపాలంటే గంటకు ఇంత ఖర్చువుతుంది, నిమిషోనికి ఇంత ఖర్చువుతుందని మీరు చెప్పిన లెక్కలని వారు ఇప్పుడు నెమరు వేసుకుంటున్నారు. పెద్దలు ఒక మాట అన్నారు. నీకు చేత్తైతే కలసి రా, లేకపోతే వెనక్కి వెళ్లిపో అన్నారు. అంతే కాని మంచి పనులను చేస్తుంటే వాటిని ఆపడానికి ప్రయత్నించవద్దని అన్నారు. వారు చేయలేని మంచి పనులను మన ముఖ్యమంత్రి డా. పై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారు చేస్తూ వుంటే, మరి ఓర్కలేని తనమెందుకు ? ప్రాజెక్ట్లు కట్టుకుండా ఆనాడు తప్ప చేసారు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం కడుతున్న ప్రాజెక్ట్లను ఆపి మరొక తప్పు చేస్తున్నారు. పంచభూతాలలో ఒకటైన నీటి మీద రాజకీయం మానుకోపాలని చెబుతున్నాను.

అనవసరమైన రాధ్యాతాలను ఆపాలి. నేను చెప్పేది, ప్రార్థించేది ఒక్కటే. ఆ గంగమ్మ తల్లి ప్రతిపక్షాన్ని ఆవహించి వారి దృక్షఫాన్ని మార్చాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. ఆకాశ గంగను భూమి మీదకు తీసుకొచ్చేటపుడు భగీరథుడు కూడా ఎన్నో కష్టాలను ఎదుర్కొన్నాడని పురాణాలు చెబుతున్నాయి. ముఖ్యమంత్రి గారికి ఎన్నో సమస్యలు ఎదురుపుతున్నాయి. అయినా పట్టు వీడని కార్యక్రీలతకు ప్రతీకగా నిలిచిన వారికి ఈ జలయజ్ఞాలో గంగమ్మ తల్లి తప్పుకుండా వారి వెంటనే వుంటుందని, విజయం చేకూరుస్తుందని సముత్సుంచాలి.

తరువాత ఈ చెరువు కట్టల వద్ద సాంకేతికమైన విధానాలు పాటించి లీకేజీలను అరికట్టాలని కోరుతున్నాను. పంట కాలవల సప్లై ఛానెల్స్ ను క్రమబద్ధికరించాలని, విరివిగా చెక్ డ్యూమ్స్ ను, ఊఱ చెరువులను నిర్మించాలని, సహజంగా ఏర్పడ్డ ప్రతి ఒక్క వాగు, వంకలను సర్వే చేయించి, వాటిలోని ఆక్రమణాలను తొలగించాలని, పూడికలు తీయించాలని, నీటి నుంచి చెరువులకు నీటిని సరఫరా చేసే ఫీడర్

థాసెల్ఫ్సు అభివృద్ధి చేయాలని, చెరువులను అనుసంధానం చేయాలని, ఇటువంటి చర్యలు చేపట్టినందువల్ల నీరు వృధా అవదని మనవి చేసుకుంటున్నాను.

ఈక ఎలక్ట్రిసిటీ విషయానికి పస్తే, అందరికీ తెలిసిన విషయమే, రోజూ చెబుతున్నామని అనుకుంటారేమో కాని, కాంగ్రెస్ పార్టీ విజయం సాధించి, డా. వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టిన తరువాత రైతులకు అనుకూలంగా ఉచిత విద్యుత్తొప్పి తోలి సంతకం చేయడం జరిగింది. అట్లాగే చిత్తూరు జిల్లాలో 1,88,060 అగ్రికల్చర్ సర్వీసులకు గాను, రు.170.08 కోట్లను మాఫీ చేయడం జరిగింది. అట్లాగే, చిత్తూరు జిల్లాలో 1.93 లక్షల అగ్రికల్చర్ సర్వీసులకు గాను 1.79 లక్షల సర్వీసులకు ఉచిత విద్యుత్తొప్పిను ఇవ్వడం జరిగింది.

చిత్తూరు జిల్లాలో రాబీవ్ గాంధీ గ్రామీణ పథకం ద్వారా ఇంటింటికీ విద్యుత్ పథకం క్రింద రు.36.53 కోట్లు నుంజారైంది. నా నియోజక వర్గంలో 10,980 అగ్రికల్చర్ సర్వీసులకు గాను రు.14.72 కోట్లు మాఫీ అయింది. 10,827 అగ్రికల్చర్ సర్వీసులకు ఉచితంగా సేవలను అందించడం జరుగుతోంది. రాబీవ్ గాంధీ గ్రామీణ పథకం ద్వారా నియోజక వర్గానికి రు.3.80 కోట్లు మంజారైంది. గత 2 సంవత్సరాలలో 1200 ఎలక్ట్రిసిటీ పోల్సు మార్పడం జరిగింది. 3 ఫీజ్ బ్రాస్టార్క్సార్కర్లు 50 ఇవ్వడం జరిగింది, సింగిల్ ఫీజ్ బ్రాస్టార్క్సార్కర్లు 170 మంజారు చేయడం జరిగింది.

నేను చేస్తే ఒక్కటే. ముఖ్యమంత్రి గారు 1600 కిలో మీటల్ల పాదయాత్ర ఏప్రిల్, మే నెలల్లో చేసారు. వేసని కాలంలో ప్రజల స్థితిగతులు, కష్టాలు తెలుసుకున్నారు కాబట్టి శాసన సభ్యులందరికి కూడా అదే కార్యక్రమం ఇచ్చారు, ఆ ప్రకారంగా శాసన సభ్యులు ఏప్రిల్, మే నెలల్లో నియోజక వర్గాలు తీరగడం జరిగింది. జన్మభూమికి, ప్రజాపథానికి ఒకటే తేడా. జన్మభూమి కార్యక్రమం చేసేటప్పుడు ప్రతి మండలంలోనూ, ప్రతిరోజూ కార్యక్రమాలు పుండేవి. శాసన సభ్యులు వెళ్లి చూడాలంటే, ఒక మండలానికి వెళ్తి మరొక మండలానికి వెళ్లలేకపోయేవారు. కాని ప్రజాపథం కార్యక్రమంలో ఒక నెల మాకు టైమ్ ఇచ్చి, శాసన సభ్యులు పున్నపుడే ప్రోగ్రామ్సు పెట్టుకుని అన్ని మండలాలకూ ఆ శాసన సభ్యులను తీసుకుని వెళ్లి కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది. వాటర్, ఎలక్ట్రిసిటీ, ఈ రెండు సబ్సిటీలూ మాకు ఇచ్చారు. అందువల్ల ఆ రెండింటిలో ప్రత్యేక త్రథ కనబరచి, వాటిలో వున్న లోపాలను సవరించి, అభివృద్ధి చేయడం జరిగింది.

ప్రతి చోటా, ఎప్పుడో దుశ్శాల క్రితం వేసిన ఇసప పోల్సు నేలకు ఒరిగిపోతే, ఔర్లు తెగిపోయి, ఇళ్ల మీదకు వైర్లు వచ్చేప్పే, ఆ తుప్పు పట్టిన ఇసప పోల్సు మార్పడం జరిగింది. మా నియోజక వర్గంలోని ఐరాల మండలంలో 250 పోల్సు మార్పడం జరిగింది. చంద్రగిరి పట్టణంలో 250 పోల్సు మార్చాము. ఎన్నో బ్రాస్టార్క్సార్కర్లు ఇవ్వడం జరిగింది. మీకు తెలుసు, ఇంతకు ముందు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో మూరెడు ఔరు, ఒక పోల్ కావాలంటే, రైతులు వెళ్లి, డబ్బులు ఇవ్వాలి వచ్చేది. వారు డబ్బులు ఇవ్వకపోతే, ఆ వసులు జరిగేవి కాదు. అసలే కరువు కాటకాలతో కృంగిపోయి వున్న ప్రజాసీకం పసుులు కట్టలేని పరిస్థితులలో ఒక మూరెడు ఔరు, ఒక చిన్న పోల్కు డబ్బులు కట్టే పరిస్థితి పుంటే, దానిని తోలగించి, ప్రస్తుతం అడిగిన చోటల్లా వందల, వేల పోల్సు మార్పడం జరిగింది. ఇళ్లపై తీగలు పడి పుంటే వాటిని సవరించడం జరిగింది.

నా నియోజక వర్గంలో ముంగిలిపట్టు గ్రామంలో పైర్లు తెగి ఆడవారు ఇద్దరు, కొన్ని జంతువులు చనిపోవడం జరిగింది. ఈ పార్టీ, ఆ పార్టీ అని లేకుండా అన్ని గ్రామాలలో ప్రజలకు అన్ని వసతులనూ కల్పించిన ఘనత మా కాంగ్రెస్ పార్టీకి దక్కింది. ముఖ్యమంత్రి గారిని మా జిల్లా వాసుల తరఫున ఒకటే విషయం అడగడలచుకున్నాను.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

సర్, వారందరూ మాట్లాడుతుంటే, రోజూ మేము బోమ్మల్లా కూర్చుంటున్నాము. మా కష్టాలు చెప్పుకోవాలనుకుంటే ఇట్లా అల్లరి చేయడం వారికి వ్యాయమా ? మా చిత్తురు జిల్లా శాసన సభ్యులందరినీ ప్రజలు ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి ఒక విషయాన్ని తీసుకురమ్మన్ని చెప్పుమన్నారు. ప్రతి రోజూ ఉదయం 2.00 గంటలకు మాకు కరింట్ సరఫరా చేస్తున్నారు. మాకు చెరకు క్రమింగ్ పుంది కాబట్టి 2.00 గంటలకు బదులుగా 4.00 గంటలకు ఇచ్చినట్లయితే, క్రమింగ్ కు బాగుంటుంది. అంతే కాక ఇద్దరు రైతులు అర్ధ రాత్రి పాలానికి వెళ్లి పొము కాటుకు గల్లె చనిపోయారు. అట్లాగే మహిళలు రాత్రిపూట పాలాలకు వెళ్లడం వల్ల అక్కడ మర్మర్లు కూడా జరుగుతున్నాయి.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)

మ.12.10

(అంతరాయం)

చిత్తురు జిల్లాల్లో ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టి ఈ కరింటు రెండు గంటలకు ఇష్టపలసినది రెండు గంటలు ముందుకు చేసి 4 గంటలూ ఇవ్వాలని రైతులందరి తరఫున కోరుతున్నాను. నాలుగు నుండి ఎనిమిది గంటలు ఇవ్వాలి. ఇచ్చే అన్ని గంటలూ ఒక్కసారి విధ్యుత్ ఇచ్చేటట్లు చూడాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతూ, నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్: ఎక్కడ ఎవరు మాట్లాడాలనేది నిర్ణయించేది నేను. దయచేసి అందరూ కూర్చోవాలి.

శ్రీమతి బి. శారారాణి (పరకాల): నిన్నటి రోజున 304 : జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి పథకం గురించి నేను మాట్లాడడం జరిగింది. నేను మాట్లాడుతూ ఉంటే మా పార్టీలో ఉన్న నగేష్వగారూ, రాజేందర్గారూ అవమానకరంగా, ఒక దఖితాని చూడకుండా, ఒక స్త్రీఅని నన్ను చూడకుండా, ప్రతీ మాటకూ అడ్డుతగిలారు. బయట మాట్లాడాలంటే మా అధ్యక్షులు మా దిష్టీ బోమ్మలను తగులపెట్టండని, గ్రామ బహిపూరణ చేయండని, రాళ్లతో కొట్టండని చెబుతున్నారు. మేము బయట, ఇక్కడ మాట్లాడరాదు. తమరు నిన్న చాన్సీ ఇస్తే మాట్లాడము. ఇక్కడ మాట్లాడడానికి తమరు చాన్సీ ఇవ్వరు. నిన్న సభలో మాట్లాడడానికి అవకాశం అడిగాను. నిన్న నన్ను మాట్లాడనిప్పుకుండా మా పార్టీ వారు చేసినందుకు నిరసిస్తూ, ఈ సభ నుండి వాకోట్ చేస్తున్నాను. నాతో సహకరించే మా ఎం.ఎల్.ఎలను కూడా వాకోట్ చేయాలని కోరుతున్నాము.

(సభ నుండి శ్రీమతి బి. శారారాణి, శ్రీ జి. ముకుందరెడ్డి, శ్రీ టి. జయ ప్రకాశ్ రెడ్డి, శ్రీ డి. శ్రీనివాసరాపు వాకోట్ చేశారు.)

డా. కె. నగేం (ఆలేరు): వ్యక్తిగతంగా దళితులనో, మహిళలనో ఎటువంటి అభిప్రాయం లేదు. ఎం.ఎల్.ఎకి ఎవరికి ఉండే హక్కులు, ప్రివిలేజెన్ వారికి ఉంటాయి, కానీ మేము పార్టీ పరంగా నిర్లయం తీసుకున్నది తప్పు పట్టిసందుకు ఒక పార్టీలో ఉంటూ ఆ పార్టీని, వ్యతిరేకించడం సభా సాంప్రదాయం కాదు. కాంగ్రెస్, బి.డి.పి., కమ్యూనిష్ట్ పార్టీలో అయినా ఎవ్వరూ చేయరు. పార్టీలో ఉంటూ పార్టీ నాయక త్వం తీసుకున్న నిర్లయాన్ని అసెంబ్లీలో తప్పు పట్టవద్దని చెప్పాము. నాకు మాటల్లడడానికి అవకాశం ఇచ్చిసందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఇ. రాజేందర్ (కమలాపూర్): ఈ సభ అంటే నాకు ఎవలేని గౌరవం ఉంది. ఎవరినీ కించురచాలనే ఉంటేశక్యం ఉన్నవారం కాదు. ఏ పార్టీ జండా మీద గెలిచారో, ఏ సిద్ధాంతాలతో గెలిచారో దానిని గౌరవించవలసిన బాధ్యత ఉంది. ఒక పార్టీలని కాదు. అన్ని పార్టీలకు అదే ఉంటుంది. చరిత్రలు ఎన్నో జరిగాయి. ఇకముందు జరుగుతాయి కాబట్టి భూతద్వాలతో చూసి నష్టుకోవడం నమంజనం కాదు. ప్రభుత్వం గత చాలా సంపత్సురాలుగా ఇరిగేషన్ రంగంలో చాలా వెనకబడి ఉంది. కాబట్టి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్న ఆర్థిక వ్యవస్థ వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి ఉంది సూటికి 72 శాతం దీని మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. కాబట్టి ఆ పంట పొలాలకు నీరిచ్చి దైత్యాంగాన్ని ఆదుకోవాలనే ప్రయత్నం చేస్తోంది . దానిని తప్పకుండా మనసారా ఆహారించాము. గతంలో ముఖ్యమంత్రి గారు ఎప్పుడో ఈ ప్రాంతీయ అసమానతలకు ఒక పార్టీ కారణమని చెప్పారు. గత 20 సంపత్సురాలుగా ఈప్రాంతానికి తీరని అన్యాయం జరిగిన మాట వాస్తవం. దానికి ప్రతిఫలంగా ప్రతి రోజు అసెంబ్లీ వేదికగా అన్ని రాజకీయ పార్టీలు ముక్క కంతంతో , ఏకాభిప్రాయంతో తెలంగాణా ప్రాంతానికి నిధులు, జలాలు మొదలైన వాటిలో ఎందుకు ఇలా అన్ని రంగాలలో అన్యాయం జరుగుతేందని అందరం ఒప్పుకున్నాము. ఆ సంగతిలో ఎవరికి పేచి లేదు. ప్రభుత్వానికి గతంలోచెప్పాము. ప్రభుత్వానికి డబ్బులు కేబాయించిన తరువాత ప్రియారిటి మీద కొట్టాడాము. ఎవరికి ముందు ఇవ్వాలి, ఎవరికి తరువాత ఇవ్వాలనేది పేచి. అందరం అంగీకరించిన తరువాత రు.10,000 కోట్లు కేటయించిన తరువాత, ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం రు.3,500 కోట్లు కేటయించినట్లు చెబుతున్నారు. మా సంతోష రెడ్డిగారు బడ్డట్ గురించి మాటల్లడుతూ, ఎన్నో చెప్పారు. అలోకేషన్ మాత్రం తెలంగాణా ప్రాంతానికి పెడుతున్నారు. అసలు ఖర్చు పెట్టేది తేడా సప్పంగా కసబడుతేంది. అలోకేట్ట వేరు. ఖర్చు పెట్టేది వేరు. తెలంగాణాకి అలోకేట్టలో దాదాపు 70 శాతం కూడా ఖర్చు పెట్టలేని మాట వాస్తవం. ఈ రోజు గోదావరి నది మీద కడుతున్న తెలంగాణా మొత్తం ప్రాజెక్టుకి కేబాయించిన నిధులు కేవలం రు.1,220 కోట్లు. పోలపరం ప్రాజెక్టుకి కేబాయించిన నిధులు రు.1,730 కోట్లు. గోదావరి పరీహారక ప్రాంతం ఈనాడు తెలంగాణా ప్రాంతంలో దాదాపు 70 శాతం పైన ఉంది. గతంలో ఈ తెలంగాణా ప్రాంతం రాష్ట్రంలో విలీనం కాకముందు పోచంపాడు మీద 400 టీయంసికి సంభంధించి ఒక బృహత్ ప్రాజెక్టు కట్టలని ఆ రోజు నిర్లయించారు. 40 లక్షల ఎకరాలకు నీరు ఇప్పుకుంటే విద్యుత్ ఉత్సవానుకు ప్లాన్ చేయడం జరిగింది. కృష్ణా నది మీద ఇప్పుడున్న ఆల్మయట్టి అప్పర్ కృష్ణా, జారాల, సందికొండ ఈ మూడు ప్రాజెక్టులకు స్వాతంత్యంకన్నా ముందే అలోకేషన్ జరిగిన మాట సత్యం. బాధాకరం ఏమంటే, ఈ రోజు తెలంగాణా ప్రాంతం, అంధ్రలో విలీనం అయిన తరువాత ఆభివృద్ధి కోసం ఏదైతే ప్రణాలిక రచించారో అవన్నో ఎక్కడా భంగం కాకూడదుఅనే విషయాన్ని మనం నిర్దేశించుకున్నాము. ఒకవేళ మా ప్రాంతం వేరే రాష్ట్రానికి పెళ్ళినా, అప్పటికి డిజైన్ చేసి ఉన్నాయో, పర్మిషన్ వచ్చి ఉన్నాయో, ఆ ప్రాజెక్టులన్నీ తప్పకుండా నిర్మాణం చేయాలని, ఆ ప్రాంతానికి నీరు ఇవ్వాలని ద్రాసుకున్న తరువాత కూడా ఆ రోజు నీలం

సంజీవరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు దానిని తుంగలో తొక్కి మొత్తం మహాబూబ్‌నగర్ ప్రాంతానికి 174 టియంసి నీరు తెచ్చి శ్వశ్యమలం చేయాలని నిర్దేశించుకున్నామో, దానికి భిన్నంగా మొత్తం జిల్లాని సట్టెట్లో ముంచి పంట పొలాల్లో జిల్లేడు, తంగేడులు మొలిచేవిగా ఉండినాయి. ఆ 14 లక్షల జనాభా వలస పోవడానికి కారణం అయింది. మా బాధ తెలంగాణా గురించి మాటలాడినప్పుడు మమ్ములను సెవరేట్స్‌లని ముద్ర వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ రోజు తెలంగాణా ప్రాంతంలో మా పరీవాహక ప్రాంతంలో 70 శాతం పైన ఉంటే మాకు ఇచ్చినది ఒకే ఒక ప్రాజెక్టు, అది కూడా 400 టియంసికి తగ్గించి 159 టియంసికి పోచంపాడు ఇచ్చారు. ఈ రోజు లెక్క చూస్తే 120 టియంసి లేదు. ఈ రోజు పూర్తిగా ఇసుకతో నిండిపోయి 90 టియంసి ఉంది. 1963లో ప్లాన్ చేస్తే ఇప్పటికే మొదటి ఫెబ్ అయింది. రెండవ ఫెబ్ నోచుకోలేదు. 10 లక్షల ఎకరాలలో కూడా నీరు ఇవ్వలేని పరిస్థితి ఉంది ఇచ్చంపల్లి, దేవాదుల, ఎల్లంపల్లి నిషయాలలో 160 టియంసి ఇన్స్టిట్యూట్ అఫ్ ఇంజనీర్స్ వారు ఒక మంచి సమగ్రొన్న రిపోర్టును అందించారు. అందులో దేవాదులు, దుమ్మగూడం ఇవన్ని కలిపి 1,480 టియంసి మొత్తం గోదావరిలో ప్రహిస్తే అందులో మా వాటా 1,033 టియంసి రావాలి. కానీ బచావత్ అవార్డ్ ప్రకారంగా 758 టియంసి మాత్రం కేటాయింపు జరిగింది. కానీ ఈ రోజు వాడుకోవలసిన నీరు 250 టియంసి, 300 టియంసి కూడా రాని మాట వాస్తవం. పోలవరం నిషయం గతంలో చాలాసార్లు మాటలాడాము. ఇచ్చంపల్లి, దేవాదుల, ఎన్సార్ ఎన్సి స్టేబ్ 2 కానీ, ఘ్రంఘ్లో మాకు అలోకెట్ చేసిన నీరు ఈ రోజు తెలంగాణా ప్రాంతానికి అంతా దుర్బిక్షంగా ఉండి రైతాంగం ఆతృహత్యలు చేసుకునే పరిస్థితి ఉంది. మాకు మొదటగా ఆ నీరు ఇచ్చి ఆదుకోవలసిన ధర్మం ప్రభుత్వం మీద ఉందని చెబుతున్నాము. ఈ రోజు కృష్ణా బేసిన్లో ఉన్న డెల్టా కోసం వారికి నీరు గ్యారెంటీ చేయడం కోసం కృష్ణాలో నీరు తగ్గుతోంది కాబట్టి ముందు కరువుని ఫీస్ చేసిన అనుభవం లేదు, కరువులో పోలేరు, కరువును భరించలేరని కరుపును అనుభవించేవారు తెలంగాణావారే కాబట్టి తెలంగాణాని పూర్తిగా విస్తరించారు. 10, 15 సంవత్సరాలకు కరువు వచ్చే కోస్తా ప్రాంతానికి నీటిని గ్యారెంటీ చేయడం కోసం పోలవరం ప్రాజెక్టు కడుతున్నారు.

మ.12.20

ఈరోజు గోదావరి పరీవాహక ప్రాంతంలో కనీసం 30% ఆయకట్టు కూడా లేదు. న్యాయ సూత్రాల ఆధారంగా 60% భూములను సన్యశ్యమలం చేయకుండా ఏ నదినుండి కూడా ఇంకోక నదికి నీటిని డైపర్ట్ చేయటానికి ఆస్కారం లేదు. జాతీయ న్యాయసూత్రాలుగాని, అంతర్జాతీయ న్యాయ సూత్రాలుగాని తుంగలోతొక్కి ఈరోజు ఇక్కడ ఉన్నటువంటి గోదావరి నీటిని అంతా కృష్ణా బేసిన్కు తరలించే చర్యను తప్పకుండా మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము. అంతేకాకుండా కేంద్రాన్ని మేము అడుగుతున్నాము, అంతకు ముందు కూడా మేము అడిగాము. మా ఎల్లంపల్లి లింక్కు ఇప్పటికే కూడా ఆదేశాలు ఇప్పలేదు, ఇన్విస్టిగేషన్ చేయలేదు. దేవాదుల నిషయం మాకు అర్ధంకాకుండా ఉన్నది. 55 టి.ఎం.సి.లా లేక 12 టి.ఎం.సి.లా అనేది అర్ధంకాకుండా ఉన్నది. దుమ్మగూడం ఎప్పుడు తెస్తారు, ఎట్లా తెస్తారు అనే నిషయం కూడా అర్ధంకాకుండా ఉన్నది. ఈనాడు మీరు చెప్పిన ప్రకారంగానే ఎన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు అయితే తెలంగాణా ప్రాజెక్టులకు కావాలని మీరు చెప్పారో అంత నొత్తం కేటాయిస్తున్నారా? మీరు అత్యధికంగా బడ్డెట్ కేటాయించిన సంవత్సరం ప్రకారం చూసినా ఆ ప్రకారం కేటాయిస్తూ పోతుంటే కనీసం 15, 20 సంవత్సరాలకు కూడా ఈ ప్రాజెక్టులద్వారా తెలంగాణా ప్రాంతానికి నీరు వచ్చే ఆస్కారమే లేదు. 40, 50 సంవత్సరాలనుండి వెనుకబడి ఉండి అన్నామో రామంచందా అనేటువంటి ఈ ప్రాంతానికి ఈరోజు నీరు ఇచ్చాలా లేక ఇప్పటికే అన్ని నిధాలుగా అభివృద్ధి చెందినవారికి నీరు

ఇవ్వాలా అనేది తేలుకోవలసిన అవసరం ఈసరోజు ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. ఈసరోజు కృష్ణానదిమీద నందికొండ ప్రాజెక్ట్ నిర్మించుకున్నాము, నాగార్జునసాగర్ నిర్మించుకున్నాము. మీకు తెలియనిది కాదు. నాగార్జునసాగర్ ఎడమగట్టు కాలువచూస్తే ఎంతో బాధాకరం. ముందు 162 టి.ఎం.సి. అన్నారు, తరువాత 132 టి.ఎం.సి. అన్నారు. మొత్తానికి చూస్తే ఈనాడు 85 టి.ఎం.సి.లు కూడా రావటంలేదు. కె.వి. రావుగారు ఉన్నప్పుడు డిజైన్ మార్పి సూబిఫీడుదాకా ఎడిషనల్గా 2 లక్షల ఎకరాలకు నీరు తీసుకెళ్లారు. అక్కడికి నీరు తీసుకెళ్లేందుకై 22 టి.ఎం.సి.ల నీరు ఇస్తామని చెప్పి చివరకు 1 టి.ఎం.సి. నీరు కూడా ఇప్పుని మాట సత్యం. ఇప్పుటికే ఎంత విషక్షత కొనసాగుతుందో మీకు తెలుసు. ఆనాడు నాగార్జునసాగర్ నిర్మించినప్పుడు అక్కడ ఉన్న లక్ష ఎకరాలకు ఈ ప్రభుత్వ ఖర్చుతో లింక్ ఇరిగెప్పన పెడతామని చెప్పారు. ఈసరోజు ఏనీ మాటల్లాడుతున్నారు? రైట్ కెనార్లకు ఒక పద్ధతి, లైఫ్ కెనార్లకు ఒక పద్ధతి పెట్టటంవలన మొత్తం సర్వనాశం అయిపోయింది. ఈనాడు కృష్ణ డెల్లుకు 190 టి.ఎం.సి.ల నీరు కేటాయించబడింది. నాగార్జునసాగర్ ఒహుళ్లాసాధక ప్రాజెక్ట్ కాబట్టి కరంట్ ఉత్సత్తు పేరిట అంధ్ర ప్రాంతానికి ఈనాడు ఎడిషనల్గా 343 టి.ఎం.సి.ల నుండి 350 టి.ఎం.సి.ల నీటిని వారు రిలీజ్ చేస్తున్నారు. వారికి కేటాయించింది 190 టి.ఎం.సి.లు మాత్రమే. ఈనిధంగా చేస్తూ ఎక్కడకు పోతున్నాము? చిన్నచిన్న నదులనుండి లోకల్ వాటర్ మాత్రమే ఉపయోగించుకోమని చెప్పారు. లోకల్ వాటర్ కాకుండా ప్రాజెక్ట్లో నిల్వచేసుకున్న వాటర్సు కూడా ఆవిధంగా నిద్యత్త ఉత్పాదన పేరిట తరలించుకోతున్న మాట సత్యం కాదా? 50 నంవత్సరాలు అయినప్పటికీ టెయిల్పాండ్ నిర్మించుకుని రిపర్టిబుల్ టర్మిన్స్ ద్వారా నీరును మరలా సాగర్లోకి వేసుకుని తెలంగాణా ప్రాంతంలోని భూములకు నీరు ఇవ్వాలని ఏదైతే అనుకున్నామో అది ఇప్పుటికి కూడా ఎందుకు నోచుకోలేదని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

శ్రీశైలం ఎడమగట్టు కాలువ విషయం కూడా పరిశీలించాలి. ఈసరోజు ఎడమగట్టు కాలువ విషయం మీకు తెలియనది కాదు. హైదరాబాద్ నీటి అవసరాల కోసం 40 టి.ఎం.సి.ల నీరు ఈనాడు హైదరాబాద్కు వస్తే ఏవొతుందో మీకు తెలుసు. గతంలో సింగారు ప్రాజెక్ట్ నుండి 4 టి.ఎం.సి.లు, 5 టి.ఎం.సి.లు అనుకుని హైదరాబాద్కు నీరు తీసుకుని మెతుకులేని మెదక్ జిల్లాకు ఒక్క చుక్క నీరు కూడా ఇప్పుకుండా నిర్విర్యంచేసే పరిస్థితి ఉన్నది. ఈనాడు ఎస్.ఎల్.బి.సి. ఏదైతే ఉన్నదో అది కూడా నిర్విర్యం అయిపోయే పరిస్థితి ఉందని తమరిద్వారా సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాము. హైదరాబాద్కు నీరు ఇవ్వాలనే విషయంలో మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. కానీ మేము అడుగుతున్నాము, అక్కంపల్లి రిజర్వాయర్ ఏ నల్గొండ ప్రజానీకం కోసమైతే చేపట్టబడిందో దానిని తప్పకుండా అమలుచేయాలి. ఒకవేళ హైదరాబాద్కు నీరు కావాలనుకున్నప్పుడు తప్పకుండా శ్రీశైలంనుండి తీసుకురావాలి తప్ప ఈ అక్కంపల్లి రిజర్వాయర్ నుండి కాదు. అది నల్గొండకు కేటాయించబడింది. ఈనాడు వరంగల్ పరిస్థితిగాని, నల్గొండ పరిస్థితిగాని ఎట్లా ఉందో మీకు తెలుసు. ప్రతి ఇంటికి 20 లీటర్ల నీటిని రోజుకు రూ.10 చొప్పున కొనుక్కుంటున్నారంటే ఈ బ్రతుకులేని బడుగుబోపులు నీటి కోసం ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడుతున్నారో ఒక్కసారి అలోచించాలి. మా బాధల్లా, మా తపనల్లా మాకు కృష్ణా, గోదావరి నదులపై ఈనాటికి 69.1% రైపేరియన్ రైట్స్ ఉన్నప్పటికీ ఈనాటికి మా ప్రాంతానికి సాగునీరే కాదు త్రాగునీరు కూడా లేక అల్లాడుతున్నాము. లక్షలమంది నల్గొండ ప్రజానీకం స్టోర్డబారిసపడి ఎముకలు వంగి, నదుములు వంగి ఏ రకమైన బాధలు అనుభవిస్తున్నారో మనం ఒక్కసారి పరిశీలిస్తే అర్ధపూతుంది.

తెలంగాణ ప్రాంతం ఆంధ్రప్రదీప్ కలవకముందు మాకు మైనర్ ఇరిగేషన్ క్రింద 36% పారుదల ఉండేది. మా పల్లెల్లో ఎక్కడకుపోయినా కన్నించే మైనర్ ఇరిగేషన్ రంగం చిన్నది కాదు. ఈనాడు మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ 100% ఎక్కువ పెట్టామని చెప్పారు. అంటే గతంలో ఒక్క రూపాయి కూడా పెట్టలేదని అర్థం. అక్కడ ఉన్న చెరువులన్నింటిలోనూ జిల్లెడలు, తంగెడలు, తుమ్మలు మొలిశాయి. చెరువు ఎక్కడ ఉందో కూడా తెలియని పరిస్థితి ఉన్నది. కట్టలు, స్వాయిజ్లు మొత్తం కొట్టుకుపోయాయి. తెలంగాణ ప్రాంతంలోనీ మైనర్ ఇరిగేషన్ రంగం క్రింద ఉన్నటువంటి చెరువులు, కుంటలు కేవలం వ్యవసాయం కోసమే కాదు అక్కడి ప్రజాసీకం అవసరాలు కూడా తీర్చాయి. ఆ చెరువులు, కుంటలు నీరులేక ఎండిపోయిన వైనాన్ని మనం ఈనాడు చూస్తున్నాము. అని చిన్నచిన్న అడవులుగా మారాయి. గౌడ కులస్తులు ఆధారపడే తాడి చెట్లన్నీ ఎండిపోయిన కారణంగా అన్నమో రామచంద్రా అంటూ బజారునపడ్డరు. ఈనాడు గోటిల కావరులుగాని, పశుసంపద కాపాడుకునే రైతాంగంగాని, భూములపైన మరియు బాపులపైన ఆధారపడిన రైతాంగంగాని ట్రైంకింగ్ వాటర్ కూడా దీర్కని దుర్భర పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. భూగర్భ జలాలన్నీ నాశనం అయిపోయి తెలంగాణ పల్లెల్లో ఆత్మహత్యలు జరుగుతున్నాయి. జయతీఖాన్ కమిటి చెప్పిన దాని ప్రకారం తెలంగాణ ప్రజాసీకం నీటికోసం పదుతున్న కష్టాలవలన, బోర్లు వేసివేసి, బావులు త్రవ్యాత్మి వారి బొక్కలు తెల్లబడి మొత్తం సర్వనాశనం అయిపోయి ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారని చెప్పటం జరిగింది. అంత ఇంపార్టెంట్ అయిన ఆ ప్రాంతానికి ఈరోజు నీటి కేటాయింపులలోనే కాకుండా వివిధ కేటాయింపులలో కూడా తక్కువ చూపు చూస్తున్నారని మీకు మనవిచేస్తున్నాము. ఈరోజు ప్రాద్యున మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ రూ.450 కోట్లు కేటాయించామని చెప్పారు. ఈనాడు లక్షల, కోట్ల రూపాయలు కావాలి. నిజంగా ఆ చెరువులు, కుంటలు త్రవ్యాలంటే లక్షల, కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేయవలసిన అవసరం ఉటుంది. ఈరోజు ఇమ్మిడియట్ట్ వెయ్యోట్లు, రెండువేల కోట్లు అయినా కావాలి. రూ.46,000 కోట్లు అని అన్నారు, అది రూ.96,000 కోట్లకు పోవచ్చుగాక. ఈనాడు మైనర్ ఇరిగేషన్ రంగం రెడ్డిగా ఉన్నది.

ఈరోజు ఫీడర్ ఛానల్ అన్ని ధ్వంసం అయిపోయాయి. ఈనాడు రూ.450 కోట్లు కాదు, ముందు మీరు ఆ డిపార్ట్మెంట్సు ప్రైంగైన్ చేయండి. ఎందుకంటే గతంలో ఆ డిపార్ట్మెంట్లో పనిలేనందువల్ల సిబ్బందిని వేరే డిపార్ట్మెంట్లకు తరలించారు. ఆ డిపార్ట్మెంట్ అంతా దుమ్మకొట్టుకుపోయింది, నిర్విర్యం అయిపోయింది. కాబట్టి ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులలో ఈ కేటాయించబడిన నిధులు కూడా ఖర్చు కావాలంటే దాని దుమ్మదులవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రాద్యున చెప్పినట్లుగా ఇప్పుడు ఉన్న స్టోఫ్ సరిపోరు. తప్పకుండా స్టోఫ్ను అధికంగా రిక్రూట్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉందని తమరిద్దూరా విస్తరిస్తున్నాము.

ఈరోజు కరెంట్ విషయం చూస్తే కోస్తా ప్రాంతంలో ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చుపెట్టుకోకుండా వారికి నీరు ఇస్తున్నాము. వారు పండించిన పంటకు తక్కువ ధర వస్తోందా? ఈనాడు తెలంగాణ పంట పొలాలు బోర్లతోగాని, బావితోగాని ఒక్క ఎకరంపైన రూ.50,000 అదనంగా ఖర్చుపెట్టుకున్నప్పటికీ రేపు పంట పండని పరిస్థితి ఉన్నది. ఈనాడు తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఒక్క బోరు సక్షేప్ కావాలంటే 10 బోర్లు వేసినప్పటికీ సల్గించపంటి ప్రాంతంలో సక్షేప్ కావటంలేదు. 300 ఫీట్లు, 400 ఫీట్లకు పెట్టినప్పటికీ సక్షేప్ కావటంలేదు. 3 హెక్టార్, 5 హెక్టార్ పెట్టినప్పటికీ, ఎంత పంట కన్జ్యూమ్ చేసినప్పటికీ ఒక్క ఇంచ్ వాటర్ రావటం కూడా క్షేమాతుంది. 7 గంటల కరెంట్ ఇచ్చినప్పటికీ అది సరిపోదు. తడచినచోట తడుస్తుంది, పారిసచేటే పారుతుంది తప్ప ఒక్క ఎకరం ఎక్కువ భూమికి కూడా పారటం లేదు. అందుకనే మేము చెప్పాము. ఒక్క ఎకరం భూమి మీద ఈరోజు రైతాంగం పెట్టే ఖర్చు భూమి ఖర్చు కాదు, రూ.50,000 ఈనాడు తెలంగాణ

రైతులు అదనంగా ఖర్చుచేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం బ్యాంకులద్వారా డబ్బు ఇప్పించలేని పరిస్థితిలో ఉన్నది. రైతు తన సొంత పెట్టుబడి పెట్టే పరిస్థితి మనం చూస్తున్నాము. దాదాపు రూ.50,000 కోస్తా ప్రాంతంకంటే ఎడిషనల్గా ఖర్చుపెట్టే పరిస్థితి మనం చూస్తున్నాము. ఒక్కటే అడుగుతున్నాము. ఆ ప్రాంతానికి ప్రభుత్వపరంగా ఇచ్చినప్పుడు ఈ ప్రాంత రైతాంగానికి నిర్విరామంగా, నిరంతరాయంగా వచ్చరెచ్చి వంట పొలాలు ఎండిపోకుండా కాపాడవలసిన ధర్మం ప్రభుత్వంమీద లేదా అని ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాసు. అందుకనే ఈనాడు వచ్చర విషయంలో 15 లక్షలో లేక 16 లక్షలో ఉన్న కనెక్షన్స్కు ప్రభుత్వం ఉచిత విద్యుత్తును సంపూర్ణగా అమలుచేయాలి. 7 గంటలనుండి 9 గంటలకు పెంచాలి. ఒక్క ఎకరం పంట పొలం కూడా ఎండిపోకుండా చూడవలసిన బాధ్యత మాపైన ఉన్నదని అన్నారు. ఈరోజు తప్పకుండా పంట పొలాలు ఎండిపోతున్నాయి, ఒక్కసారి చూడండి. కావాలంబే మీకు ఫోబోస్, ఇస్టరీషన్ ఇస్ట్రాము. అధికారులనుండి మీరు సమాచారం తెప్పించుకోండి. ఈనాడు లేకలేక పంటలు పండాయి. పోలిఱెల్డిపోడు విషయం మీకు తెలుసు. వ్యవసాయదారుడు ఎప్పుడూ కూడా బిబినెన్ చేయడు. ఈరోజు తన రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుని రాష్ట్ర ఉత్తుత్తిని పెంచటానికి నారు ప్రయత్నిస్తున్నారు తప్ప వారి సొంతానికి కాదు. ఈనాడు నిజంగానే నారు వ్యాపారంచేసేవారు అయితే ఈరోజు రైతాంగం పరిస్థితి ఈపిధంగా ఉండేది కాదు. స్వతంత్య భారతదేశంలో వారి బ్రతుకులన్నీ చిద్రమైపోయాయి. వారి పిల్లలను చదివించుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. వారి పిల్లల పెళ్లిల్ల చేయలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. వారి పిల్లలకు పట్టెడు అన్నం కూడా పెట్టలేని దౌర్ఘాగ్య పరిస్థితిలో ఉన్న మాట సత్యం కాదా? కరెంట్ విషయంలో పుట్టవాల్స్లు, కెపాసిటర్స్ ప్రభుత్వంపైనే వదిలిపెట్టాలి. ఫస్ట్ టైమ్ ఎక్కువ లాభాలు వచ్చాయని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. ఆ లాభాలను కన్జ్యూమర్స్కు పాసాన్ చేయాలి. రైతాంగానికి మనం ఇప్పటిమంటే మనకు మనం ఇచ్చుకున్నట్టి కాబట్టి తప్పకుండా రైతాంగం కోసం పుట్టవాల్స్లు, కెపాసిటర్స్ అన్ని ప్రభుత్వపరంగానే భరాయించాలని కోరుతున్నాము.

మ.12.30

ఆ లాభాలు కన్జ్యూమర్స్కు, రాష్ట్ర రైతాంగానికి పాస్‌అన్ చేయకుండా, రైతాంగానికి ఇప్పడం అంటే మనకు మనమే ఇచ్చుకోనేటటువంటి కాబట్టి తప్పకుండా ఆ రైతాంగం కోసం పుట్టవాల్స్ కాని లేకపోతే కెపాసిటర్సు ఇవి అన్ని ప్రభుత్వ పరంగా భరించాలని చెప్పి తమరి ద్వారా మనవిచేస్తున్నాసు. అంతేకాదు ఇవాళ లోబ్లేజ్ పేరిట బోలెడన్ని మోటార్సు కాలిపోతున్నాయి. మీకు తెలుసు లూజ్లైన్వల్ల ప్రమాదాలు ఎట్లా జరుగుతున్నాయో, అందుకనే ప్రమాదాలు నివారించడం కోసం విద్యుత్చుక్కి డిపార్ట్మెంటులో చాలా స్టాఫ్ ఉమ్. ఫీజ్పైర్లు పెట్టుకోవాలన్నా, కరెంటు వైరల్ పెట్టుకోవాలన్నా రైతాంగం చేసుకుంటారే తప్ప ఎక్కడ కూడా విద్యుత్చుక్కి అధికారులు పని చేసే పరిస్థితి లేదు. ఈ పనుల నుండి, వారిని బయట పడేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము. ఇవాళ ఇరిగేప్స్‌పైన ప్రధానమైన పాత్ర పోషించినపుటికి కూడా ఇవాళ చాలా పర్మాలు పడ్డాయి చాలా రోడ్లు ప్రమాదంలో ఉన్నటువంటి మాట వాస్తవం . మొదటిసారి ముఖ్యమంత్రిగారు వారి మాటల్లో చెబుతున్నారు. ఎట్లి పరిస్థితులలో రోడ్లు భరాబు అయినా తరువాత చూస్తాము అని, కనీసం రోడ్లు మరమత్తులక్కొ మనం ఎక్కువ నిధులు కేటాయించకపోతే ఆ రోడ్లు శిథిలావస్తలో వడిపోయే అస్ట్రాం పుస్తది. ఇవాళ చూస్తున్నాము కాలం చాలా స్పీడ్ గా పుస్తది. దానికి అనుగుణంగా వ్యవస్థలో మార్పు రావాలి. కొద్దేగొప్పీ రోడ్లను కూడా బాగు చేసుకోవలసిన అవసరం పుస్తది. కాబట్టి యాలకేప్స్ బిల్లు కాస్తాకూస్తే పెంచాలని చెప్పి మా తెలంగాణా ప్రాంతానికి ఎక్కువ నిధులు కేటాయించమని చెప్పి తమరి ద్వారా డిమాండ్ చేస్తున్నాసు. మీరు గతాన్ని వ్యాఖ్యాతో పోల్చాలిసిన అవసరం లేదు. గత ప్రభుత్వం ఇంత యాలకేప్స్ చేసిందని చెప్పడం కాదు. అది సైంటిఫిక్ బేసా? వాళ్లది, ఒక పద్ధతి లేదు, వ్యవసాయ రంగాన్ని పూర్తిగా నాశనం

చేశారు. కాబట్టి వాళ్లందర్నీ అందర్ని చిత్తుగా ఓడించి మనల్ని ఎన్నుకున్నారు. మాట మాటకి వాళ్ల బడ్డెటు యాలకేప్పు కాని వాళ్ల ప్రయారిటీస్ కాని వారు అనుసరించే ప్రయారిటీస్ ప్రజల కోసం కాదు కాబట్టి తప్పకుండా వాళ్లతే మనం పోల్చుకోకుండా మనకు ఏదైతే అవసరం పున్నదో ఆ అవసరాల కోసం చిత్తశుద్ధిగా పనిచేయాలని చెప్పి తద్వారా మాత్రమే ఈ ప్రజల విశ్వాసం పొందగలమని చెప్పి తద్వారా మాత్రమే ఈ గ్రామిణాప్రాంతాల్లో చిన్నాభిస్ఫోమైనా అర్థిక వ్యవస్థను పరిపుష్టం చేయడం ద్వారా మన గ్రోత్ రేటు పెరుగుతుంది, మనం ముందుకుపోవడం తప్ప లేకపోతే వేరే మార్గంలేదు. ఆ దిశగా ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలని చెప్పి మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ, విన్నవిస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు నమస్కారాలు తెలియచేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి.జీ.వనరెడ్డి (జగిత్యాల) :అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన నీటిపారుదల శాఖ క్రింద డిమాండ్సును నేను పూర్తిగా సమర్పిస్తున్నాను. మిత్రులు టిఆర్ఎస్ పార్టీకి చెందిన రాజీందర్గారు మాటల్లాడుతూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గత దశాబ్దాల కాలం నుంచి నిర్లక్ష్యం కానింపబడ్డ తెలంగాణా ప్రాంతానికి చెందిన నీటిపారుదల రంగానికి ఇష్టున్న ప్రాధాన్యతల పట్ల హర్షం వ్యక్తంచేస్తూ అభిసందిస్తారని నేను భావించాను. వారు మాటల్లాడిన మాటలు చూస్తూపుంటే, మా తెలంగాణాలో ఒక శాస్త్రం పున్నది. “ పెట్టిని తల్లి పెట్టకపోయే కాని ఈపెట్టే ముండకు ఏమైంది” అన్నట్లు పున్నది. రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా పరిపాలించిన 8 సంవత్సరాలు కానియండీ, తదుపరి అధికారానికి వచ్చిన చంద్రబాబునాయుడు 9 సంవత్సరాలు కానియండీ, తెలంగాణా ప్రాంతానికి ఒకవైపు గోదావరి ఇంకోస్టపు కృష్ణా సదులు ప్రవహించడంతేటి పుష్టిలంగా సాగునీరు పొందే అవకాశం పున్నది. గోదావరి నదికి సంబంధించి ఆ నాడు పండిట జవహర్లలౌహేప్పగారు శంఖుస్థాపన చేసినటువంటి ఈ నాడు శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు, పోచంపాడు ప్రాజెక్టు మిసరో అదనంగా ఒక్క క్యూసెక్కు వాటర్ నిల్వ చేసుకోనేటువంటి సామర్థ్యాన్ని కూడా గత ప్రభుత్వం కల్పించలేకపోయింది. ఇవాళ రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి రావడంతోనే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖరరెడ్డిగారి ఆధ్వర్యంలోపల గతంలో నిర్లక్ష్యం కావింపబడ్డటువంటి ఈ తెలంగాణా ప్రాంత సాగునీటి సోకర్యాలు కల్పించే అవకాశం ఉన్నటువంటి గోదావరి నది జలాలను పూర్తి స్థాయిలో వినియోగంలోకి తీసుకురావాలే భావనతోనే ఇవాళ వరదనీటి కాలువ, ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్టు, దేవాదుల ప్రాజెక్టు, దుమ్ముగూడెం ప్రాజెక్టు, ఎల్లంపల్లితో అనుసంధానం చేయాలని తలంచి ప్రాణహిత, ఇతర ప్రాజెక్టుల గురించి ఆలోచన చేసి ఒక కార్యరూపం ఇచ్చే నిధంగా నిధులు కేటాయింపు చేశారు. ప్రాజెక్టులను త్వరితగతిన పూర్తి చేయాలని సంకల్పిస్తే, ప్రతిపక్షాల వాళ్ల ముఖ్యంగా తెలుగుదేశం పార్టీ గత రెండు దశాబ్దముల కాలంలో వాళ్ల ఏమి చేయలేకున్న ఈ సాగు నీటి రంగానికి కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికముత్తంలో నిధులు కేటాయింపులు చేసి ప్రాజెక్టులు ఒక నీరీత కాలవ్యవధిలో ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయాలని చెప్పి సంకల్పించారు. మరి ప్రాజెక్టుల నిర్వాణం చేపడుతుంటే, కేవలం వాటిని అడ్డుకోవడానికి, వాళ్ల న్యాయస్థానాన్ని ఆత్మయించినా న్యాయస్థానంలోపల వాళ్లకి చుక్క ఎదురైపోయింది. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన టెండర్సు ప్రక్రియ పారదర్శకంగా పుండనిచెప్పి తీర్చు ఇచ్చారు. ప్రాజెక్టులు అడ్డుకోవడానికి రాజకీయ పార్టీలకు అవకాశాలు కల్పించకుండా తదుపరి గత శాసనసభ సమావేశాల సందర్భంగా మళ్లీ ఆరోపణలు లేవనెత్తినా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రైకోర్సు తీర్చు ఇచ్చినా అటువంటి భావనకు సరిపెట్టుకోకుండా బహిరంగ చర్చకు ఏ ప్రాజెక్టు అయినా కాని “ మీరు బహిరంగ చర్చకు ఉపక్రమించండి, మీము నవివరాలతో మీ ముందుకు వస్తామని” చెప్పారు. ఒక్క తెలంగాణా ప్రాంతమే కాకుండా అంధ రాష్ట్రంలో చేపట్టిన ప్రాజెక్టుల అన్నిటిపై కూడా బహిరంగ చర్చ చేపట్టడం జరిగింది. గత 5 రోజుల నుంచి మీరు అబ్బర్య చేస్తున్నారు, శ్రీపాదసాగర్ ప్రాజెక్టు ఫెబ్ 2కి సంబంధించిన టెండర్ ప్రక్రియ,

నవంబరు, 2005 రామగుండంలో బహిరంగ చర్చ చేపట్టారు. ఆ నాడు తెలుగుదేశం ప్రార్థికి చెందిన శాసన సభ్యులు టెక్కికల్గా అనుభవం పున్న వారు రిబైర్చు ఛిఫ్స్ ఇంజనీరు మారుతి, చర్చలో పాల్గొని చర్చలో ఏ అంశాన్ని కూడా నిరూపించలేకపోయి సమస్యను వదిలివేశారు. ఇవాళ శాసన సభా సమయం అంతా వృధా చేసే విధంగా ప్రజానీకానికి ఈసమస్య సాగుతుంటే ఇందులో ఏదో ఉన్నది అనే అభిప్రాయాన్ని కొంతమేరకన్నా కల్పించలేకపోతామా అనే భావంతో ఉన్నారు. ఇవాళ సూపరింటెండెంటింగ్ ఇంజనీరు టెక్కికల్గా కంప్యూటర్ ఫీడింగ్ చేయడంలో పొరపాటు జరిగిందని దానిని సరిచేసుకున్న తరువాత, ఇవాళ వాళ్ల బహిరంగం చేసిన డాక్యుమెంటు ఏమిటి? మీరు కంప్యూటర్ లో ఫీడ్ చేసినని తీసుకొచ్చి మేము చూపేడుతున్నాము అనడం ఏమిటి? కంప్యూటర్ లో ఓపెనింగ్ ఫీడ్ చేసిన డాక్యుమెంటులో వాటిని మార్పి చేసిన డాక్యుమెంటు మీరు పట్టుకొచ్చి మేము చూపేడుతున్నాము అని చెప్పి అంటే ఏ విధంగా పుంటుంది.

మ.12.40

ఈనాడు వాష్టవంగా శ్రీపాదసాగర్ స్టేజ్-2కు సంబంధించి ముందుగా 1,36,000 ఎకరాలకు మాత్రమే నీరందించేవిధంగా టెండర్ ప్రక్రియ చేపట్టాలని ప్రభుత్వం తలంచిన విషయం మీకు తెలుసు. లైన్ ఎస్ట్మేట్, డీటెయిల్ ఎస్ట్మేట్లు రూపొందించారు. గౌరవ మంత్రివర్యులు సభలో చెప్పారు. వారికి ఏదైనా దాచిపెట్టాలనే ఆలోచన ఉంటే సభలో చెప్పి ఉండేవారు కాదు కదా? 1,36,000 ఎకరాలకు సంబంధించి ఏ లైన్ ఎస్ట్మేట్ అయితే సబ్మిట్చేయటం జరిగిందో, రూ.935 కోట్లతో లైన్ ఎస్ట్మేట్, డీటెయిల్ ఎస్ట్మేట్ సబ్మిట్ చేయాలని శాఖను ఆదేశించిన తరువాత జనవరి 19 నాటికి 1,36,000 ఎకరాలకు నోటిఫికేషన్ జారీచేయటం జరిగింది. కరీంసగర్కు సంబంధించిన శాసనసభ్యులు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని కలసి మా ప్రాంతానికి సాగునీరు అందించే అవకాశం ఉన్నటువంటి ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్ట్ ద్వారా మాకు కూడా నీరు ఇస్ట్ తొందరగా నీరు పస్తుందనే భావశత్తో ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లినపుడుడు 1,36,000 ఎకరాలను 2 లక్షల ఎకరాలకు మార్పుచేయాలని వారు ఆదేశించారు. సంబంధిత శాఖ ఎన్.ఇ. ఆ 1,36,000 ఎకరాలనే మదిలో మెదలటం జరగగా దీనికి సంబంధించిన ఎస్ట్మేట్సు రూ.1,344 కోట్లగా ముందుగా ఫీడ్ చేయటం, అంతకంటే ముందుగానే సి.ఇ.గారికి, ప్రభుత్వానికి వారు నీవేదించిన ఎస్ట్మేట్సు ఇగ్నోర్చేసి వారు ఫీడ్ చేయటం జరిగింది. జరిగిన తప్పును వారు గ్రహించి సంబంధిత శాఖ అధికారులతో దానిని రూ.1,700 కోట్లగా వారు ఫీడ్ చేయటం జరిగింది. దాంటో పార్టీసిపేట్ చేసినవారు ఎవరు? వర్గ్పొందినవారు Sew Constructions, Navayuga. జాయింట్ వెంచర్ వారెవరైనా కానీయండి, the other participants are internationally reputed companies. ఎల్ అండ్ టి కానీయండి, హిందుస్ట్రోన్ కన్ఫ్రెక్షన్ కంపెనీ కానీయండి these are the internationally reputed companies. ఇందులో ఏమాత్రం అవకతపకలు చోటుచేసుకున్న �nobdy will keep quite, especially bidders will never keep quite. కాంపిలీటివ్ బిడ్డర్స్ ఎవరూ ఉండుకోరు. ఉండాపారణకు గత ప్రభుత్వకాలంలో 2003-04కు సంబంధించి దేవాదుల టెండర్ ప్రక్రియ ఏదైతే చేపట్టబడిందో ఆనాడు ఎస్.ఎన్.అర్ రేట్లు ఒక టి.ఎం.సి. వాటర్ లిఫ్ట్ చేయటానికి రూ.172 కోట్ల తీసుకున్నారు. అది శ్రీపాదసాగర్ ప్రాజెక్ట్కంటే తక్కువ ప్లోట్. ఈనాడు ఎల్లంపల్లి శ్రీపాదసాగర్ ప్రాజెక్ట్లో కేవలం రూ.154 కోట్లతో అంతకంటే ఎక్కువ ఎత్తులో లిఫ్ట్ చేసివిధంగా ఆమోదించి పనులు ప్రారంభించటం జరిగింది.

మిత్రులు దేవేందర్ గాడ్ గారు పాదయాత్ర చేశారు. రాజకీయప్పార్టీ ప్రతినిధులు ఎవరైనప్పటికీ పాదయాత్రలు చేయటం తప్పుకాదు. మేము పాదయాత్రలను వ్యతిరేకించటంలేదు. కానీ ఆయనగారు

చంద్రబాబునాయుడుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నటువంటి 9 సంవత్సరాల కాలంలో చక్రం తిప్పినటువంటివారు. ఆ 9 సంవత్సరాల కాలంలో తెలంగాణా ప్రాంతం తెలంగాణా ప్రాంతం నిర్రక్షయికి గురైనా, గోదావరి నదీజలాలు వినియోగంలోకి రాకపోయినా, తాను ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న ప్రభుత్వం నిర్రక్షయం వహిస్తున్నపుటికీ ఒక్క మాటైనా ఏ సందర్భంగాసైనా మాటలాడి ఉంటే మేము హర్షంప్యక్షంచేసేవారము. నువ్వు అధికారంలో ఉండి, చేయగలిగే స్థాసంలో ఉండి ఎన్నడూ కూడా ఒక్కాడు ఒక్క పల్లెత్తు మాట మాటల్లాడనివాడిని. ఈనాడు ఆశ్చర్యం ఏమంటే ప్రాణహితను ఎల్లంపల్లితో అనుసంధానించాలి ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇంజనీర్స్ రిపోర్ట్ ఇచ్చి దానిని స్పీకర్గారిద్వారా ప్రభుత్వానికి ఇస్తే ప్రభుత్వంద్వారా చేపడుతుండటం మీకు తలును.

మీరు గోదావరి యుట్లైజేషన్ అధారిటి అని ఎక్కుప్ప్యన్తో ఒక కమిటీ కాన్స్టిట్యూట్ చేశారు. గోదావరి యుట్లైజేషన్ అధారిటి కాన్స్టిట్యూట్ చేసిన 5 సంవత్సరాలలో వారు ఆ బాధ్యతను సక్రమంగా నిర్వర్తించారా? ఒక్కాడైనా ప్రాణహితను ఎల్లంపల్లితో అనుసంధానం చేయటానికి అవకాశం ఉన్నదని చెప్పారా? ఈనాడు ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణంలో జరుగుతున్న జాప్యం దృష్టిలో పెట్టుకుని అందులో ఇమిడి ఉన్న అంతరాష్ట్ర వివాదాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రాణహిత-ఎల్లంపల్లిలను అనుసంధానిస్తే దాదాపు 165 టి.ఎం.సి.ల నీటిని ఎల్లంపల్లిలో లిఫ్ట్ చేసి అక్కడనుండి నేరుగా మొదక్, రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఉన్న 12 లక్షల ఎకరాలను సాగులోకి తీసుకువచ్చే అవకాశం ఉన్నది. పనులు చేపట్టాలన్న నిపయం ప్రక్కనపెట్టండి, కనీసం మీరు ఆలోచన చేశారా? మీరు నిర్రక్షయం వహించి చేయాలి పనులను ఈనాడు ఈ ప్రభుత్వం చేస్తూ ఉంటే ప్రజలలో కనుమరుగై పోతామనే భావనతో గోదావరిపైన ప్రాజెక్ట్లను త్వరితగతిన చేపట్టాలని అనటం చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉన్నది. ఇక్కడ ఆలస్యం జరుగుతుందని, పనులు త్వరితగతిన చేపట్టాలని వారు అంటారు. మీకు ప్రాప్తిను అండ ఫిగర్స్ ఇస్తాను. ఘ్రాం ఘ్రాం కెనాల్కు సంబంధించి వారు అధికారంలో ఉన్నటువంటి 9 సంవత్సరాల కాలంలో వెచ్చించింది కేవలం రూ.40 కోట్లు మాత్రమే, not even Rs.40 crores, it is only Rs.38.77 crores. వారు అధికారంలో ఉన్న 9 సంవత్సరాల కాలంలో ఘ్రాం ఘ్రాం కెనాల్ మీద వెచ్చించిన మొత్తం కంటే ఎక్కువగా ఈనాడు 20 సంవత్సరాల కాలంలో ఘ్రాం ఘ్రాం కెనాల్మీద రూ.661 కోట్లు పనులను ఎగ్గిక్కుట్ చేయటం జరిగింది. దయచేసి ఈ ప్రభుత్వంయొక్క చిత్రపుధ్వని చూడండి.

ఘ్రాం ఘ్రాం కెనాల్ మాత్రమే కాదు దేవాదుల ప్రాజెక్ట్ నిపయం కూడా ఉన్నది. ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణం చేపట్టాలనే ఆలోచన వస్తే దానికి ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్, అది ఏవిధంగా చేపట్టాలనే ఆలోచన ఉంటుంది. ఆనాడు మన కాంగ్రెస్పార్టీ శాసనసభ్యులందరూ మిత్రులు శ్రీధర్బాబు నియోజకవర్గంలోని చారిత్రాత్మకమైన ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్ట్ ప్రాధాన్యతను దృష్టిలో పెట్టుకుని దానిని చేపట్టాలని కోరుతూ అక్కడకు యాత్రగా వెళ్లాము. వారు పొలికాప్టర్లో ఒక శిలాఫలకం పెట్టుకుని వచ్చారు. ముందు ఇచ్చంపల్లి వస్తామని ప్రతిపాదన చేశారు. పొలికాప్టర్లో ఇచ్చంపల్లి వెళతామని బయలుదేరినవారు కాంగ్రెస్పార్టీ శాసనసభ్యులు అక్కడకు యాత్ర చేపట్టారు కాబట్టి ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్ట్ చేవడితే కాంగ్రెస్పార్టీకి ఎక్కుడ పేరిస్తుందేమౌని పొలికాప్టర్ ఇటు మలిపి దేవాదులలో శంకుస్థాపన చేశారు. లక్ష్మయ్యగారూ, ఇది నిజమా, అబద్ధమా, మీరు చెప్పండి. మీరు ఆనాడు కూడా సభలో ఉన్నారు. ఆల్రైట్, అక్కడో, ఇక్కడో, ఎక్కడో ఒకచోట చేపట్టారు. సంవత్సరం తిరగకముందే దేవాదుల ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణం చేపట్టి నిర్మాణమని అన్నారు. లోకల్ బాడ్స్ ఎలక్షన్స్, శాసనసభ ఎలక్షన్స్ లోపు కూడా నిర్మాణం పనులు మీరు పూర్తిచేయలేకపోయారు. మీరు తెలంగాణా ప్రాంతంపట్ల మాపిన నివ్వతను గుర్తించిన ప్రజలు మీకు ప్రతిపక్ష స్థాసం చూపించారు. మీరు అధికారంలో ఉండి శంకుస్థాపన చేసిన 4 సంవత్సరాల

కాలంలో కేవలం మొబిలైజేడ్ అడ్వెన్సెన్ పీరిట రూ.45 కోట్లు మినహా ఒక్క రూపాయి కూడా భర్యుకాకపోతే ఈ 20 మాసాలలో రూ.989 కోట్లు, it may cross even Rs.1000 crores, నేను జనవరివరకు ఉన్న లెక్కలు మాత్రమే చెబుతున్నాను. రూ.989 కోట్లు భర్యుపెట్టి రేపు ఖరీఫ్కు దేవాదుల ఫైజ్-1 ద్వారా నీరు ఇష్టబోతున్నాము. ఇది ప్రభుత్వంయొక్క చిత్తశుద్ధని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈరోజు ఘ్రణ ఫ్లో కెనాల్ కానీయండి, దేవాదుల ప్రాజెక్ట్ కానీయండి, ఎల్లంపల్లిలలో జరుగుతున్న పనుల వేగంచూస్తే తప్పకుండా మరలా రెండు సంవత్సరాల కాలం లోపల ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణం పూర్తిచేసుకుని కనీసం కరీంనగర్ జిల్లాకు అయినా నీరందుతుందనే విశ్వాసం మాకు ఉన్నది.

మిడ్మానేరుగురించి మీకు తెలుసు. మిడ్మానేరు జలాశయాన్ని ఏర్పాటుచేసి మిడ్మానేరునుండి ఇందుట్రి ప్రాంతం, మా భారీనీటిపారుదలశాఖామాత్సుల లక్ష్మయ్యారి జనగాం ప్రాంతం, ఇతరతొ ప్రాంతాలకు నీరు అందించటానికి అవకాశం ఉన్న దీనిని పూర్తిగా మాయంచేశారు. ఈ ప్రభుత్వం మిడ్మానేరుయొక్క ఆవశ్యకతనుగుర్తించి టెండర్ ప్రక్రియను పూర్తిచేసి పనులు ప్రారంభించబోతున్నారు.

మ.12.50

ఆ విధంగా ఘ్రణ ఫ్లో కెనాల్ కానివ్వండి, దేవాదుల కానివ్వండి, ఎల్లంపల్లి కానివ్వండి, మిడ్ మానేరు కానివ్వండి..... అన్ని కూడా ఈ ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యతా క్రమంలో పూర్తి చేస్తుంది. ఎల్లంపల్లికి సంబంధించి NTPC వారికి ఉపయోగించుకోవడానికి దాదాపు 6.5 టీ ఎం సి లు రెగ్యులర్గా అవసరం. ఆనాడు కేవలం పది సంవత్సరాల అగ్రమొంటుతో ఆస్ట్రిప్పు నీరు ఇష్టడానికి ముందుకోస్తే వాళ్లు నీటి జలాశయం ఏర్పాటు చేసుకోకపోవడం వల్ల ఈ రోజున ఇష్టబీకీ ఈ 6.5 టీ ఎం సి లైప్ మనకు హక్కు పున్నా వారు వినియోగించుకుంటున్నారు. ఆ 6.5 టీ ఎం సి లకు సంబంధించి ఎక్స్పోండిచర్సు భరించడానికివారు నాటి నుండి సిద్ధమైనపుటికీ గత ప్రభుత్వం నిర్దిష్టం కారణంగా ఈ రోజున క్రింద పున్న ప్రాంతాల్ని పెద్దపల్లి, మంథని కొంతవరకు మేడారం నియోజకవర్గాలు సష్టాపోవడం జరుగుతున్నది. దీనికి బాధ్యత కేవలం గత దశాబ్ద కాలంలో అధికారంలో పున్న తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమే పహాంచాలని నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఎల్లంపల్లి దేవాదులనే కాదు దమ్ముగూడెం ప్రాజెక్టు ఏదైతే పుందో వెనుకబడిన ఖమ్మం జిల్లాకు కావలసిన నీరు అందించడానికి లీఫ్ ప్రతిపాదన చేసి టెండర్సు కూడా పిలవడం జరిగింది. ఈ రోజు నిధుల ఎక్స్పోండిచర్ గురించి పాయింటపుటచేయడం జరిగింది అధ్యయా. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన ఈ 20మాసాల కాలంలో తెలంగాణా, ఆంధ్ర, రాయలసీమ ఏ ప్రాంతంలో ఏ మేరకు నిధులు వెచ్చించారన్న విషయాలకు సంబంధించి చెప్పాలినప్పే తెలంగాణా ప్రాంతానికి సంబంధించిన ప్రాజెక్టుల విషయంలో అని మేజర్ కానివ్వండి, మీడియం కానివ్వండి రు. 3400 కోట్లు బై ది ఎండ్ ఆఫ్ జనవరి, 2006 భర్యు చేస్తే బోర్డ్ అంధ్ర, రాయలసీమ పుట్ టుగెదర్ రు. 2700 కోట్లు అంటే అంధ్ర ప్రాంతంలో రు. 1800 కోట్లు, రాయలసీమ ప్రాంతంలో రు. 893 కోట్లు..... అంటే రు. 900 కోట్లు అనుకోండి..... ఈ విధంగా మొత్తం రు. 2700 కోట్లు బోర్డ్ అంధ్ర అంటే రాయలసీమ పుట్ టుగెదర్ భర్యు చేయడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వం కారణంగా తెలంగాణా ప్రాంతం వెనుకబడిందని, వేర్పాటువాదం ఇక్కడ బలపడడం జరిగిందని, దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ ప్రజానీకానికి న్యాయం చేయాలన్న ఒక భావనతో ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 40 శాతం విస్తృతతో పున్న తెలంగాణా ప్రాంతంలో 60 శాతం నిధులు భర్యు చేసి, 60 శాతం విస్తృతతో పున్న అంధ్ర, రాయలసీమ ప్రాంతాలలో 40 శాతం నిధులు భర్యు చేసిన ఈ ప్రభుత్వాన్ని, ఈ ప్రభుత్వ విధానాన్ని మీరు హర్షించవలసింది పోయి తప్పు పట్టడం ఇది మీకు సమంజసమా, మీకు న్యాయమా అని నేను మిమ్మల్ని అడుగుతున్నాను.

ఆల్రైట..... పోలవరం గురించి మీరు మాట్లాడుతున్నారు. పోలవరం గురించి మీకు తెలుసు. గోదావరి నది చివరి ఒడ్డున దీనిని చేపడుతున్నారు. గోదావరి నీరు వృధాగా సముద్రంలో కలవబోతున్న నీటితో ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేసి వైజాగీలో ఇండప్రైయల్ పర్సన్ కోసం కానిష్వండి, త్రాగు నీటి కొరకు కానిష్వండి, అదేవిధంగా తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలోని అవ్యాండ్ ఏరియాస్కు కాని నీరిస్తే తప్పొంటి? ఈ నీటిని వారు వాడుకోవడాన్ని తప్పుపడతారా? పైన అప్పర్ రీచ్లో మనకు కావలసిన ప్రాజెక్టులను చేపట్టి వృధాగా సముద్రంలో కలవబోతున్న నీటిపై ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం చేసి ఈ రాష్ట్రంలోని అవ్యాండ్ ఏరియాస్కో పున్న వెనుకబడిన ప్రాంతానికి నీరందించడానికి సంకల్పిస్తే దానిని అభ్యంతర పెట్టడం ఏమైనా సమంజసమా అధ్యక్షా? మీరే చెప్పండి. ఈ రోజు ట్రైబల్ నిర్మాణయులపుతున్నారన్న ఒక వాదన వుంది. ఏ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేయాలన్నా ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణ పరిసరాల్లో క్యామెంట్ ఏరియాలో పున్న వారు నిర్మాణయులవడం సహజం. కాని ఒకటి..... నిర్మాణయులు కాబోతున్నది గిరిజనులు కానిష్వండి, మరెవరైనా కానిష్వండి..... ఆర్ ఆర్ యాక్ ఏదైతే వుందో..... గత ప్రభుత్వం కానిష్వండి..... ఈ రోజు యావద్వారతదేశంలో నిర్వసితులకు పునరవాసం కల్పించే ద్రక్షియలో భాగంగా ఏ రాష్ట్రం చేపట్టనంత పెద్దయెత్తున ల్యాండ్ టు ల్యాండ్..... హాస్ టు హాస్..... వారు కోల్పోయిన భూములకు మానిటరింగ్ కాంపెన్సెస్ అన్నివిధాలుగా వారికి కల్పించి, వారికి పునరవాసం ఏర్పాటు చేసి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం చేయడానికి

ఈ ప్రభుత్వం ఉపక్రమిస్తే..... మరి నాకు ఆశ్చర్యం.... అధ్యక్షా..... నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను. గిరిజనులు అడవితల్లి బిడ్డలని మా మిత్రులు చెబుతున్నారు. ఆల్రైట అడవితల్లి బిడ్డలంటే ఎప్పుడూ అడవుల్లోనే వుండాలా? అడవి తల్లి బిడ్డలంటే ఈ వెలుగును చూసే భాగ్యం వారికి లేదా అధ్యక్షా? ఈ రోజున అడవుల్లో వారికి కావలసిన వృత్తి లేదు, ఉపాధి లేదు. ఈ రోజున వారు పట్టణాలకు వచ్చి రిక్కాలు తేక్కుతున్నారు. ఈ రోజు హైదరాబాదు నగరంలో కూరీ చేసే కార్బూకుల్లో 50 శాతం గిరిజనులనే చూస్తారు. గిరిజనులు కాబట్టి అడవి తల్లి బిడ్డలుగా శాశ్వతతంగా అడవిలోనే వుండాలంటే ఇది ఎక్కుడి న్యాయం అధ్యక్షా? అడవితల్లి బిడ్డలకు వెలుగు చూపాలిస్త అవసరం లేదా? వారికి కూడా సిటీజెన్సీస్ కల్పించాలిస్త అవసరం లేదా? వారికి కూడా పట్టణాలలో మనం చేపడుతున్న కార్బూకుమాలను పొందడానికి హక్కు వుంది. దయచేసి మీరు ఏ ప్రాజెక్టు కానిష్వండి, పోలవరం కానిష్వండి మరేదైనా ప్రాజెక్టు కానిష్వండి తెలంగాణా ప్రాంతానికి తప్పకుండా ప్రాధాన్యత ఇష్టండి. అలాగే అంధ ప్రాంతానికి ప్రాధాన్యత ఇష్టండి ఉత్తరాంధ్ర కానిష్వండి, అదే విధంగా రాయలసీమ ప్రాంతం కానిష్వండి. ఎగువ ప్రాంతం కానిష్వండి అన్ని ప్రాంతాలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. ఆ విధంగా మనలో ఈర్దూ భావం అనేది రాకూడదు. ఈ రోజున పోలవరం కానిష్వండి, పులిచింతల కానిష్వండి ఏదైనా సరే మనలో ఈ ర్ధాభావం లేకుండా వుండాలి. ఈ రోజున మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో అధ్యక్షా గడచిన ప్రభుత్వ అధినేత చంద్రబాబు నాయుడు గారు మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాను అడ్డాప్పి చేసుకున్నామన్నారు. మరి అడాప్పన అంటే ఏమిలో నాకు అర్థం కాలేదు. నీవు అడాప్పి చేసుకున్న మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాకు సాగునీరు కల్పించడానికి నీపు చేసిన చర్యలేమిటని నేను అడుగుతున్నాను. ఈరోజు ట్రైప్లో నదికి సబంధించి ఆల్ముట్టి డ్యాం ఏదైతే వుందో కర్నాటక ప్రభుత్వం ఎత్తు పెంచుతూ వుంటే నీకు కనీసం కాసరాలేదే? ఆల్ముట్టి డ్యాం ఎత్తు పెంచడం వల్ల క్రింద నున్న మన ప్రాంతానికి వచ్చే నీరు రాకుండా పోతుందన్న ఆలోచన నీకు రాలేదే? బచావత్ ట్రైబ్యూనల్ అవార్డు ప్రకారం మిగులు జలాలను వినియోగించుకోవడానికి నీపు చేపట్టిన చర్యలేమిటని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాకు సంబంధించి భీమా లిఫ్ట్ ఇరిగేస్ ప్రాజెక్టు వల్ల దాదాపు రెండు లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి తెచ్చే అవకాశమున్న ప్రాజెక్టు నీవు అధికారంలో వున్న తేమ్ముది సంవత్సరాల

కాలంలో కేవలం రు. 33 కోట్లే ఖర్చు పెడితే ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన ఈ 20 మాసాల కాలంలో రు. 140 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి ప్రాజెక్టు పూర్తి చేసుకుంటున్నాము. ఈ సంవత్సరంలో రు. 200 కోట్లు అలోకేట్ చేయడం జరిగింది. అట్లాగే కల్పకుర్తి లీఫ్ ఇరిగేస్వ ప్రాజెక్టును తొమ్మిది సంవత్సరాల మీ కాలంలో మర్చేషోయారు. మీ కాలంలో కేవలం రు. 12 కోట్లే కేటాయించారు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత గడచిన 20 మాసాల కాలంలో రు. 331 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడమే కాక 2006-07లో రు. 240 కోట్లు కేటాయింపులు చేస్తే..... హర్షించవలసింది పోయి ఈ విధంగా మాట్లాడతారా? మీ నిర్దఖ్యం గురించి నాకు తెలియడం లేదు అధ్యా..... ఆ రోజున నెట్టింపాడు ప్రాజెక్టును మీరు అనలు ఉపక్రమించనే లేదు. దానికి అనలు అరంభమే చేయలేదు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 20 మాసాల కాలంలో రు. 112 కోట్లు ఖర్చు చేసి ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్లోనంద కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. కల్పకుర్తి, నెట్టింపాడు, భీమా ఈ మూడు ప్రాజెక్టులైనై ఈ 2006-07 సంవత్సరంలో రు. 540 కోట్లు కేటాయింపులు చేసి నిర్దిష్ట కాలవ్యవధిలో ఈ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేసి ఏడు లక్షల 40 వేల ఎకరాలకు సాగునీరు అందించడం ద్వారా మెనుకబడ్డ మహాబూబ్ గర్ జిల్లా రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలన్న ప్రభుత్వ సంకల్పం అనేది ఏదైతే పుండో దాని వల్ల మొత్తం భారత దేశంలోనే ఆంధ్ర రాష్ట్రం అభివందింపబడుతున్నది. ఈ రోజు మన ప్రధాని డాక్టర్ మన్సోర్ సింగ్ గారు మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిని అభివందించారు.

మ. 1.00

జాతీయ స్థాయిలో సాగునీటి సౌకర్యాలు ఏ విధంగా పూర్తి చేస్తారనే సమయంలో మన ముఖ్యమంత్రి గారు ముందుకు వచ్చారు. తెలంగాణా ప్రాంతం అభివృద్ధి గురించి మాత్రమే మాట్లాడితే తప్పు, రాయలసీమ ప్రాంతం కూడా మెనుకబడి ఉంది. ఆ ప్రాంతానికి కూడా సౌకర్యాలు కల్పించవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం పైన ఉంది. పోతిరెడ్డి పాడు హాడ్ రెగ్యులేటర్ ద్వారా పరద సమయంలో, వృధాగా పోయే నీటిని మళ్లింపు చేసుకొని రాయలసీమ ప్రాంతానికి సాగునీటి సౌకర్యం అందించే ప్రయత్నంలో భాగంగా నీళ్లు కల్పిస్తే తప్పు ఏమిటి? సముద్రంలో వృధాగా పోయినా వారికి అభ్యంతరం లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో మెనుకబడిన ప్రాంతాలకు సాగు నీరు అందించడమే ఈ ప్రభుత్వ లక్ష్యం. ఇవ్వాళ మనకు రావలసిన నీరు, అమ్మార్ వాటర్ , నాగార్జున సాగర్ కమాండ ఏరియా అయితేనేను, ఎస్.ఎల్.బి.సి, ఎస్.ఆర్.బి.సి నుండి మనకు రావలసిన అమ్మార్ వాటర్ పోతే తప్పు. గోదావరి నుండి సముద్రంలోకి చాలా నీరు వృధాగా పోయిందని మన పోదరి ఇష్టుడే అన్నారు. అటువంటి నీటిని వాడుకోవాలి. పోలవరం అయితేనేను, పోతిరెడ్డి పాడు అయితేనేను, మన ప్రాంతానికి రావలసిన సాగునీరు మనకు అందిస్తే అది అందరూ హర్షించాలి. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సంకల్పించిన జలయజ్ఞం పూర్తి స్థాయిలో కార్బోరూపం దాలిస్తే కేవలం అయిదు సంవత్సరాల కాలంలో అధనంగా ఇంకో డబ్బు లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందించే అవకాశం ఉంటుంది. అది అందరూ ఆలోచించాలి. వాళ్లకు ఆ అవకాశం ఇచ్చాడు ఆ భగవంతుడు. అనాడు ఎన్.ఎస్. రామారావు గారు చెయ్యలికపోతున్నాడని అయినను దించేసారు. మాకు అభ్యంతరం లేదు. అది వాళ్ల పార్టీ, వాళ్ల ముఖ్యమంత్రి ఎవరో వాళ్ల డిస్ట్రిక్టు చేసుకోవచ్చు. మళ్లీ వచ్చాడు, ఏదైనా మంచివని చేసాడా అంట లేదు.

అధ్యక్షా, గుత్తా, అలీ సాగర్ మన గౌరవ స్పీకర్ గారి జిల్లాకు సంబంధించినది. వాళ్ల పూర్తిగా నిర్దఖ్యం చేసారు. గుత్తా అలీ సాగర్కు సంబంధించి ఇరవై సంవత్సరాల లోపల గుత్తా పై 94 కోట్ల రూపాయలు అలీసాగర్ పై 112 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. ఈ సంవత్సరం అలీ సాగర్కు, 71 కోట్ల రూపాయలు అదే విధంగా గుత్తాకు యాభె కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. మొన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రాజెక్టు

పై రెప్యూ చేయడం జరిగింది. నీరీత కాలవ్యవధిలో ప్రాజెక్టులు చేపట్టాలని సంకల్పించింది. అవి ఏదశలో ఉన్నాయి, ఏ విధంగా పనులు జరుగుతున్నాయని మొన్న రెప్యూ చేసారు. నీల్వాయి, గొల్లవాయి, పెద్దవాగు ఏదైనా కానివ్వండి. అదిలాబాద్ జిల్లాలోని గిరిజన ప్రాంతానికి చెందిన ప్రాజెక్టు ఒకటి ఉంది. గడచిన ఇరవై మాసాలలో 93 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి, ఈ బడ్జెట్లో 126 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. భారీ నీటిపొరుదల రంగమే కాదు మీడియం ఇరిగేషన్కు, మైనర్ ఇరిగేషన్కు కూడా ప్రాథాన్యత ఇచ్చారు. తెలంగాణాలో మేజర్ ఇరిగేషన్కు ఇరవై ఆరు వందల అరవై ఆరు కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. అంధ ప్రాంతానికి 253 కోట్ల రూపాయలు, రాయలసీమ ప్రాంతానికి 1330 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. We are getting 45 percent. నలభై అయిదు శాతం మేజర్ ఇరిగేషన్లో నిధులు కేటాయించారు. నిధులు కేటాయించబడడం ఒక ప్రక్రియ. Budget Estimation is like a Line Estimation. ఏ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం త్వరితగతిన చేపట్టడం జరుగుతుందో దానికి అనుగుణంగా నిర్మాణ వ్యయాన్ని కూడా మళ్ళింపు చేసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. ఇది గత సంవత్సరం జరిగింది. మీడియం ఇరిగేషన్లో అరవై అయిదు శాతం తెలంగాణ ప్రాంతానికి కేటాయించడం జరిగింది. తెలంగాణ ప్రాంతానికి సంబంధించి మీడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు 592 కోట్ల రూపాయలు కేటాయైస్తే, అంధ ప్రాంతానికి 311 కోట్ల రూపాయలు, రాయలసీమ ప్రాంతానికి 55 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. అంధారాయలసీమకు ముప్పై అయిదు శాతం అయితే, తెలంగాణ ప్రాంతానికి అరవై అయిదు శాతం నిధులు కేటాయించారు. చిన్న నీటిపనరులు తెలంగాణ ప్రాంతంలో అవసరం. సౌకర్యాలు ఎగ్గుస్తే అయ్యాయి. తెలంగాణ ప్రాంతం దశాభాల తరబడి నిర్లక్ష్యానికి గురైనది కాబట్టి ఇప్పుడు ఇక్కడ ప్రాథాన్యత ఇష్టవలసి వస్తుంది. మైనర్ ఇరిగేషన్కు సంబంధించి 550 కోట్ల రూపాయలు కేటాయైస్తే నాలుగు వందల కోట్ల రూపాయలు తెలంగాణాలో ఖర్చు చేసి అవకాశం ఉంది. ఇది అందరూ హర్షించాలి. ప్రాంతీయ బేధాలకు తావు లేదు. పోలవరం ప్రాజెక్టు కోస్తు అంధా ప్రాంతాలకు సౌకర్యం కల్పించే ప్రాజెక్టు. పోతిరెడ్డిపొడు రాయలసీమ ప్రాంతానికి సౌకర్యం కల్పించే ప్రాజెక్టు. వాటిని చేపట్టండి. ఈ రాష్ట్రానికి సాగునీరు అందించగలిగే ఏ ప్రాజెక్టును మేము వ్యతిరేకించే అవకాశం లేదని మనవిచేసన్నాను.

ప్రాణహిత ప్రాజెక్టు ఉంది. ఎల్లంపల్లి, ప్రాణహిత అనుసంధానం ఏదైతే ఉందో అది గొరవ ముఖ్యమంత్రి గారి మదిలో ఉన్న ఆలోచన అని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాము. ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో జరుగుతున్న జాపాన్సి అంతర్ రాష్ట్ర నదీ జలాల వివాదాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆల్టర్నేట్‌గా తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని ఏ విధంగా ఆదుకోవాలనే ఆలోచనతో ప్రాణహితను డైవ్వర్ చేసి, లీష్ట్ చేసి, ఎల్లంపల్లిలో కలిపినట్లయితే, కరీంనగర్ మిడ్‌మానేరు నుండి మెదక్, రంగారెడ్డి జిల్లాలకు నీరు అందించడం అనుతుందని ఆరోజు చెప్పారు. ఇ.పి.సి విధానంతో తెలంగాణ ప్రాంత వానుల యొక్క దాహార్తిని తీర్చాలని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. పోలవరం ప్రాజెక్టుకు చారిత్ర్యక్షేత్ర గుర్తింపు ఉంది. అదే విధంగా ఇచ్చంపల్లి నిర్మాణం చేపట్టడానికి ప్రభుత్వానికి ఏ విధమైన సంకోచం లేదు. అంతర్ రాష్ట్ర వివాదాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, తెలంగాణ ప్రాంతానికి సంబంధించిన ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు వెనువెంటనే చేపట్టి, తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజల చిరకాల వాంచ తీర్చాలని కోరుతున్నాను. దీనితోబాటు ఎలక్ష్మిసిటీ అధ్యక్షా.

విద్యుత్కు సంబంధించి ఆనడు రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసు పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలని, వారి సంక్షేపం కోసం ఉచిత విద్యుత్ అందిస్తామని అంటే వారు అపహస్యం చేశారు. కాంగ్రెసు పార్టీ ఉచిత కరింటు ఇస్తే ఆ తీగలమీద బట్టలు అరవేసుకోవచ్చని అన్నారు. తాని వారే ఇప్పుడు మేము కూడా ఇచ్చేవారమని అంటున్నారు. 24 లక్షల వ్యవసాయ విద్యుత్ కనెక్షన్సు వల్ల ప్రభుత్వం ఏ మేరకు భారం మోస్తుందని కాదు. ఈ ప్రభుత్వం రైతుకు ప్రాథాస్వత ఇస్తుందనే భావన కలిగించడానికి, వారికి ఆత్మసైర్యాన్ని కలిగించడానికి ఉచిత విద్యుత్ రు.300 కోట్లు ప్రభుత్వంపై భారం పడుతుంది. అది భారమని కాదు. రైతుకు అండగా నిలబడుతుందనే భావన కలిగించడానికి వారికి ఆత్మసైర్యాస్వాసాన్ని కలిగించడానికి ఉచిత విద్యుత్ ఇప్పడమే కాక ఏడు గంటల విద్యుత్ సరఫరా చేయడం జరిగింది. ద్వాకోచి గ్రిండ్ కర్నూలుక, తమిళనాడు, కేరళ, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రాలకు సంబంధించింది. మిగిలిన రాష్ట్రాల వారు వాడుకోవలసిన దాని కంటే ఎక్కువ విద్యుత్ వాడుకుంటున్నామని అంటున్నారు. 10వేల మిలియన్ యూనిట్లు వాడుకుంటే రు.5 కోట్లు పన్నులు చెల్లించాలి. ఎక్కువ విద్యుత్ వాడుకోవడం వల్ల ఈ రాష్ట్రంపై ప్రతి నిత్యం రు.5 కోట్లు అదనపు భారం పడుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ విధంగా రైతాంగానికి 7గంటలు కరింటు ఇస్తూ సేవలందిస్తుంటే తొమ్మిది గంటలు ఇస్యండని అంటున్నారు. రాష్ట్రంలో 130 మిలియన్ యూనిట్లు నుండి 140 మిలియన్ యూనిట్లు విద్యుత్ వినియోగం అయిన నౌడు విద్యుత్ సరఫరా చేయలేక 9 నుండి 7 గంటలకు తగ్గించారు. అంటే ఇప్పుడు మనం 170 మిలియన్ యూనిట్లు వినియోగించుకుంటున్నాము. అది ఆ గ్రిండ్కు సాధ్యమా? ఎక్కుడా ఒక్క సెంటు భామి తడి ఆరిపోతే ఆ ప్రాంత విద్యుత్ అధికారులు దాని భాద్యత చేపట్టాలని అన్నారు. దేవుని దయ వల్ల పంటలు కాపాడబడ్డాయి. పదిహేను రోజులలో ఐడి క్రాప్ మొక్కొన్న చేతికి పస్తుంది. మిగిలిన వరి కూడా చేతికి పస్తుంది. విద్యార్థులకు ఇది ఎగ్గామ్స్ పీరియండ్. ఏ పరిస్థితులలో కరింట్ లేక అసాకర్యానికి గురి కాకూడదని చూస్తున్నాము. వారు తొమ్మిది సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉంటే ఏడు సార్లు విద్యుత్ చార్టీలు పెంచారు. మన కాంగ్రెసు పార్టీ అధికారంలోకి పచ్చి రెండు సంవత్సరాలైంది, అయినా విద్యుత్ చార్టీలు పెంచలేదు సరికదా, వారిపై భారాన్ని ఎలా తగ్గించాలా అని మా ప్రభుత్వం చూస్తున్నది. పారిశ్రామిక రంగానికి టార్ఫ్ తగ్గింపు చేయడం ఈ భారతదేశ చరిత్రలోనే జరగ లేదు. ఆ ఘనత ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి దక్కుతుంది. డోమెస్టిక్ రంగానికి వస్తే విద్యుత్ బకాయిలు ఉన్న వారికి సర్చార్ట్ మినహాయింపు ఇచ్చి, వారు చెల్లించవలసిన గృహ వినియోగం బకాయిలను మూడు నెలల వాయిదలలో చెల్లించే అవకాశాన్ని కల్పించడం జరిగింది. గత ప్రభుత్వ కాలంలో ఎన్సి, ఎస్టి లకు సంబంధించి విద్యుత్ బకాయిలను రద్దు చేసినట్టయితే ఆ ఉత్తరువులను సభలో పెట్టండి. ఇప్పుడు మీరువచ్చి వసూలు చేస్తున్నారని అంటున్నారు. ఎందుకు అబద్ధాలు ఆడుతారు? ఎన్నికలు దగ్గరకు పస్తున్నాయని ఓట్లను ఆకర్షించడానికి విద్యుత్ బకాయిలు రద్దు చేయడమేకాదు. చెల్లింపు విషయంలో బకాయిలను వాయిదాల పద్ధతిలో నెలకు వంద రూపాయల చొప్పున కట్టే విధంగా అవకాశం కల్పించి ఈ ప్రభుత్వం తేడ్పడింది. పారిశ్రామిక వేత్తలు, వ్యవసాయ రంగం, వినియోగదారులు, గృహ అవసరాల, దళితులు, ఎస్టిలు కాని విద్యుత్లో

(మైక్ కట్ చేయబడింది.)

దేశంలోనే క్రీసీల్ రేటు పొందడానికి వి హోవ్ స్టోర్డ్ దట్ -3 వర్గంట్. ఉచిత విద్యుత్ అందించడం వల్ల విద్యుత్ శాఖలై పడుతున్న ఆర్థిక భారాన్ని -3తో ఉపక్రమించి దేశంలోనే ప్రథమ స్కానాన్ని పొందిన ఘనత ఈ రాష్ట్రానికి దక్కుతుంది. ఇంతగా పని చేస్తుంటే విమర్శించడానికి వారికి నోరేలా పస్తుంది అధ్యక్ష? ఇంతవరకు 11 వేల మెగావాట్సు మన ఉత్సుక్తి ప్రతి సంవత్సరం అపుతుంటే రాబోయే ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో అడిషన్ 5445 మెగావాట్సు ఉత్సుక్తి దీనికి జోడించే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు చేపడుతుంది. జనరేపన్కు గతంలోలగా ప్రయుచేటు కంపెనీలకు ఇచ్చి వినియోగదారులపై భారం పడేలా కాకుండా పవర్ పైనాన్ని కార్బోరేపన్, రూర్లో ఎలక్ట్రిఫికేపన్ద్వారా ఆర్థిక సహాయం పొంది జెన్కో, ధర్మల్ ప్రాజెక్టుసా ద్వారా విద్యుత్ ఉత్సుక్తి చేసి విద్యుత్ వినియోగదారులకు అండగా నిలబడాలని రాజకీయాలకు అతీతంగా ఈ ప్రభుత్వం సంకల్పించడం జరిగింది. మనందరం సంతోషించదగ్గ విషయం .

రోడ్సు, కమ్యూనికేషన్ రంగంలో డెవలప్మెంట్ ప్రధానమైంది. కమ్యూనికేషన్ రంగంలో ప్రభుత్వం ఎన్ని చర్యలు చేపడుతున్న ఇంకా అభివృద్ధి చెందలేదు. కరీంనగర్కు సంబంధించి జక్కుంపూడి రాము మోర్హాన్ రావుగారు ఇన్చార్లు మంత్రిగారు . తెలంగాణా ప్రాంతం మెదక్, కరీంనగర్, ఆదిలాబాద్ మూడు జిల్లాలకు సంబంధించి ఒకటే రోడ్సు ఉంది. అది రాజీవ్ రహదారి . మాకు రైలు సౌకర్యం లేదు. సిద్ధిపేట , కరీంనగర్, ఆదిలాబాద్ లక్షంపేట కాని, ఆదిలాబాద్కు కాని రైలు సౌకర్యం లేదు.

మ. 1.20

ఏపియన్ డెవలప్మెంట్ బ్యాంక్ ఆర్థిక సహాయంతో నిర్మాణం చేపట్టాలని అన్నారు, ఇంత వరకూ దాని రిపీర్టుకు చర్యలు చేపట్టలేదు. షామీర్ పిట్లో టోల్ గేల్ పెట్టారు. టోల్ ట్యాక్స్ ను ప్రభుత్వం రద్దు చేసింది. టోల్ ట్యాక్స్ షామీర్ పిట్ దగ్గర ఎందుకు వసూలు చేస్తున్నారంటే, మార్చి 31 వరకు ఉంది అని అన్నారు. టోల్ ట్యాక్స్ వసూలు చేస్తే చెయ్యండి కాని దానిని నేపస్ట్ ప్లోగ్ మార్చి ఫోర్ లైన్ రోడ్సుగా డెవలప్ చేస్తే, మూడు జిల్లాలకు సంబంధించి ట్రాఫిక్ సమస్యకు పరిష్కారం దొరుకుతుంది. సికిందరాబాద్ పెర్సెం గ్రోండ్స్ నుండి అల్వాల్కి ఒక ప్రైవేట్ వెయ్యాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రైవేట్ కు ప్రాధాన్యత ఇస్తామని చెప్పారు. అందరూ కూడా కరీంనగర్ రావడానికి ఉపయోగపడుతుంది. ప్రభుత్వానికి నిధులు కేటాయించాలంటే ఇబ్బంది కావోచ్చు. పరేడ్ గ్రోండ్స్ నుండి అల్వాల్కు 5 కి.మీ ఉంటుంది. ఇక్కడి నుండి అక్కడికి బి.బి వేస్తే వాడే టాక్స్ కలెక్ట్ చేసుకుంటాడు. దయచేసి ఈ చిన్న కోరికను మన్నించాలని మనవిచేస్తున్నాను. సాగునీటికి సంబంధించి ప్రభుత్వం చాలా ప్రాధాన్యత ఇస్తుంది. ఎవరైనా మంచిపని చేస్తే విమర్శలు సహజమే. ఏమి చెయ్యాని వాడిని ఎవరూ తప్పు పట్టరు, ఏదైనా చేస్తే మాత్రం తప్పుపడతారు. విమర్శలు చేసే వారి గురించి ఆలోచించకుండా, జలయజ్ఞం కార్బూక్మాన్ని నిరీత కాలవ్యవధిలో పూర్తి చేసి, ఈ రాష్ట్రాన్ని హరితాంధ్రపదేశగా తీర్చిదిద్దలని మనవిచేస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. శశిధర్ రెడ్డి (మెదక్): అధ్యక్ష, అంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడినప్పటినుండి, సప్రదీయ భారత మొదటి ప్రధాని పండిట్ జవహర్లాల్ నెహర్రు తరువాత ఇరిగేషన్కు మన రాష్ట్రంలో ఇంత పెద్ద ఎత్తున జలయజ్ఞం అనే పేరిట ఒక కార్బూక్మాన్ని ప్రారంభించడం, ఇది పూర్తిగా మండుచెండలో దాదాపు పదహారు వందల కి.మీ పాదయాత్ర చేసి, రైతు సమస్యలు ప్రత్యక్షంగా తన కళ్లతో చూసినందుకే ఈ జలయజ్ఞాన్ని ప్రారంభించిన ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలంగాణా తరపున సదాసదా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. బడ్డెట్లో ఈ తెలంగాణా ప్రాంతానికి సింహ భాగం వేసారు. 43.16 శాతం ఈ బడ్డెట్లో కేటాయించడం, మరీ ముఖ్యంగా ఈ

ప్రభుత్వం ఏర్పడిన పది నెలలలోనే నాలుగు వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేసిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కుతుంది. 2400 కోట్ల రూపాయలు కేవలం ఒక్క తెలంగాణాలో ఖర్చు చేసిన విషయం గుర్తు చేస్తున్నాను. 9 సంవత్సరాల తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ పాలనలో కేవలం 734 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేశారని తెలియజేస్తున్నాను. రైతు లేనిదే రాజ్యం లేదు. రైతు కన్నెర జీస్ట్రే రాజ్యాలకు రాజ్యాలు పడిపోతాయని తెలియజేస్తున్నాను. 2004లో ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి రైతులందరూ నిరూపించిన విషయం గుర్తు చేస్తున్నాను. 9 సంవత్సరాల తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ పాలనలో రైతుల కళ్ల నుండి రక్తం కారింది. మెదక్ లో సింగారు ప్రాజెక్టు ఉంది. 1905 వ సంవత్సరంలో అప్పటి నిజం సర్వారు కట్టిన సింగారు ప్రాజెక్టు క్రింద ఉన్న ఘనపూర్వ ఆనకట్ట ద్వారా 48 వేల ఎకరాలకు సాగునీరు అందుతుంది. అప్పటి ప్రభుత్వాన్ని మేము వెళ్లి అడిగితే ఒక్క చుక్క నీరు కూడా ఇవ్వము, రక్తం బొట్టు ఇస్తామని అన్నారు. వంద సంవత్సరాలు కావోస్తుంది ఘనపూర్వ ఆనకట్ట కట్టి, 12 మంది శాసనసభ్యులు తరువాత నేను 13 శాసనసభ్యుడిని, పది కోట్ల రూపాయలు ఘతేనగర్ కాలువల యొక్క మరమ్మత్తుల గురించి కేటాయించిన దాఖలాలు ఎప్పుడూ లేవు. మొట్టమొదటిసారి మా ప్రాంత రైతుల యొక్క కన్నెళ్లను తుడిచి, నెలుగు నింపాలనే ప్రధాన ఉద్దేశ్యంతో పది కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చినందుకు ముఖ్యమంత్రి గారికి హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మెదక్ జిల్లా తెలంగాణాలోనిది కాదా అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, రాజనరసింహ అనే మాజి మంత్రి గారి కుమారుడు దామోదర్ గారు 102 రోజులు నిర్విరామంగా థర్నూ చేసి, ఒక హంగర్ డ్రైక్ చేస్తే, అప్పుడున్నటువంటి లీడర్ అఫ్ ది అపోజిషన్ గారు ఆ ప్రాంతానికి వచ్చి, ఈ ప్రాంతంలో సింగారు ప్రాజెక్టు నుండి నలభై వేల ఎకరాలకు నీళ్ల ఇస్తామని అన్నారు. దానికి 90 కోట్ల రూపాయలు, ఇచ్చారు. మెదక్ జిల్లాలో దాదాపు 125 కోట్ల రూపాయలు, 22 నెలల్లో మా జిల్లాకు అందించిని మరొకసారి గుర్తుచేస్తున్నాను. ఈ జిలయజ్జం ద్వారా దాదాపు 46 వేల కోట్ల రూపాయలతో, సూతన ప్రాజెక్టులు నిర్మించి, నీటి సరఫరా చేయడం ఈ ప్రభుత్వం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం. దిక్కుతోచని స్థితిలో ఉన్న రైతులకు సహాయం అందించడం ఈ ప్రభుత్వ లక్ష్యం. ఈ ప్రభుత్వానికి మేము పూర్తిగా సహాయసర్వకారాలు అందజేస్తాము. ఈ ప్రభుత్వం కొంచెం మైనర్ ఇరిగేషన్ పైన కూడ దృష్టి సారించాలి. తెలంగాణ ప్రాంతంలో 13,657 చెరువులు, కుంటలు ఉన్నాయి. నీటిని అనుసంధానం చేస్తూ, వాటి మరమ్మత్తులకు పది లక్షలు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా తెలంగాణ బ్యాంక్ డెవలమెంట్ బోర్డును ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. చాలా సంవత్సరాల తరువాత ఒక రైతు రాజ్యం ఏర్పడింది. ఈ ప్రాజెక్టులను అడ్డకోవద్దని ప్రతిపక్షొధుకులందరినీ కోరుతున్నాను. వ్యపసాయ రంగాన్ని పూర్తిగా గత ప్రభుత్వం నిర్దిష్ట చేసిందని గుర్తించి ఈ ప్రభుత్వం మేజర్ ఇరిగేషన్కు, మైనర్ ఇరిగేషన్కు, మీడియం ఇరిగేషన్కు పెద్ద ఎత్తున నిధులు కేటాయించడం సర్వత్రా హర్షింయం. తెలంగాణాలో పూర్తిగా

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు: అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు పది కోట్లకు బదులు పది లక్షలు అన్నారు. ఆ జిల్లాకు పదిహేను కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

శ్రీ పి. శశిధర్‌రెడ్డి: అధ్యక్షా, మెదక్ జిల్లాలో ఉన్నటువంటి మా ఫునపూర్ ఆనకట్ట మొడిఫైజేషన్ గురించి పదికోట్లు కేటాయించమని అన్నాను. మైనర్ ఇరిగేషన్కు పదిహేను కోట్ల రూపొయలు కేటాయించారు, చాలా సంతోషం. ఆ జి.బలు తీసుకొని మా ప్రాంత రైతులకు యూజ్ చేసుకుంటాము. తెలంగాణాలో అతి పెద్ద కరువు జిల్లా మహబూబ్‌నగర్. ముఖ్యమంత్రి గారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత నాలుగు ప్రాథాన ప్రాజెక్టులు ఈ జిల్లాకు కేటాయించారు. దాదాపు ఆరు వేల కోట్ల రూపొయలు కేటాయించారు.

ఛైర్మన్: సభను రేపు ఉదయం 8.30 గంటల పరకు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(సభ మ. 1.31 గంటలకు వాయిదా పడింది.)